ភិក្ខុបាតិមោក្ខ បាលី-ប្រែ

ភិក្ខុបាតិមោក្ខ

បាលី-ប្រែ

ប្រែរៀបរៀង

ដោយ

ភិក្ខុ ធម្មាភមោ បុណ្យ សុម្ភាជ ម.ឧ.

ភ្នំពេញ

ការផ្សាយរបស់អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

សម្រាប់ចែកជាធម្មទាន

ព.ស. ២៥៦០ គ.ស. ២០១៦

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខ

ចាលី - ប្រែ

ប្រែរៀបរៀង

ដោយ

ភិក្ខុ ធម្មារាមោ បុណ្យ សុម្ភាជ ម.ឧ.

ប្រវត្តិបាតិមោក្ខ

គម្ពីរមហាវគ្គ ផ្នែកខាងវិន័យបិដក បឋមភាគ សៀវភៅទី៦ ទំព័រ ៣៤១ បានអធិប្បាយលើពាក្យបាតិមោក្ខថា **អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខមេតំ កុសលានំ ធម្មានំ តេន វុច្ចតិ បាតិមោក្ខន្តិ** *"ធម្មជាតនេះជាដើម ធម្មជាតនេះ ជាប្រធាន ធម្មជាតនេះ ជាប្រមុខនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនេះ តថាគត ហៅថា* **បាតិមោក្ខ**" *។ បាតិមោក្ខមានការទាក់ទងដោយឧបោសថកម្មនិងសីមាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ។*

ក្នុងទីនេះ យើងនឹងធ្វើអត្ថាធិប្បាយអំពីប្រវត្តិបាតិមោក្ខ និងកិច្ចការខ្លះៗនៃឧបោសថកម្ម ដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុដែលចូលរួមក្នុងការសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ ក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គដដែល ត្រង់ទំព័រ ៣៣៦ តទៅ យើងឃើញថា ដើមឡើយ នៅពេលដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទើបនឹងផ្តើមផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា (កាលទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ) គេមិនទាន់ឃើញមានការសម្តែងបាតិមោក្ខ ក្នុងចំណោមពួកភិក្ខុ (អ្នកបួស) ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានៅឡើយទេ ។ ចំណែកខាងពួកបរិព្វាជក អ្នកបួសក្នុងលទ្ធិដទៃទៀត ជាក្រុមអាជីវក ក្រោមការដឹកនាំនៃគ្រូម្នាក់ ឈ្មោះនិគន្ថនាដបុត្ត តែងប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី១៥ និងទី៨ នៃបក្ខ (គឺ១៥ថ្ងៃម្តង) ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់អំពីការប្រតិបត្តិរៀងៗខ្លួន ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ដែលជាឧបដ្ឋាកមួយយ៉ាងចម្បង ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានាសម័យនោះ បានឃើញនូវការប្រជុំគ្នា នៃអ្នកបួសក្រុមនេះ ជាញឹកញយផ្ទាល់ព្រះអង្គ ក៏បាននាំរឿងនេះ ទៅទូលស្នើព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យអ្នកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានការជួបជុំ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការផ្ទៀងផ្ទាត់ធម៌វិន័យ ដូចលទ្ធិដទៃផង ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើតាម ។ នេះសរឲ្យឃើញថា កិច្ចប្រជុំដែលមានសភាព បែបឧបោសថកម្ម ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានដើមកំណើត

មកពីក្រុមអ្នកបួសក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយពិតប្រាកដ ។

នៅក្នុងវិន័យបិដក ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ បានអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ ជួបគ្នារាល់ៗ ថ្ងៃទី៨ ថ្ងៃទី១៤ ឬ ទី១៥ ដើម្បីឲ្យមានសាមគ្គីធម៌ និងដើម្បីបញ្ជាក់សួរអំពីចំណុចខ្វះៗ នៃធម៌វិន័យ ។ ប៉ុន្តែការជួបគ្នាបែបនេះ ក្លាយទៅជាការជួបគ្នាដដែលលេងឥតប្រយោជន៍ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់កម្រិតឲ្យសម្ដែងប្រាប់គ្នា នូវចំណុចវិន័យទាំងឡាយ ដែលព្រះអង្គបានសម្ដែងហើយ ថែមទាំងកម្រិតឲ្យសម្ដែងនូវបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃទី១៤ ឬទី១៥ ទាំងខ្នើត ទាំងរនោចទៀតផង ដូចមានបាលីថា **យន្នូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបធានិ តានិ នេសំ ចាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧចោសថកម្មន្តិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ** "បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខុទ្ទេស ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាតិមោក្ខុទ្ទេសនោះ នឹងបានជាឧបោសថកម្ម របស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសម្ដែងនូវបាតិមោក្ខ" ។ ជាដំបូងបង្អស់ ភិក្ខុដែលមករួមប្រជុំ ត្រូវប្រកាសប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្លួន (**ចារិសុទ្ធឹ អាយស្មន្តោ អាពោចេថ** "លោកទាំងឡាយអ្នកមានអាយុ សូមប្រាប់នូវបារិសុទ្ធិ") ។ ត្រង់ចំណុចនេះ និកាយមួយឈ្មោះមូលសវ័ស្តិវាទ ដែលជានិកាយមានលក្ខណៈជិតគ្នាទៅនឹងថេរវាទនេះ ហើយជានិកាយមួយចាស់បំផុត ដែលឃ្លាតចេញមកពីថេរវាទនោះ បានប្រាប់យើងថា ការប្រកាសប្រាប់បារិសុទ្ធិនេះ សម្រាប់តែភិក្ខុដែលមិនបានចូលរួមប្រជុំធ្វើឧបោសថកម្មនោះប៉ុណ្ណោះ ។ គោលបំណងរបស់ឧបោសថកម្មបញ្ជាក់យ៉ាងខ្លាំង ទៅលើបារិសុទ្ធិ របស់ភិក្ខុមួយរូបៗ ដូចមានបាលី ថា

យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាវិករេយ្យ *"ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវប្រកាសប្រាប់គេ"* ។ *ក្នុងសមន្តប្បាសាទិកា យើងឃើញអត្ថាធិប្បាយ របស់ព្រះពុទ្ធឃោសាចារ្យថា* **សាបត្តិកោន ភិក្ខុនា ចាតិមោក្ខំ ន សោតព្វំ** *"ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអាបត្តិមិនត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខទេ"* ។ *បើយើងយកអត្ថបទទាំងនេះ មកពិចារណាមើលឃើញថា និកាយមូលសវ័ស្តិវាទ ចំពោះបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុដែលមិនបានមកចូលរួមប្រជុំនោះ បានន័យសមរម្យមែន ។*

ចំណុចមួយទៀត ដែលហាក់ដូចជាមានការរេអំពីបំណង់ដើម នៃបាតិមោក្ខ គឺភិក្ខុទាំងអស់ដែលមករួមប្រជុំ តាមទម្លាប់សព្វថ្ងៃនេះ ត្រូវតែសម្តែងអាបត្តិ នេះជាទម្លាប់ដែលយើងមានសព្វថ្ងៃ ។ បើយើងពិចារណាមើលពាក្យសួរ របស់លោកអ្នកសម្តែង នៅពេលបញ្ចប់ឧទ្ទេសនីមួយៗ ឧទាហរណ៍ដូចជា **យោ បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមានេ សរមានោ សន្តឹ អាបត្តឹ នាវិករេយ្យ សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ** *"ភិក្ខុណាមួយកាលរឭកឃើញថា មានអាបត្តិហើយ មិនព្រមប្រកាសប្រាប់ទោសកំហុសរបស់ខ្លួនទេ ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទទុក្កដ"* ។ *ឃើញថា តាមលំនាំដើម ភិក្ខុត្រូវប្រកាសប្រាប់បារិសុទ្ធិ ក្នុងមួយឧទ្ទេសម្តងៗ ។ នេះជាហេតុនាំឲ្យយឺតយូរដល់ការសម្តែង ហើយជាហេតុមួយ នាំឲ្យមានការនឿយណាយទៀតផង ។ ដូច្នេះ ដើម្បីកុំឲ្យមានការរអាក់រអួល តាមដំណាក់ឧទ្ទេសនីមួយៗ ភិក្ខុសង្ឃ ក៏បានសម្រេចចិត្ត ប្រកាសប្រាប់ទោសកំហុសរបស់ខ្លួន មុនពេលសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ បើទុកជាដូច្នោះក៏ដោយ មាត្រាចាស់ដែលមាននៅក្នុងបាតិមោក្ខ ដែលថា សូមឲ្យប្រកាសប្រាប់ទោស នៅចុងចប់ឧទ្ទេសនីមួយៗ ក៏នៅតែមានក្នុងទីនោះៗដដែល (មិនបានដកចេញទេ) ។*

ដើមកំណើតរបស់បាតិមោក្ខ យើងជួបប្រទះ នៅក្នុងសុត្តន្តបិដកជាច្រើនកន្លែង ។ មាត្រាបាចិត្តិយមួយ បញ្ជាក់ចំណុចនេះយ៉ាងច្បាស់លាស់ ឧទាហរណ៍ **ឥធានេវ ខោ អហំ ជាជាមិ អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ** *"ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹង ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះឯងថា ឮថាសិក្ខាបទនេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ" ។*

បាតិមោក្ខ មិនមែនបានសេចក្តីថា ជាវិន័យបិដកទាំងមូលទេ គ្រាន់តែជាចំណែកមួយដ៏សំខាន់ ប្រាប់មាតិកាប្រតិបត្តិ ដល់ភិក្ខុសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ។ ដើម្បីនឹងយល់បាតិមោក្ខឲ្យច្បាស់លាស់ យើងត្រូវមានគម្ពីរសុត្តវិភង្គដែលមានរបៀបរៀបចំសម្រាប់អាបត្តិនីមួយៗ ដូចតទៅ :

១- រឿងរ៉ាវដែលជាហេតុនាំឲ្យកើតមានមាត្រានៃអាបត្តិ,

២- មាត្រាអាបត្តិ,

៣- បទភាជនីយ ឬ អដ្ឋកថាចាស់ (គឺអដ្ឋកថាដែលគេបានធ្វើហើយស្រេច ដើម្បីអធិប្បាយពន្យល់មាត្រានីមួយៗ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ នៅក្នុងវិន័យបិដកហ្នឹងឯង),

៤- រឿងច្រើនទៀត ដែលបញ្ជាក់អំពីសភាពផ្សេងៗ កំហុសធ្ងន់ ឬស្រាល ។ ជួនកាលគេឃើញមានរឿងប្រឌិត ដើម្បីដោះស្រាយស្ថានការណ៍មួយៗ ដោយមានការទាក់ទងទៅដល់ទេវតាទៀតផង ។

ប្រយោជន៍របស់បាតិមោក្ខគឺ

ក) ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីជីវភាពអ្នកបួស ដែលប្លែកគ្នាអំពីជីវភាពគ្រហស្ថ

ខ) ដើម្បីបញ្ជាក់ការប្រព្រឹត្តមិនសមរម្យរបស់ភិក្ខុ ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការរិះគន់អំពីគ្រហស្ថ (នៅក្នុងវិន័យបិដក គេឃើញមានការរិះគន់ជាច្រើន ដែលជាហេតុ

នាំឲ្យព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ប្រកាសជាឧឡារិក ហាមប្រាមមិនឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តតទៅទៀត)

គ) ដើម្បីហាមឃាត់ភិក្ខុសង្ឃ កុំឲ្យទៅជាអ្នកមានភារៈដ៏ធ្ងន់ទ្រាំមិនបានខាងផ្នែកការរស់នៅ ទៅលើប្រជាជន (សុភរតា)

ឃ) ដើម្បីរក្សាសាមគ្គីធម៌ និងសេចក្តីសប្បាយរបស់សង្ឃ

ង) ដើម្បីរក្សាសេចក្តីបរិសុទ្ធរបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខ

ពាក្យណែនាំ

មុននឹងសិក្សាព្រះពុទ្ធវចនៈ ជាមគធភាសា គឺភាសាបាលីដូចជាភិក្ខុបាតិមោក្ខជាដើម ពុទ្ធសាសនិកជាតិខ្មែរមានភិក្ខុសង្ឃជាដើម ត្រូវចេះអក្ខរវិធី មានអក្ខរប្បភេទ ១០ យ៉ាងគឺ សិថិល ធនិត ទីឃៈ រស្សៈ គរុ លហុ និគ្គហិត វិមុត្ត ជាដើម ដើម្បីវិនិច្ឆ័យថា តើការសូធ្យបាលីបែបណា ទើបត្រឹមត្រូវ ។ ការសូធ្យបាលីឲ្យឃ្លាតចាក បែបនៃអក្ខរវិធី ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ-ពុទ្ធានុញ្ញាត ដែលមានចែងទុកយ៉ាងច្បាស់លាស់ ក្នុងគម្ពីរចុល្លវគ្គភាគទី ១០ ផ្នែកវិន័យបិដក ត្រង់ទំព័រ ២៣០-៣១ បព្វ: ២៩០-៩១ ថា :

ន ភិក្ខវេ ឆន្ទសោ ពុទ្ធវចនំ អារោបេតព្វំ យោ អារោបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុណិតុំ

"ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីលើកយកពុទ្ធវចនៈមកសូធ្យតាមបែបឆន្ទ គឺឬគ្រូទភាសាសំស្ក្រឹតទេ ភិក្ខុណាលើកមកសូធ្យបែបនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុរៀនពុទ្ធវចនៈ តាមសកនិរុត្តិ គឺភាសារបស់ខ្លួន(មាគធី) ។

ក្នុងគម្ពីរសមន្តប្បាសាទិកា អដ្ឋកថាវិន័យ ត្រង់ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកវណ្ណនាថា :

សកាយ និរុត្តិយាតិ ឯត្ថ សកា និរុត្តិ នាម សម្មាសម្ពុទ្ធេន វុត្តប្បការោ មាគធិកវោហារោ

ត្រង់ពាក្យថា "សកនិរុត្តិ" តាមភាសារបស់ខ្លួន សេចក្តីថា ដែលហៅថាភាសារបស់ខ្លួន សំដៅយកភាសាអ្នកមគធៈ មានប្រការដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធពោលហើយ គឺភាសាមាគធីដ៏ត្រឹមត្រូវ ដែលព្រះអង្គបានយកមកប្រើក្នុងការពោលសម្តែងនូវព្រះធម៌វិន័យនោះៗឯង ។ ក្នុងដែនដីឥណ្ឌា មានរដ្ឋមួយធំឈ្មោះ "មគធៈ" ភាសា ឬពាក្យរបស់អ្នកមគធរដ្ឋនោះ ជាប្រាជ្ញក្រឹតភាសាហៅថា មាគធី "ភាសាអ្នកមគធៈ ឬ មគធភាសា" ជាភាសាដើមដំបូងអស់កាលជាយូរហើយ ដូចភាសាដទៃទៀត មានភាសាទ្រាវិឌ មារាដ្ឋី សិទ្ធី ជាដើម មានគោលពិសោធបានដោយគាថា ដែលអ្នកប្រាជ្ញបរមបុរាណប្រព័ន្ធទុកហើយនាំតៗ គ្នាមកថា :

សា មាគធី មូលភាសា នរា យា យាទិកប្បិកា
ព្រហ្មានោ ចស្សុតា លាបា សម្ពុទ្ធា ចាបិ ភាសរេ

"ភាសាដែលមនុស្សពីព្រេងនាយក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកដែលមិនធ្លាប់ឮពាក្យមនុស្សសោះក្តី ព្រះសម្ពុទ្ធក្តី ពោលសម្តែងឈ្មោះថា មាគធី ជាភាសាដើម" ។ (*សូមមើលរូបសិទ្ធិ ពាលាវតារដីកា*) ។

សូមបញ្ជាក់ថា: ដើមហេតុដែលនាំឲ្យមានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ និងពុទ្ធានុញ្ញាត ដូច្នេះនេះមកពីមានភិក្ខុ២រូប មានសេចក្តីលំបាកចិត្ត មិនពេញចិត្ត នឹងបែបសូធ្យបាលីឮសូរសំឡេងផ្សេងៗគ្នា ព្រោះពួកភិក្ខុមានជាតិ មានភាសាផ្សេងទីទៃពីគ្នា សូធ្យបាលីតាមអណ្តាតរាល់ជាតិ ឧទាហរណ៍ ដូចអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលយើងបានដឹងជាក់សព្វថ្ងៃនេះ សុទ្ធតែសូធ្យបាលីឮសូរខុសគ្នាទាំងអស់ ដូចយ៉ាងពាក្យបាលីថា "**បញ្ច**" *ដែលប្រែថា "ប្រាំ" នេះ ខ្មែរថា* "**ប៉ាញ់ - ចៈ**"

*ថៃ-លាវ ថា "**ចាំង - ចះ**", អ្នកលង្កាទ្វីប ថា "**ចាញ់ - ចិ**", ភូមា ថា "**ប៉ិជ - សះ**", មន ថា "**ចោញ - ចៀះ**" សំដៅសេចក្ដីថា "ប្រាំ" ដូចគ្នាទាំងអស់ ។ល។*

ដោយហេតុដូច្នេះឯង បានជាភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ក្រាបទូលសូមឲ្យព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកពុទ្ធសាសនិក មានភិក្ខុសង្ឃជាដើម រៀនពុទ្ធវចនៈជាឆន្ទ គឺឫគ្វេទជាភាសាសំស្រ្កឹត តែព្រះអង្គយល់ឃើញកាលវែង ទ្រង់ត្រាស់បន្ទោសជាច្រើន ហើយទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តហាមមិនឲ្យសូធ្យពុទ្ធវចនៈ បែបជាឆន្ទគឺសំស្រ្កឹតភាសា ព្រោះភាសានេះជាមន្ត្រៈ មានបែបបទច្រើន លំបាកពេក មិនងាយអ្នកផងសូធ្យបានរាល់ជាតិដោយងាយ ពុទ្ធសាសនាចម្រើនលូតលាស់ពុំបាន ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសូធ្យពុទ្ធវចនៈ តាមសកនិរុត្តិ ឬសកភាសា គឺសូធ្យពុទ្ធវចនៈជាភាសាមគធៈ ឲ្យទន់ទៅតាមសូរសំឡេងនៃអណ្ដាតជាតិខ្លួន អាចរលាស់ទៅបាន ។ មនុស្សជាតិដែលជាសកនិរុត្តិ (សកាយ និរុត្តិយា) ។ សេចក្ដីសរុបយ៉ាងខ្លីងាយយល់ ខ្មែរត្រូវសូធ្យពុទ្ធវចនៈតាមខ្មែរ ថៃតាមថៃ លាវតាមលាវ មនតាមមន លង្កាតាមលង្កា ជាដើម ត្រូវសូធ្យតាមភាសារបស់ខ្លួនរាល់ជាតិ ។

សូមឲ្យពុទ្ធសាសនិកជាតិខ្មែរ សូធ្យពុទ្ធវចនៈរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់តាមសំនៀងភាសារបស់ខ្លួន ឲ្យត្រឹមត្រូវតាមបាលី ក្នុងគម្ពីរចុល្លវគ្គ ដែលបានចង្អុលប្រាប់មកហើយខាងដើម មិនគួរសូធ្យ ទៅតាមសំនៀងភាសាបរទេសឡើយ ។

ដោយគណៈកម្មការសង្ឃ
ជាតិខ្មែរ

បុព្វករណបុព្វកច្ច

នៃ **សង្ឃឧបោសថ** *និង* **សង្ឃបវារណា**

កិច្ចដែលត្រូវធ្វើមុនពេលធ្វើឧបោសថ ឬបវារណារបស់សង្ឃ គឺមុនពេលដែលសង្ឃមកប្រជុំ ហៅថា **បុព្វករណៈ** *មាន៤យ៉ាងគឺ* **សម្មជ្ជនី** *ការបោសប្រាសរោងឧបោសថឬបវារណា១* **បទីបៈ** *ការអុជប្រទីបក្នុងពេលយប់(ងងឹត)១* **ឧទកៈ** *ការតម្កល់ទុកនូវទឹកឆាន់និងទឹកប្រើប្រាស់១* **អាសនៈ** *ការក្រាលអាសនៈមានកន្ទេលជាដើម១។*

កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើក្នុងពេលដែលសង្ឃ បានមកប្រជុំគ្នាហើយ ជាកិច្ចត្រូវធ្វើមុនពេលធ្វើឧបោសថកម្ម ឬបវារណាកម្មរបស់សង្ឃ គឺមុនពេលសម្ដែងបាតិមោក្ខ ឬតាំងញត្តិ ហៅថា **បុព្វកិច្ច** *មាន៥យ៉ាង គឺ* **ឆន្ទៈ** *ការនាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលមិនបានមកប្រជុំ១* **ចារិសុទ្ធិ** *ការនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុដែលមិនបានមកប្រជុំ១* **ឧតុក្ខានៈ** *ការប្រាប់រដូវ១* **ភិក្ខុគណនា** *ការរាប់ចំនួនភិក្ខុ១* **ឱវាទៈ** *ការឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី១ ។*

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកច្ច

នៃសង្ឃុបោសថ(ឧបោសថរបស់សង្ឃ)

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ចនោះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដូចតទៅនេះ ជាដំបូង ភិក្ខុអ្នកសួរ (អ្នកជូនដើងឧបោសថ៍ឬទ្វេឧបោសថ៍) ត្រូវសន្មតប្រកាសប្រាប់សង្ឃសូធ្យថា

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ដង) ។

២

រូបសូធ្យថា សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មន្តំ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យំ ។

ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ (អ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ) ត្រូវសន្ធតប្រកាសប្រាប់សង្ឃសូធ្យថា នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស *(៣ដង)*។ *រូបសូធ្យថា* សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យំ។

(បើភិក្ខុសួរ-ឆ្លើយមិនបានសន្ធតជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែសួរ-ឆ្លើយវិន័យតែម្តង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ដែលមានក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ) ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា)

សម្មជ្ជនី បទីបោ ច ឧទកំ អាសនេន ច ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ។ ឱកាស សម្មជ្ជនី ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ថា) សម្មជ្ជនករណញ្ច ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរ ថា) បទីបោ ច ។

(បើក្នុងពេលយប់ ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ថា) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ សុរិយាលោកស្ស នត្ថិតាយ បទីបកិច្ចំ អត្ថិ ។

(បើក្នុងពេលថ្ងៃ ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ថា) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ សុរិយាលោកស្ស អត្ថិតាយ បទីបកិច្ចំ នត្ថិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរ ថា) ឧទកំ អាសនេន ច ។

៣

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) អាសនេន សហ បានីយបរិភោជនីយឧទក-ដ្ឋបនញ្ច[១]។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯតានិ ចត្តារិ វត្តានិ សម្មជ្ជនករណាទីនិ សង្ឃសន្និបាតតោ បឋមំ កត្តព្វត្តា, ឧបោសថស្ស ឧបោសថកម្មស្ស បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ, បុព្វករណានីតិ អក្ខាតានិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឆន្ទបារិសុទ្ធិ ឧតុក្ខានំ ភិក្ខុគណនា ច ឱវាទោ ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ។ ឆន្ទបារិសុទ្ធិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឆន្ទារហានំ[២] ភិក្ខូនំ ឆន្ទបារិសុទ្ធិអាហរណញ្ច[៣] (ឥធ នត្ថិ) ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧតុក្ខានំ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ហេមន្តាទីនំ តិណ្ណំ ឧតូនំ ឯត្តកំ អតិក្កន្តំ, ឯត្តកំ អវសិដ្ឋន្តិ ឯវំ ឧតុអាចិក្ខនំ, ឧតូនីធ បន សាសនេ ហេមន្តគិម្ហវស្សានានំ វសេន តីណិ ហោន្តិ,

---

១) ថា បានីយបរិភោជនីយដ្ឋបនញ្ច ក៏បាន, ថា បានីយបរិភោជនីយប្បដ្ឋបនញ្ច ក៏បាន ។

២) បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា ឆន្ទារហាណំ តែបានពិនិត្យក្នុងដីកានិងអដ្ឋកថា ថា ឆន្ទារហានំ បែបនេះ។

៣) ថា ឆន្ទបារិសុទ្ធិអាហរណំ (តញ្ច ឥធ នត្ថិ) ។ បើវត្តដែលមានមហាសីមា ហើយមានភិក្ខុនាំឆន្ទៈ និងបារិសុទ្ធិមកនោះ មិនបាច់ប្រើបាលីក្នុងវង់ក្រចកនេះឡើយ ។

(តទៅក្នុងហោមន្តរដូវមានឧបោសថ៨គឺ)

(១- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែកត្តិក ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្ថិ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ[១]) សត្ត ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(២- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែមិគសិរ ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, ឆ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៣- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែមិគសិរ ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, បញ្ច ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៤- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែបុស្ស ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ចត្តារោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៥- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែបុស្ស ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចត្តារោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, តយោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

---

១) បាលីក្នុងវង់ក្រចកនេះមិនបាច់ថាក៏បាន ។

៥

(៦- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែមាឃ ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែមាឃ ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឆ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែផល្គុណ ត្រូវថា) អយំ ហេមន្តឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថា អតិក្កន្តា, អដ្ឋ ឧបោសថា បរិបុណ្ណា ។

(ចប់ឧបោសថ៨ក្នុងហេមន្តរដូវ)។

(ក្នុងគិម្ហរដូវមានឧបោសថ៨គឺ)

(១- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែផល្គុណ ត្រូវថា) អយំ គិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្ថិ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ), សត្ត ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(២- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែចេត្រ ត្រូវថា) អយំ គិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា , ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

ឱចោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឱចោសថោ អតិក្កន្តោ, ឆ ឱចោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៣- *បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែចេត្រ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឱចោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឱចោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឱចោសថា អតិក្កន្តា, បញ្ច ឱចោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៤- *បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែវិសាខ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ, អដ្ឋ ឱចោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឱចោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឱចោសថា អតិក្កន្តា, ចត្តារោ ឱចោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៥- *បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែវិសាខ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឱចោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឱចោសថោ សម្បត្តោ, ចត្តារោ ឱចោសថា អតិក្កន្តា, តយោ ឱចោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៦- *បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែជេស្ឋ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឱចោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឱចោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឱចោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឱចោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៧- *បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែជេស្ឋ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឱចោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឆ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(*៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែអាសាឍ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថា អតិក្កន្តា, (អដ្ឋ ឧបោសថា បរិបុណ្ណា) ។

(*ចប់ឧបោសថ៨ក្នុងគិម្ហរដូវ*) *ប៉ុន្តែបើឆ្នាំដែលមានអធិកមាស "លើកខែ" នោះក្នុងគិម្ហរដូវមានឧបោសថ១០ គឺ*

(*១- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែផល្គុណ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន ឧតុម្ហិ អធិកមាសោ ភវិស្សតិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្ថិ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ), នវ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លីត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្ថិ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ), នវ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*២- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែចេត្រ ដែលជាខែចូលក្នុងឆ្នាំថ្មីហើយ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ

អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*៣- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែចេត្រ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, សត្ត ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។ (*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*)

អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, សត្ត ឧបោសថា អវសិដ្ឋា។

(*៤- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែវិសាខ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន

ឆស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឆ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា។

(នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា)

អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ឆស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឆ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៥- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែវិសាខ ត្រូវថា) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ឆស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចត្តារោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, បញ្ច ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា) អយំ កិម្ហឧតុ, អធិកមាសវសេន ឆស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចត្តារោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, បញ្ច ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*៦- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែជេស្ឋ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន នវ ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ចត្តារោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន នវ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ចត្តារោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែជេស្ឋ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន នវ ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឆ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, តយោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន នវ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឆ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, តយោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែបឋមាសាឍ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(*៩- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែបឋមាសាឍ ត្រូវថា*) អយំ កិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ គិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(*១០- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែទុតិយាសាឍ ត្រូវថា*) អយំ គិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មឹ បន សំវច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, តស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, នវ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទស ឧបោសថា បរិបុណ្ណា ។

(*នេះបែបវែង បើបែបខ្លី ត្រូវថា*) អយំ គិម្ហឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, នវ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទស ឧបោសថា បរិបុណ្ណា ។

(ចប់ឧបោសថ១០ក្នុងគិម្ហរដូវដោយអំណាចអធិកមាស)។

(ក្នុងវស្សានរដូវមានឧបោសថ៨គឺ)

(*១- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែអាសាឍឬទុតិយាសាឍ ត្រូវថា*) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា, ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្ថិ

ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ) ឆ ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អវសិដ្ឋា ។

(២- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែស្រាពណ៍ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, បញ្ច ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អវសិដ្ឋា ។

(៣- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែស្រាពណ៍ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ចត្តារោ ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អវសិដ្ឋា ។

(៤- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែភទ្របទ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, តយោ ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អវសិដ្ឋា ។

(៥- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែភទ្របទ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា

បន្នរស ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចត្តារោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អវសិដ្ឋា ។

(៦- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែអស្សុជ ជាថ្ងៃបវារណា ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បន្នរស បវារណាទិវសោ សម្បត្តោ *(ឬថា* បវារណា សម្បត្តា *ក៏បាន)* បញ្ច ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(បើមិនធ្វើបវារណាទេ ដោយមានហេតុអ្វីមួយ ក៏ពន្យឿនឬបន្ថយបវារណា ទៅធ្វើថ្ងៃណាមួយខាងមុខនោះ ថ្ងៃ១៥កើត ខែអស្សុជនេះ ទុកជាថ្ងៃធ្វើឧបោសថទី៦ ក្នុងវស្សានរដូវ) ។

(៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែអស្សុជ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បន្នរស ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អតិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែកត្តិក ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧតុ, អស្មឹ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បន្នរស ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ,

ឆ ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា អតិក្កន្តា, សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បវារណា បរិបុណ្ណា ។

(ចប់ឧបោសថ៧និងបវារណា១ ឬឧបោសថ៨ក្នុងវស្សានរដូវ)។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ភិក្ខុគណនា ច ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឥមស្មឹ ឧបោសថគ្គេ សន្និបតិតានំ ភិក្ខូនំ គណនា *(លំដាប់អំពីនេះតទៅ ក្នុងពេលឧបោសថនោះ បើមាន*

ភិក្ខុ ៤ អង្គ ត្រូវថា ចត្តារោ ភិក្ខូ សន្និបតិតា[១] ហោន្តិ ។

៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ច ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៦ អង្គ ត្រូវថា ឆ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៧ អង្គ ត្រូវថា សត្ត ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៩ អង្គ ត្រូវថា នវ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១០ អង្គ ត្រូវថា ទស ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១១ អង្គ ត្រូវថា ឯកាទស (ឬ ឯការស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វាទស(ឬ ទ្វារស, ពារស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៣ អង្គ ត្រូវថា តេរស ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុទ្ទស (ឬ ចុទ្ទស, ចោទស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១- (ចត្តារោ) ភិក្ខូ ហោន្តិ ក៏បាន។ ប្រទេសខ្លះលោកប្រើបាលីរាប់ចំនួនភិក្ខុថា ឥមស្មឹ ឧបោសថគ្គេ ឯត្តកា ភិក្ខូ សន្និបតិតា ភិក្ខូនំ គណនា ឥមស្មឹ ឧបោសថគ្គេ (ចត្តារោ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចទស (ឬបណ្ណរស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦ អង្គ ត្រូវថា សោឡស ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តរស ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋារស ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

១៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនវីសតិ (ឬ ឯកូនវីស ឬ ឩនវីសតិ ឬ ឩនវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២០ អង្គ ត្រូវថា វីសតិ (ឬ វីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២១ អង្គ ត្រូវថា ឯកវីសតិ (ឬឯកវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២២ អង្គ ត្រូវថា ពាវីសតិ (ឬ ពាវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៣ អង្គ ត្រូវថា តេវីសតិ (ឬ តេវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុព្វីសតិ (ឬចតុព្វីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចវីសតិ (ឬបញ្ចវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៦ អង្គ ត្រូវថា ឆព្វីសតិ (ឬ ឆព្វីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តវីសតិ (ឬ សត្តវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋវីសតិ (ឬ អដ្ឋវីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

២៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនត្តឹសតិ (ឬឯកូនត្តឹស ឬឩនត្តឹសតិ ឬ ឩនត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣០ អង្គ ត្រូវថា តឹសតិ (ឬ តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣១ អង្គ ត្រូវថា ឯកត្តឹសតិ (ឬឯកត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៣២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វត្តឹសតិ (ឬ ទ្វត្តឹស, ពត្តឹសតិ, ពត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៣ អង្គ ត្រូវថា តេត្តឹសតិ (ឬតេត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុត្តឹសតិ (ឬចតុត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៣៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចត្តឹសតិ (ឬបញ្ចត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៦ អង្គ ត្រូវថា ឆត្តឹសតិ (ឬ ឆត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តត្តឹសតិ (ឬសត្តត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋត្តឹសតិ (ឬអដ្ឋត្តឹស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៣៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនចត្តាឡីស (ឬឩនចត្តាឡីស, ឯកូនត្តាឡីស, ឩនត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤០ អង្គ ត្រូវថា ចត្តាឡីស (ឬតាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤១ អង្គ ត្រូវថា ឯកចត្តាឡីស (ឬឯកត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វេចត្តាឡីស (ឬ ទ្វេតាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤៣ អង្គ ត្រូវថា តេចត្តាឡីស(ឬតេតាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុច្ចត្តាឡីស(ឬចតុត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៤៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចចត្តាឡីស(ឬ បញ្ចត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤៦ អង្គ ត្រូវថា ឆច្ចត្តាឡីស(ឬឆត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៤៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តចត្តាឡីស(*ឬ* សត្តត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋចត្តាឡីស(*ឬ* អដ្ឋត្តាឡីស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៤៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនបញ្ញាស (*ឬ* ឯកូនបណ្ណាស, ឩនបញ្ញាស, ឩន បណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៥០ អង្គ ត្រូវថា បញ្ញាស (*ឬ* បណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៥១ អង្គ ត្រូវថា ឯកបញ្ញាស (ឬ ឯកបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វេបញ្ញាស (ឬ ទ្វេបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៣ អង្គ ត្រូវថា តេបញ្ញាស (ឬ តេបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុប្បញ្ញាស (*ឬ* ចតុប្បណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចបញ្ញាស (*ឬ* បញ្ចបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៦ អង្គ ត្រូវថា ឆប្បញ្ញាស (ឬ ឆប្បណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៧ អង្គ ត្រូវជា សត្តបញ្ញាស (ឬសត្តបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៨ អង្គ ត្រូវជា អដ្ឋបញ្ញាស(ឬអដ្ឋបណ្ណាស) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសដ្ឋី (ឬឩនសដ្ឋី) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦០ អង្គ ត្រូវជា សដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៦១ អង្គ ត្រូវជា ឯកសដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦២ អង្គ ត្រូវជា ទ្វេសដ្ឋី (ឬ ទ្វាសដ្ឋី) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៣ អង្គ ត្រូវជា តេសដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៤ អង្គ ត្រូវជា ចតុស្សដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៥ អង្គ ត្រូវជា បញ្ចសដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៦ អង្គ ត្រូវជា ឆស្សដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៧ អង្គ ត្រូវជា សត្តសដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៨ អង្គ ត្រូវជា អដ្ឋសដ្ឋី ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសត្តតិ (ឬឯកូនសត្តរិ ឬឩនសត្តតិ ឬឩនសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៧០ អង្គ ត្រូវជា សត្តតិ (ឬសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។

៧១ អង្គ ត្រូវជា ឯកសត្តតិ (ឬឯកសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧២ អង្គ ត្រូវជា ទ្វេសត្តតិ (ឬទ្វេសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៣ អង្គ ត្រូវជា តេសត្តតិ (ឬតេសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុស្សត្តតិ (ឬចតុស្សត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចសត្តតិ (ឬបញ្ចសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៦ អង្គ ត្រូវថា ឆស្សត្តតិ (ឬឆស្សត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តសត្តតិ (ឬសត្តសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋសត្តតិ (ឬអដ្ឋសត្តរិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនអសីតិ (ឬ ឯកូនាសីតិ ឬ ឩនអសីតិ ឬឩនាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨០ អង្គ ត្រូវថា អសីតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨១ អង្គ ត្រូវថា ឯកអសីតិ (ឬឯកាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វេអសីតិ (ឬទ្វាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៣ អង្គ ត្រូវថា តេអសីតិ (ឬត្យាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុអសីតិ (ឬចតុរាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចអសីតិ (ឬ បញ្ចាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៦ អង្គ ត្រូវថា ឆអសីតិ (ឬ ឆាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តអសីតិ (ឬ សត្តាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋអសីតិ (ឬ អដ្ឋាសីតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនណវុតិ (ឬ ឩនណវុតិ) ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩០ អង្គ ត្រូវថា ណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩១ អង្គ ត្រូវថា ឯកណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វេណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៣ អង្គ ត្រូវថា តេណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុន្នវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៦ អង្គ ត្រូវថា ឆន្នវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋណវុតិ ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកកូនសតភិក្ខូ[១](ឬឯកូនសតភិក្ខូ) សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០០ អង្គ ត្រូវថា សតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វយុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៣ អង្គ ត្រូវថា តយុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុរុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៦ អង្គ ត្រូវថា ឆរុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១០៩ អង្គ ត្រូវថា នវុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១០ អង្គ ត្រូវថា ទសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១១ អង្គ ត្រូវថា ឯកាទសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វាទសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៣ អង្គ ត្រូវថា តេរសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុទ្ទសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចទសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៦ អង្គ ត្រូវថា សោឡសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តរសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។
១១៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋារសុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១- ថា ឯកូនសតា ភិក្ខូ...បែបនេះក៏បាន។

១១៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២០ អង្គ ត្រូវថា វីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២១ អង្គ ត្រូវថា ឯកវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២២ អង្គ ត្រូវថា ពាវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៣ អង្គ ត្រូវថា តេវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុព្វីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៦ អង្គ ត្រូវថា ឆព្វីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋវីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១២៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនតឹ្តសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣០ អង្គ ត្រូវថា តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣១ អង្គ ត្រូវថា ឯកតឹ្តសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៣ អង្គ ត្រូវថា តេត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៦ អង្គ ត្រូវថា ឆត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋត្តឹសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៣៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនចត្តាឡីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤០ អង្គ ត្រូវថា ចត្តាឡីសុត្តសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤១ *អង្គ ត្រូវជា* ឯកចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤២ *អង្គ ត្រូវជា* ទ្វេចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៣ *អង្គ ត្រូវជា* តេចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៤ *អង្គ ត្រូវជា* ចតុច្ចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៥ *អង្គ ត្រូវជា* បញ្ចចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៦ *អង្គ ត្រូវជា* ឆច្ចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៧ *អង្គ ត្រូវជា* សត្តចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៨ *អង្គ ត្រូវជា* អដ្ឋចត្តាឡីសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៤៩ *អង្គ ត្រូវជា* ឯកូនបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥០ *អង្គ ត្រូវជា* បញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥១ *អង្គ ត្រូវជា* ឯកបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥២ *អង្គ ត្រូវជា* ទ្វេបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៣ *អង្គ ត្រូវជា* តិបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៤ *អង្គ ត្រូវជា* ចតុប្បញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៥ *អង្គ ត្រូវជា* បញ្ចបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៦ *អង្គ ត្រូវជា* ឆប្បញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៧ *អង្គ ត្រូវជា* សត្តបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៨ *អង្គ ត្រូវជា* អដ្ឋបញ្ញាសុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៥៩ *អង្គ ត្រូវជា* ឯកូនសដ្ឋុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦០ *អង្គ ត្រូវជា* សដ្ឋុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦១ *អង្គ ត្រូវជា* ឯកសដ្ឋុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦២ *អង្គ ត្រូវជា* ទ្វេសដ្ឋុត្តរសតកិច្ច សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៣ *អង្គ ត្រូវថា* តេសដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៤ *អង្គ ត្រូវថា* ចតុស្សដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៥ *អង្គ ត្រូវថា* បញ្ចសដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៦ *អង្គ ត្រូវថា* ឆស្សដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៧ *អង្គ ត្រូវថា* សដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៨ *អង្គ ត្រូវថា* អដ្ឋសដ្ឋុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៦៩ *អង្គ ត្រូវថា* ឯកូនសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧០ *អង្គ ត្រូវថា* សត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧១ *អង្គ ត្រូវថា* សត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧២ *អង្គ ត្រូវថា* ទ្វេសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៣ *អង្គ ត្រូវថា* តេសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៤ *អង្គ ត្រូវថា* ចតុស្សត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៥ *អង្គ ត្រូវថា* បញ្ចសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៦ *អង្គ ត្រូវថា* ឆសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៧ *អង្គ ត្រូវថា* សត្តសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៨ *អង្គ ត្រូវថា* អដ្ឋសត្តត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៧៩ *អង្គ ត្រូវថា* ឯកូនាសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨០ *អង្គ ត្រូវថា* អសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨១ *អង្គ ត្រូវថា* ឯកាសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨២ *អង្គ ត្រូវថា* ទ្វេអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៣ *អង្គ ត្រូវថា* តេអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៤ *អង្គ ត្រូវថា* ចតុអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៥ អង្គ ត្រូវជា បញ្ចអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៦ អង្គ ត្រូវជា ឆអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៧ អង្គ ត្រូវជា សត្តអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៨ អង្គ ត្រូវជា អដ្ឋអសីត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៨៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូននវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩០ អង្គ ត្រូវជា នវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩១ អង្គ ត្រូវជា ឯកនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩២ អង្គ ត្រូវជា ទ្វេនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៣ អង្គ ត្រូវជា តេនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៤ អង្គ ត្រូវជា ចតុន្នវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៥ អង្គ ត្រូវជា បញ្ចនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៦ អង្គ ត្រូវជា ឆន្នវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៧ អង្គ ត្រូវជា សត្តនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៨ អង្គ ត្រូវជា អដ្ឋនវុត្យុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១៩៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសតុត្តរសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០០ អង្គ ត្រូវជា ទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០១ អង្គ ត្រូវជា ឯកុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០២ អង្គ ត្រូវជា ទ្វយុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៣ អង្គ ត្រូវជា តយុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៤ អង្គ ត្រូវជា ចតុរុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៥ អង្គ ត្រូវជា បញ្ចុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៦ អង្គ ត្រូវជា ឆរុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៧

២០៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២០៩ អង្គ ត្រូវថា នវុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១០ អង្គ ត្រូវថា ទសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១១ អង្គ ត្រូវថា ឯកាទសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១២ អង្គ ត្រូវថា ទ្វាទសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៣ អង្គ ត្រូវថា តេរសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៤ អង្គ ត្រូវថា ចតុទ្ទសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៥ អង្គ ត្រូវថា បញ្ចទសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៦ អង្គ ត្រូវថា សោឡសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៧ អង្គ ត្រូវថា សត្តរសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៨ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋារសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២១៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនវីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២២០ អង្គ ត្រូវថា វីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២២១ អង្គ ត្រូវថា ឯកវីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៣០ អង្គ ត្រូវថា តឹសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៣១ អង្គ ត្រូវថា ឯកត្តឹសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៣៩ អង្គ ត្រូវថា ឯកូនចត្តាឡីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៤០ អង្គ ត្រូវថា ចត្តាឡីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៤១ អង្គ ត្រូវថា ឯកចត្តាឡីសុត្តរទ្វិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៤៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនបញ្ញាសុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៥០ អង្គ ត្រូវជា បញ្ញាសុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៥១ អង្គ ត្រូវជា ឯកបញ្ញាសុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៥៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសដ្ឋុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៦០ អង្គ ត្រូវជា សដ្ឋុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៦១ អង្គ ត្រូវជា ឯកសដ្ឋុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៦៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសត្តត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៧០ អង្គ ត្រូវជា សត្តត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៧១ អង្គ ត្រូវជា ឯកសត្តត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៧៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនាសីត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៨០ អង្គ ត្រូវជា អសីត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៨១ អង្គ ត្រូវជា ឯកាសីត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៩០ អង្គ ត្រូវជា នវុត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

២៩១ អង្គ ត្រូវជា ឯកនវុត្យុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

២៩៩ អង្គ ត្រូវជា ឯកូនសតុត្តរទ្វិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៣០០ អង្គ ត្រូវជា តិសតកិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៣០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរតិសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៤០០ អង្គ ត្រូវថា ចតុស្សតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៤០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរចតុស្សតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៥00 អង្គ ត្រូវថា បញ្ចសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៥០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរបញ្ចសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៦០០ អង្គ ត្រូវថា ឆស្សតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៦០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរឆស្សតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៧០០ អង្គ ត្រូវថា សត្តសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៧០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរសត្តសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៨០០ អង្គ ត្រូវថា អដ្ឋសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៨០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរអដ្ឋសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

៩០០ អង្គ ត្រូវថា នវសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

៩០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរនវសតភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

១០០០ អង្គ ត្រូវថា សហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១០០១[១] អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

១០០០០ អង្គ ត្រូវថា ទសសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១០០០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរទសសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

១០០០០០(១សែន) អង្គ ត្រូវថា សតសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

១០០០០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរសតសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

។ល។

១០០០០០០(១លាន) អង្គត្រូវថា ទសសតសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឱវាទោ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ភិក្ខុនីនំ ឱវាទោ ទាតព្វោ, ឥទានិ បន តាសំ នត្ថិតាយ, សោ ច ឱវាទោ ឥធ នត្ថិ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯតានិ បញ្ច កម្មានិ ឆន្ទាហារណាទីនិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសតោ បឋមំ កត្តព្វត្តា, ឧបោសថស្ស ឧបោសថកម្មស្ស បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ, បុព្វកិច្ចានីតិ អក្ខាតានិ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧបោសថោ យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា សភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ, វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មឹ ន ហោន្តិ, បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ ។ ឧបោសថោ។

---

(១) បើ១១០០ អង្គ ត្រូវថា សតាធិកសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។ បើ ១១០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរសតាធិកសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។ បើ ២២០០ អង្គ ត្រូវថា ទ្វិសតាធិកទ្វិសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ ។ បើ ២២០១ អង្គ ត្រូវថា ឯកុត្តរទ្វិសតាធិកទ្វិសហស្សភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។ល។ និង។ល។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ បើឧបោសថថ្ងៃទី១៤ ត្រូវថា*) តីសុ ឧបោសថទិវសេសុ ចាតុទ្ទសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អជ្ជុបោសថោ (ចាតុទ្ទសោ)។

(*បើឧបោសថថ្ងៃទី១៥ ត្រូវថា*) តីសុ ឧបោសថទិវសេសុ ចាតុទ្ទសីបណ្ណ-រសីសាមគ្គីសុ, អជ្ជុបោសថោ (បណ្ណរសោ) ។ (*បើឧបោសថថ្ងៃសាមគ្គី ត្រូវថា*) តីសុ ឧបោសថទិវសេសុ ចាតុទ្ទសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អជ្ជុបោសថោ (សាមគ្គី) ។ (*បើមានអធិកវារៈ លើកថ្ងៃមួយនៅរនោចខែជេស្ឋ ជាឧបោសថទី១៥ ត្រង់ថ្ងៃ១៥រោច ខែជេស្ឋ ក្នុងឆ្នាំណាមួយ ត្រូវថា*) តីសុ ឧបោសថទិវ-សេសុ ចាតុទ្ទសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អជ្ជុបោសថោ (*ឬថា* អជ្ជ បនុបោសថោ) អធិកវារវសេន បណ្ណរសោ ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) យត្តកា ភិក្ខូ តស្ស ឧបោសថកម្មស្ស បត្តា យុត្តា អនុរូបា, សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន ចត្តារោ ភិក្ខូ បកតត្តា សង្ឃេន អនុក្ខិត្តា, តេ ច ខោ ហត្ថបាសំ អវិជហិត្វា ឯកសីមាយំ ឋិតា។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) សភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) វិកាលភោជនាទិវត្ថុសភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មឹ ន ហោន្តិ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) គហដ្ឋបណ្ឌកាទយោ ឯកវីសតិ វជ្ជនីយបុគ្គលា, ហត្ថបាសតោ ពហិករណវសេន វជ្ជេតព្វា, តស្មឹ ន ហោន្តិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) សង្ឃស្ស ឧបោសថកម្មំ ឥមេហិ ចតូហិ លក្ខណេហិ សង្គហិតំ, បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ, បត្តកាលវន្តន្តិ អក្ខាតំ។

៣២

បុព្វករណបុព្វកិច្ចានិ សមាបេត្វា ទេសិតាបត្តិកស្ស សមគ្គស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុមតិយា, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ អារាធនំ[១] ករោមិ[២]។

បុព្វករណបុព្វកិច្ចដែលបានធ្វើតាមរបៀបខាងលើនេះ ជាកិច្ចនៃសង្ឃុបោសថ (ឧបោសថរបស់សង្ឃ ឬឧបោសថក្នុងសិទ្ធិរបស់សង្ឃ) ហេតុនោះ ភិក្ខុមានចំនួនយ៉ាងហោចត្រឹម៤អង្គឡើងទៅ ហៅថាសង្ឃ គឺមានតែសង្ឃនេះឯងទើបអាចធ្វើសង្ឃុបោសថបាន។ ឯភិក្ខុ៣អង្គឬ២អង្គហៅថា គណៈ។ គណៈនេះធ្វើសង្ឃុបោសថមិនបានទេ ធ្វើបានតែគណុបោសថ (ឧបោសថរបស់គណៈ ឬឧបោសថក្នុងសិទ្ធិរបស់គណៈ) គឺបារិសុទ្ធិឧបោសថ។

ចំណែកឯភិក្ខុ១អង្គហៅថា បុគ្គល។ បុគ្គលនេះឯង ធ្វើបានតែបុគ្គលុបោសថ (ឧបោសថរបស់បុគ្គលឬឧបោសថក្នុងសិទ្ធិរបស់បុគ្គល) គឺអធិដ្ឋានឧបោសថ។

ចប់របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច
នៃសង្ឃុបោសថតែប៉ុណ្ណោះ។

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច
នៃសង្ឃប្បវារណា(បវារណារបស់សង្ឃ)

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ចនៃសង្ឃប្បវារណានោះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដូចតទៅនេះ ជាដំបូង ភិក្ខុអ្នកសួរ (អ្នកជូនដើងបវារណាឬទេ្វបវារណា) ត្រូវសន្មតប្រកាស ប្រាប់សង្ឃសូធ្យថា

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ដង)។ *រូបសូធ្យថា* សុណាតុ មេ ភន្តេ[១] សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មន្តំ ឥត្ថន្នាមំ[១] វិនយំ បុច្ឆេយ្យំ។

---

(១) ថា អព្ញេសនំ ក៏បាន។ (២) កន្លែងខ្លះថា ករោម ដោយសំអាងថា អារាធនាជំនួសសង្ឃទាំងអស់។

៣៣

ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ (អ្នកតាំងញត្តិ) ត្រូវសន្មតប្រកាសប្រាប់សង្ឃសូធ្យថា

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ដង) ។

រួចសូធ្យថា សុណាតុ មេ ភន្តេ[១] សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា ឥត្ថន្នាមេន[១] វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យំ។

បើភិក្ខុសួរ-ឆ្លើយមិនបានសន្មតជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែសួរឆ្លើយតែម្តង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) សម្មជ្ជនី បទីបោ ច ឧទកំ អាសនេន ច បវារណាយ ឯតានិ បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ។ ឧកាស សម្មជ្ជនី។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) សម្មជ្ជនករណញ្ច។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) បទីបោ ច។

(*បើក្នុងពេលយប់ ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ សុរិយាលោកស្ស នត្ថិតាយ បទីបកិច្ចំ អត្ថិ។

(*បើក្នុងពេលថ្ងៃថា*) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ សុរិយាលោកស្ស អត្ថិតាយ បទីបកិច្ចំ នត្ថិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) ឧទកំ អាសនេន ច។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) អាសនេន សហ បានីយបរិភោជនីយឧទកដ្ឋបនញ្ច។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) បវារណាយ ឯតានិ បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ឯតានិ ចត្តារិ វត្ថានិ សម្មជ្ជនករណាទីនិ សង្ឃសន្និបាតតោ បឋមំ កាតព្វត្តា, បវារណាយ បវារណាកម្មស្ស បុព្វករណន្តិ វុច្ចតិ, បុព្វករណានីតិ អក្ខាតានិ។

---

(១) ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថន្នាមេន សូមមើលសេចក្តីពន្យល់ខាងចុង ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) ឆន្ទប្បវារណា ឧតុក្ខានំ ភិក្ខុគណនា ច ឱវាទោ បវារណា ឯតានិ បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ។ ឆន្ទប្បវារណា។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ឆន្ទារហានំ ភិក្ខូនំ ឆន្ទប្បវារណាហរណញ្ច[១] ឥធ នត្ថិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) ឧតុក្ខានំ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ហេមន្តាទីនំ តិណ្ណំ ឧតូនំ ឯត្តកំ អតិក្កន្តំ, ឯត្តកំ អវសិដ្ឋន្តិ ឯវំ ឧតុអាចិក្ខនំ, ឧតូនីធ បន សាសនេ ហេមន្តគិម្ហវស្សានានំ វសេន តីណិ ហោន្តិ។ អយំ វស្សានឧតុ, អស្មិំ ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា, ឯកា ច បវារណា, ឥមិនា បក្ខេន បវារណា សម្បត្តា, (*ឬថា* បវារណាទិវសោ សម្បត្តោ) បញ្ច ឧបោសថា អតិក្កន្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) ភិក្ខុគណនា ច។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ឥមស្មិំ បវារណគ្គេ សន្និបតិតានំ ភិក្ខូនំ គណនា បញ្ច[២] ភិក្ខូ សន្និបតិតា ហោន្តិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) ឱវាទោ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ភិក្ខុនីនំ ឱវាទោ ទាតព្វោ ឥទានិ បន តាសំ នត្ថិតាយ, សោ ច ឱវាទោ ឥធ នត្ថិ។

(*ភិក្ខុអ្នកសួរថា*) បវារណាយ ឯតានិ បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ។

(*ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា*) ឯតានិ បញ្ច កម្មានិ ឆន្ទប្បវារណាទីនិ (*ឬថា* ឆន្ទាហរណាទីនិ) ញត្តិយា បឋមតោ បឋមំ កត្តព្វត្តា, បវារណាយ បវារណាកម្មស្ស បុព្វកិច្ចន្តិ វុច្ចតិ បុព្វកិច្ចានីតិ អក្ខាតានិ។

១- ថា ឆន្ទប្បវារណាហរណំ តញ្ច ឥធ នត្ថិ ក៏បាន។ ២- ចូរមើលខាងដើមតាំងពីទំព័រទី១៥តទៅ។

៣៨

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) បវារណា យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា សភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ, វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មឹ ន ហោន្តិ, បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ។ បវារណា។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) បវារណាទិវសេសុ ចាតុទ្ទសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អជ្ជប្បវារណា បណ្ណរសី។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) យាវតិកា ច ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) យត្តកា ភិក្ខូ តស្ស បវារណាកម្មស្ស បត្តា យុត្តា អនុរូបា, សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន បញ្ច ភិក្ខូ បកតត្តា សង្ឃេន អនុក្ខិត្តា, តេ ច ខោ ហត្ថបាសំ អវិជហិត្វា ឯកសីមាយំ ឋិតា។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) សភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) វិកាលភោជនាទិវត្ថុសភាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) វជ្ជនីយា ច បុគ្គលា តស្មឹ ន ហោន្តិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) គហដ្ឋបណ្ឌកាទយោ ឯកវីសតិ វជ្ជនីយបុគ្គលា, ហត្ថបាសតោ ពហិករណវសេន វជ្ជេតព្វា, តស្មឹ ន ហោន្តិ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) សង្ឃស្ស បវារណាកម្មំ ឥមេហិ ចតូហិ លក្ខណេហិ សង្គហិតំ, បត្តកល្លន្តិ វុច្ចតិ, បត្តកាលវន្តន្តិ អក្ខាតំ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរអារាធនាថា) បុព្វករណបុព្វកិច្ចានិ សមាបេត្វា ទេសិតាបត្តិកស្ស សមគ្គស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុមតិយា ញត្តឹ ឋបេតុំ អជ្ឈេសនំ ករោមិ។

៣៦

បុព្វករណបុព្វកិច្ចដែលបានធ្វើតាមរបៀបខាងលើនេះ ជាកិច្ចនៃសង្ឃប្បវារណា (បវារណារបស់សង្ឃ ឬ បវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់សង្ឃ) ហេតុនោះ ភិក្ខុមានចំនួនយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹម៥អង្គឡើងទៅ ហៅថា សង្ឃបញ្ចវគ្គ គឺមានតែសង្ឃដែលមានភិក្ខុចំនួន៥អង្គឡើងទៅទើបអាចធ្វើសង្ឃប្បវារណាបាន។ ឯភិក្ខុ៤អង្គ ឬ៣អង្គ ឬថា ២អង្គ ហៅថា គណៈ។ គណៈនេះធ្វើសង្ឃប្បវារណាមិនបានទេ ធ្វើបានតែគណប្បវារណា (បវារណារបស់គណៈ ឬបវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់គណៈ)។ ចំណែកឯភិក្ខុ១អង្គហៅថា បុគ្គល។ បុគ្គលនេះធ្វើបានតែបុគ្គលប្បវារណា (បវារណារបស់បុគ្គល ឬបវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់បុគ្គល)។

ចប់របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច

នៃសង្ឃប្បវារណាតែប៉ុណ្ណោះ។

សេចក្តីពន្យល់

១- ត្រង់បាលីថា **ភន្តេ** *បើភិក្ខុអ្នកសូធ្យចាស់ជាងសង្ឃទាំងអស់ ត្រូវថា* **អាវុសោ** *គឺត្រូវសូធ្យ* **សុណាតុ មេ អាវុសោ សង្ឃោ** *។ល។*

២- ត្រង់បាលីថា **ឥត្ថន្នាមំ** *នេះ សម្រាប់បញ្ចូលបព្វជិតនាមមកជំនួស :*

- បើបព្វជិតនាមមានស្រៈ **ឥ ឧ** *នៅទីបំផុតដូចជា* **មហាមុនិ ធម្មគរុ** *ជាដើម ត្រូវបន្ថែមនិគ្គហិតនៅទីបំផុតឲ្យទៅជា* **មហាមុនឹ ធម្មគរុំ** *ជាដើម។*

- បើបព្វជិតនាមមានស្រៈ **ឦ ឩ** *នៅទីបំផុតដូចជា* **សុមេធី ធម្មញ្ញូ** *ជាដើម ត្រូវធ្វើស្រៈ* **ឦ ឩ** *ទៅជា* **ឥ ឧ** *ហើយបន្ថែមនិគ្គហិតនៅទីបំផុតឲ្យទៅជា* **សុមេធឹ ធម្មញ្ញុំ** *ជាដើម ។*

- *បើបព្វជិតនាមមានស្រៈ* **ឱ** (ោ) *នៅទីបំផុតដូចជា* **អគ្គជីវោ បញ្ញាសារោ** *ជាដើម ត្រូវធ្វើទីបំផុតឲ្យជានិគ្គហិតថា* **អគ្គជីវំ បញ្ញាសារំ** *ជាដើម គឺភិក្ខុអ្នកសូធ្យត្រូវសូធ្យថា* **អហំ អាយស្មន្តំ (មហាមុជឹ ឬ ជម្មកុំ ឬ សុមេជឹ ឬ ជម្មញ្ញុំ ឬ អគ្គជីវំ ឬ បញ្ញាសារំ) វិនយំ បុច្ឆេយ្យំ។**

៣- ត្រង់បាលីថា **ឥត្ថន្នាមេន** *នេះ ក៏សម្រាប់បញ្ចូលបព្វជិតនាមមកជំនួសដែរ :*

- *បើបព្វជិតនាមមានទីបំផុតជាស្រៈ* **ឥ ឧ** *ដូចជា* **មហាមុជិ ជម្មកុ** *ជាដើម ត្រូវបន្ថែមអក្សរ* **នា** *នៅទីបំផុតឲ្យទៅជា* **មហាមុជិនា ជម្មកុនា** *ជាដើម។*

- *បើបព្វជិតនាមមានទីបំផុតជាស្រៈ* **ឦ ឩ** *ដូចជា* **សុមេជី ជម្មញ្ញូ** *ជាដើម ត្រូវធ្វើឲ្យទៅជា* **ឥ ឧ** *វិញហើយបន្ថែមអក្សរ* **នា** *នៅទីបំផុតជា* **សុមេជិនា ជម្មញ្ញុនា** *ជាដើម។*

- *បើបព្វជិតនាមមានទីបំផុតជាស្រៈ* **ឱ** (ោ)*ដូចជា* **អគ្គជីវោ បញ្ញាសារោ** *ជាដើម ត្រូវលុប* **ឱ**(ោ) *នោះចេញ ហើយបន្ថែម* េន(ឯន) *មកជំនួសជា* **អគ្គជីវេន បញ្ញាសារេន** *ជាដើម គឺភិក្ខុអ្នកឆ្លើយត្រូវសូធ្យថា* **អហំ អាយស្មតា (មហាមុជិនា ឬ ជម្មកុនា ឬ សុមេជិនា ឬ ជម្មញ្ញុនា ឬ អគ្គជីវេន ឬ បញ្ញាសារេន) វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យំ។**

៤- ត្រង់បាលីថា **អាយស្មន្តំ អាយស្មតា** *នេះ ជាពាក្យលំអុតលំឱន បើមិនបាច់ថា មិនជាការអ្វី។ បើភិក្ខុមានវស្សាខ្ចីជាងឬស្មើគ្នា នឹងថា* **ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ឥត្ថន្នាមេន ភិក្ខុនា** *មិនបាច់ថា* **អាយស្មន្តំ អាយស្មតា** *ក៏បាន។ បើភិក្ខុជាមហាថេរមានបព្វជិតនាមជា* **មហាមុជិ ជម្មកុ សុមេជី ជម្មញ្ញូ អគ្គជីវោ បញ្ញាសារោ** *គ្រាន់តែបញ្ចូលពាក្យថា* **មហាថេរំ មហាថេរេន** *ប៉ុណ្ណោះ*

៣៨

មកភ្ជាប់ខាងចុងបញ្ជិតនាមនោះថា មហាមុនិមហាថេរំ មហាមុនិមហាថេរេន ជម្មគុរុមហាថេរំ ជម្មគុរុមហាថេរេន សុមេធិមហាថេរំ សុមេធិមហាថេរេន ជម្មញ្ញមហាថេរំ ជម្មញ្ញមហាថេរេន អគ្គជីវមហាថេរំ អគ្គជីវមហាថេរេន បញ្ញាសារមហាថេរំ បញ្ញាសារមហាថេរេន *មិនបាច់ថា* អាយស្មន្តំ អាយស្មតា *ក៏បាន។*

បុព្វករណបុព្វកិច្ច

នៃ **សង្ឃុបោសថ** *និង* **សង្ឃប្បវារណា ចប់។**

ដោយព្រះធម្មឃោសាចារ្យ **សេខ នាខ**

ផ្តើម

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខ

បាលី-ប្រែ

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ (*៣ចប់*) ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ[១] សង្ឃោ អជ្ជុបោសថោ (បណ្ណរសោ)[២] ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករេយ្យ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ ។

កឹ សង្ឃស្ស បុព្វកិច្ចំ? បារិសុទ្ធឹ អាយស្មន្តោ អារោចេថ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ តំ សព្វេវ សន្តា សាធុកំ សុណោម មនសិករោម ។ យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាវិករេយ្យ ។ អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហី ភវិតព្វំ ។ តុណ្ហីភាវេន ខោ បនាយស្មន្តេ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិ ឯវមេវំ[៣] ឯវរូបាយ បរិសាយ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិ យោ បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមានេ សរមានោ សន្តឹ អាបត្តឹ នាវិករេយ្យ

---

(១) បើភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខនោះ ចាស់ជាងគេទាំងអស់ ត្រូវថា អាវុសោ ។ (២) បើថ្ងៃ ១៤រោច ត្រូវថា ចាតុទ្ទសោ បើថ្ងៃសាមគ្គី ត្រូវថា សាមគ្គី ។ (៣) ឱ.ម. ឯវមេវ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន(១) សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថ(ទី១៥)(២) ។ បើឧបោសថកម្មនេះមានកាលដ៏គួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ។

បុព្វកិច្ចរបស់សង្ឃ (សង្ឃបានធ្វើហើយ)ឬ? បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយប្រាប់នូវសេចក្តីបរិសុទ្ធ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងសម្តែងបាតិមោក្ខ យើងទាំងឡាយ ដែលមាននៅ (ទីនេះ) ទាំងអស់គ្នា ត្រូវតាំងចិត្តស្តាប់បាតិមោក្ខនោះ ឲ្យបានសម្រេចប្រយោជន៍ លោកអង្គណាមានអាបត្តិ លោកអង្គនោះត្រូវសម្តែងចេញ បើពុំមានអាបត្តិទេ ត្រូវនៅស្ងៀម ខ្ញុំព្រះករុណានឹងដឹងថា លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមនុ៎ះឯង ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរបញ្ហា ចំពោះរូបម្នាក់ៗ តែងដោះស្រាយយ៉ាងណាមិញ ពាក្យដែលខ្ញុំព្រះករុណាប្រកាសឲ្យដឹង អស់កំណត់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិស័ទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាសូត្រប្រកាស គ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុណាមួយកាលរឭកឃើញថា មានអាបត្តិហើយ មិនព្រមសម្តែងចេញទេ

---

(១) បើថា អាវុសោ ត្រូវប្រែថា ម្នាលសង្ឃដ៏ចម្រើន ។ (២) បើថ្ងៃ១៤រោច ត្រូវប្រែថា ទី១៤, បើថ្ងៃសាមគ្គី ត្រូវប្រែថា ថ្ងៃសាមគ្គី ។

៤១

និទានុទ្ទេសោ

សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ សម្បជានមុសាវាទោ ខោ បនាយស្មន្តោ អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតា តស្មា សរមានេន ភិក្ខុនា អាបន្នេន វិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តី អាបត្តិ អាវិកាតព្វា អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតិ ។

ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ បនាយស្មន្តោ និទានំ ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

និទានុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

និទានុទ្ទេស

ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ ឈ្មោះសម្បជានមុសាវាទទុក្កដ បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ឯសម្បជានមុសាវាទហ្នឹង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថាជាអន្តរាយិកធម៌ ព្រោះហេតុនោះ (បើ) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ រឭកឃើញបាន មានបំណងចង់ឲ្យខ្លួនបរិសុទ្ធវិញ ត្រូវតែសម្តែងអាបត្តិ ដែលមាន(នោះចេញ) ដ្បិតភិក្ខុនោះរមែងមានសេចក្តីសប្បាយ ព្រោះការសម្តែងអាបត្តិនោះ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ និទាន ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងនិទាននោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់ ២ដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់ ៣ដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងនិទាននុ៎ះហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ និទានុទ្ទេស[១] ។

---

(១) និទាន ប្រែថា "សេចក្តីផ្តើម ឬ ពាក្យប្រារព្ធ", ឧទ្ទេស ប្រែថា "បាលីដែលសម្តែងឡើង ទុកជាគោលដើមនសិក្ខាបទ" ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

តត្រិមេ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ សិក្ខាសាជីវសមាបន្នោ សិក្ខំ អប្បច្ចក្ខាយ ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ អន្តមសោ តិរច្ឆានគតាយបិ បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ ។

២- យោ បន ភិក្ខុ គាមា វា អរញ្ញា វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យ យថារូបេ អទិន្នាទានេ រាជានោ ចោរំ គហេត្វា ហនេយ្យុំ វា ពន្ធេយ្យុំ វា បព្វាជេយ្យុំ វា ចោរោសិ ពាលោសិ មូឡ្ហោសិ ថេនោសីតិ តថារូបំ ភិក្ខុ អទិន្នំ អាទិយមានោ អយម្បិ បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ ។

៣- យោ បន ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ សត្ថហារកំ វាស្ស បរិយេសេយ្យ មរណវណ្ណំ វា សំវណ្ណេយ្យ មរណាយ វា សមាទបេយ្យ អម្ភោ បុរិស កឹ តុយ្ហិមិនា បាបកេន ទុជ្ជីវិតេន ? មតន្តេ ជីវិតា សេយ្យោតិ ឥតិ ចិត្តមនោ ចិត្តសង្កប្បោ

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

អាបត្តិបារាជិកទាំងឡាយ ៤ នេះ មកកាន់ឧទ្ទេសក្នុងបាតិមោក្ខនោះ ។

១- ភិក្ខុណាមួយដល់ព្រមដោយសិក្ខា និងសាជីវៈ[១] របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ មិនពោលលាសិក្ខាចេញ មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ថាជាអ្នកមានកម្លាំង ថយទេ ហើយសេពមេថុនធម្ម ដោយហោចទៅ សូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានញី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសង្វាស[២] ។

២- ភិក្ខុណាមួយ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយចំណែកនៃចិត្ត លួច អំពីស្រុកក្តី អំពីព្រៃក្តី ព្រះរាជាទាំងឡាយចាប់ចោរបានហើយ គប្បីសម្លាប់ក្តី ឃុំឃាំងក្តី និរទេសក្តី ដោយព្រះរាជឱង្ការថា "អាឯង ជាចោរ ជាមនុស្សពាលវង្វេង ជាមនុស្សលួច" ព្រោះអទិន្នាទានមាន សភាពយ៉ាងណា ភិក្ខុកាលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ មានសភាព យ៉ាងនោះ ភិក្ខុនេះក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសង្វាសដែរ ។

៣- ភិក្ខុណាមួយ ក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យឃ្លាតចាកជីវិតក្តី ស្វែងរកសស្ត្រាវុធ ឲ្យគេសម្លាប់រាងកាយមនុស្សក្តី ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ក្តី ឬក៏និយាយណែនាំ ដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ថា "នែបុរសដ៏ចម្រើន ជីវិត អាក្រក់នេះ មានប្រយោជន៍អ្វីដល់អ្នក ? អ្នកស្លាប់ទៅ ប្រសើរជាងរស់នៅ[៣]" ភិក្ខុមានចិត្តគិត មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នេះ

---

(១) ពាក្យថា ដល់ព្រមដោយសិក្ខា និងសាជីវៈ បានសេចក្តីថា ភិក្ខុណាមួយជាអ្នកបានសិក្សា ក្នុងអធិសីល សិក្ខា និងសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានជោគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។ (២) ឥតសង្វាសគឺឥតធម៌ ដែលជា ហេតុឲនៅរួម ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដទៃបាន ។ (៣) ច្បាប់ដើមថា "អ្នកស្លាប់ទៅ ស្លាប់ទៅវិញ ប្រសើរ ជាងរស់នៅ", ពាក្យនេះប្រែ លើសពីពាក្យបាលី ។

បារាជិកុទ្ទេសោ

អនេកបរិយាយេន មរណវណ្ណំ វា សំវណ្ណេយ្យ មរណាយ វា សមាទបេយ្យ អយម្បិ បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ ។

៤- យោ បន ភិក្ខុ អនភិជានំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អត្តូបនាយិកំ អលមរិយញ្ញាណទស្សនំ សមុទាចរេយ្យ ឥតិ ជានាមិ ឥតិ បស្សាមីតិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុគ្គាហិយមានោ វា អសមនុគ្គាហិយមានោ វា អាបន្នោ វិសុទ្ធាបេក្ខោ ឯវំ វទេយ្យ អជានមេវំ អាវុសោ អវចំ ជានាមិ អបស្សំ បស្សាមិ តុច្ឆំ មុសា វិលបិន្តិ អញ្ញត្រ អធិមានា អយម្បិ បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ។ យេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ វា អញ្ញតរំ វា អាបជ្ជិត្វា ន លភតិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវាសំ យថា បុរេ តថា បច្ឆា បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ ។

បារាជិកុទ្ទេស

គប្បីពណ៌នាគុណនៃសេចក្ដីស្លាប់ ឬគប្បីណែនាំដើម្បីសេចក្ដីស្លាប់ ដោយអនេកបរិយាយ ភិក្ខុនេះ ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសង្វាសដែរ ។

៤- ភិក្ខុណាមួយ មិនដឹងជាក់ ហើយពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម៌គឺញាណនិងទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ជាធម៌អាចកម្ចាត់បង់នូវកិលេស បង្អោនមកដាក់ក្នុងខ្លួនថា "ខ្ញុំដឹងដូច្នេះ ខ្ញុំឃើញដូច្នេះ" លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្ដី ឥតមានគេសាកសួរក្ដី ក៏ហៅថាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ (ទោះបី) មានប្រាថ្នាចង់ឲ្យបរិសុទ្ធ (គឺឲ្យរួចទោស) ហើយត្រឡប់ជានិយាយកែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា "នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែបានពោលថាដឹង ខ្ញុំមិនឃើញយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែពោលថាឃើញ ខ្ញុំពោលកុហកសោះទេ" វៀរលែងតែសម្គាល់ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹងពិត ភិក្ខុនេះ ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសង្វាសដែរ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះបារាជិកទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្ដែងរួចហើយ បណ្ដាអាបត្តិទាំង ៤ នុ៎ះ ភិក្ខុណា ត្រូវអាបត្តិណាមួយហើយ ក៏មិនបាននូវការនៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយឡើយ កាលពីមុនយ៉ាងណាមិញ លុះខាងក្រោយមក (ភិក្ខុនោះ) ក៏ជាបារាជិក រកសំវាសគ្មានយ៉ាងនោះដែរ ។

៤៤

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

បារាជិកុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរ លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិបារាជិក ទាំង ៤ នោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់ ២ ដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរ ជាគម្រប់ ៣ ដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងបារាជិកាបត្តិទាំង ៤ នុ៎ះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។
ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមនោះឯង ។

ចប់ បារាជិកុទ្ទេស ។

៤៨

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ តេរស សង្ឃាទិសេសា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- សញ្ចេតនិកា សុក្កវិស្សដ្ឋិ អញ្ញត្រ សុបិនន្តា សង្ឃាទិសេសោ ។

២- យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ វិបរិណតេន ចិត្តេន មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជេយ្យ ហត្ថគ្គាហំ វា វេណិគ្គាហំ វា អញ្ញតរស្ស វា អញ្ញតរស្ស វា អង្គស្ស បរាមសនំ សង្ឃាទិសេសោ ។

៣- យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ វិបរិណតេន ចិត្តេន មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសេយ្យ យថាតំ យុវា យុវតឹ មេថុនុបសញ្ហិតាហិ សង្ឃាទិសេសោ ។

៤- យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ វិបរិណតេន ចិត្តេន មាតុគ្គាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមបារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសេយ្យ ឯតទគ្គំ ភគិនិ បារិចរិយានំ យា មាទិសំ សីលវន្តំ កល្យាណធម្មំ ព្រហ្មចារឹ ឯតេន ធម្មេន បរិចរេយ្យាតិ មេថុនុបសញ្ហិតេន សង្ឃាទិសេសោ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

១- ភិក្ខុក្លែងញុំាងទឹកសុក្កៈឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លើកលែងតែយល់សប្តិ ។

២- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគៈគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ដល់ព្រម នូវកាយសំសគ្គៈ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ទោះចាប់ដៃក្តី ចាប់ផ្នួងសក់ក្តី ឬស្ទាប អង្អែលអវយវៈ ត្រង់ណាៗក្តី (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

៣- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគៈគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល និយាយចែចង់ មាតុគ្រាម ដោយសម្តីអាក្រក់ៗ ដូចប្រុសកំលោះ និយាយចែចង់ស្រីក្រមុំ ដោយសម្តីដែលប្រកបដោយមេថុន (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

៤- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគៈគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល និយាយ សរសើរគុណ នៃការបម្រើខ្លួនដោយកាម ក្នុងសម្នាក់មាតុគ្រាម ដោយសេចក្តី ប្រកបដោយមេថុនធម្មថា "ម្នាលប្អូនស្រី ស្រីណាបម្រើអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រហែលដូចអាត្មា ដោយមេថុនធម្មនោះ ការ បម្រើនេះរបស់ស្រីនោះ ឈ្មោះថាជាកំពូលនៃការបម្រើទាំងឡាយ" (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

៥- យោ បន ភិក្ខុ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជេយ្យ ឥត្ថិយា វា បុរិសមតឹ បុរិសស្ស វា ឥត្ថីមតឹ ជាយត្តនេ វា ជារត្តនេ វា អន្តមសោ តំខណិកាយបិ សង្ឃាទិសេសោ ។

៦- សញ្ញាចិកាយ បន ភិក្ខុនា កុដឹ ការយមានេន អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ បមាណិកា ការេតព្វា តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ទ្វាទសវិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ សត្តន្តរា ភិក្ខូ អភិនេតព្វា វត្ថុទេសនាយ តេហិ ភិក្ខូហិ វត្ថុំ ទេសេតព្វំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ សារម្ភេ ចេ ភិក្ខុ វត្ថុស្មឹ អបរិក្កមនេ សញ្ញាចិកាយ កុដឹ ការេយ្យ ភិក្ខុ វា អនភិនេយ្យ វត្ថុទេសនាយ បមាណំ វា អតិក្កាមេយ្យ សង្ឃាទិសេសោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៥- ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ (ប្រាប់) សេចក្តីប្រាថ្នា របស់បុរសដល់ស្ត្រីក្តី (ប្រាប់) សេចក្តីប្រាថ្នារបស់ស្ត្រីដល់បុរសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ឬជាសហាយស្មន់ ដោយហោចទៅ សូម្បី(ប្រាប់)ដល់ស្រីពេស្យា[១] (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

៦- កាលបើភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើកុដិដែលពុំមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍មកខ្លួនឯង ត្រូវធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ បណ្តោយ១២ចំអាម ទទឹង៧ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត វាស់ក្នុងខាងក្នុង ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទីឲ្យភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីសម្តែងទី ដែលមិនមានសេចក្តីរង្កៀស[២] មានឧបចារៈ[៣]ឲ្យ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានសេចក្តីរង្កៀស ទាំងមិនមានឧបចារៈក្តី មិននាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទីឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

---

(១) ប្រែតាមសព្ទថា ស្រីដែលបុរសគប្បីនៅរួមអសទ្ធម្មមួយរំពេច គឺស្រីអ្នកលេងស្រីឈ្នួល ស្រីផ្កាមាស ។ (២) ទីដែលមានសេចក្តីរង្កៀស គឺទីជាលំនៅនៃពួកស្រមោចកណ្តៀរ កណ្តុរ ពស់ ខ្ទួយ ដំរី ខ្លា ... ទីដាំបុញ្ញបរណ្ណជាតិ វាលសម្រាប់លេងកន្លែងផ្លូវដើរទៅមក ។ល។ (មើល វិ.ភ. ២ ប. ២០៤, ២០៥ ទំ. ១៩៨,១៩៩) ។ (៣) ទីមិនមានឧបចារៈ គឺទីដែលរទេះទឹមហើយស្រេច បត់មិនបាន ឬបង្វិល បង្អោងជុំវិញមិនបាន ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ

៧- មហល្លកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមានេន សស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ ភិក្ខូ អភិនេតព្វា វត្ថុទេសនាយ តេហិ ភិក្ខូហិ វត្ថុំ ទេសេតព្វំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ សារម្ភេ ចេ ភិក្ខុ វត្ថុស្មឹ អបរិក្កមនេ មហល្លកំ វិហារំ ការេយ្យ ភិក្ខុ វា អនភិនេយ្យ វត្ថុទេសនាយ សង្ឃាទិសេសោ ។

៨- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្បតីតោ អមូលកេន បារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធំសេយ្យ អប្បេវ នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុគ្គាហិយមានោ វា អសមនុគ្គាហិយមានោ វា អមូលកញ្ចេវ តំ អធិករណំ ហោតិ ភិក្ខុ ច ទោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃាទិសេសោ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

៧- កាលបើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើ វិហារធំ[១] មានម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទីឲ្យ ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីសម្តែងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារៈឲ្យ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីដែលមានសេចក្តីរង្កៀស ទាំងមិនមានឧបចារៈក្តី មិននាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទីឲ្យក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

៨- ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ប្រទូស្ត អាក់អន់ចិត្ត ចោទកម្ចាត់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល ដោយបំណងថា "ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ! អញនឹងញ៉ាំងភិក្ខុនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌[២]នេះបាន" លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី បើអធិករណ៍នោះប្រាកដជាពុំមានមូលមែន ទាំងភិក្ខុក៏ប្តេជ្ញាទោសខ្លួនផង (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

---

(១) វិហារធំ គឺកុដិដែលមានម្ចាស់ ដែលគេបូកលាបខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ទាំងក្នុងទាំងក្រៅក្តី (មើល វិ.ភ.២ ប-២២២ ទំ.២២៥) ។ (២) ព្រហ្មចរិយធម៌នេះ បានសេចក្តីថា ព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៩- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្បតីតោ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស កញ្ចិ[១] ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ បារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធំសេយ្យ អប្បេវ នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុគ្គាហិយមានោ វា អសមនុគ្គាហិយមានោ វា អញ្ញភាគិយញ្ចេវ តំ អធិករណំ ហោតិ កោចិ ទេសោ លេសមត្តោ ឧបាទិន្នោ ភិក្ខុ ច ទោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃាទិសេសោ ។

១០- យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមេយ្យ ភេទនសំវត្តនិកំ វា អធិករណំ សមាទាយ បគ្គយ្ហ តិដ្ឋេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមិ ភេទនសំវត្តនិកំ វា អធិករណំ សមាទាយ បគ្គយ្ហ អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃេន សមគ្គោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិវទមានោ ឯកុទ្ទេសោ ផាសុ វិហរតីតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។

(១) ក្នុងបិដកបុរាណឃើញប្រើជា កិញ្ចិ (នបុំ.) ឯ ទេស សព្ទនេះ ជាបុំ.ត្រូវប្រើជា កោចិ ទេសោ កញ្ចិ ទេសំ ទើបត្រូវតាមបែបវេយ្យាករណ៍ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៩- ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ប្រទូស្ត អាក់អន់ចិត្ត ប្រកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចនៃអធិករណ៍ ដែលជារឿងដទៃមកជាគ្រឿងអាង(១) ហើយចោទភិក្ខុដោយអាបត្តិបារាជិក ដោយបំណងថា "ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ! អញនឹងញុំាងភិក្ខុនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះបាន" លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី បើអធិករណ៍នោះ ជារឿងដទៃទេ ភិក្ខុប្រកាន់យកហេតុត្រឹមតែបន្តិចបន្តួច មកជាគ្រឿងអាង ទាំងភិក្ខុក៏ប្តេជ្ញាទោសខ្លួនផង (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១០- ភិក្ខុណាមួយ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្គងឡើងនូវអធិករណ៍ ដែលនាំសង្ឃឲ្យបែកបាក់គ្នាហើយតាំងនៅ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុកុំព្យាយាមបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ទាំងកុំប្រកាន់ផ្គងឡើងនូវអធិករណ៍ដែលនាំឲ្យសង្ឃបែកបាក់គ្នាហើយតាំងនៅឡើយ លោកអ្នកមានអាយុចូរព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃវិញទៅ ព្រោះថាសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងតែនៅជាសុខសប្បាយ" កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះនៅតែប្រកាន់ ដូច្នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះ អស់កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះចេញ ។

---

(១) គ្រឿងអាងមាន១០យ៉ាងគឺ ជាតិ នាម គោត្ត ភេទ អាបត្តិ បាត្រ ចីវរ ឧបជ្ឈាយ៍ អាចារ្យ និងសេនាសនៈ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ

យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ សង្ឃាទិសេសោ ។

១១- តស្សេវ ខោ បន ភិក្ខុស្ស ភិក្ខូ ហោន្តិ អនុវត្តកា វគ្គវាទកា ឯកោ វា ទ្វេ វា តយោ វា តេ ឯវំ វទេយ្យុំ មា អាយស្មន្តោ ឯតំ ភិក្ខុំ កិញ្ចិ អវចុត្ថ ធម្មវាទី ចេសោ ភិក្ខុ វិនយវាទី ចេសោ ភិក្ខុ អម្ហាកញ្ចេសោ ភិក្ខុ ឆន្ទញ្ច រុចិញ្ច អាទាយ វោហរតិ ជានាតិ នោ ភាសតិ អម្ហាកម្បេតំ ខមតីតិ ។ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវចុត្ថ ន ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិនយវាទី មា អាយស្មន្តានម្បិ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថ សមេតាយស្មន្តានំ សង្ឃេន សមគ្គោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិវទមានោ ឯកុទ្ទេសោ ផាសុ វិហរតីតិ ។ ឯវញ្ច តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យុំ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វា តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាម គ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះចេញ ការលះបង់ដូច្នេះនុ៎ះ ជាការប្រពៃ បើពុំលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១១- ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង ហើយជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ទោះមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ភិក្ខុទាំងនោះពោលហាម (ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកបរិសុទ្ធ) យ៉ាងនេះថា សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយកុំពោលពាក្យអ្វី ៗ នឹងភិក្ខុនោះឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះ កាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត និងសេចក្តីគាប់ចិត្ត របស់ពួកយើងទើបពោល លោកដឹងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះក៏គាប់ចិត្តដល់យើងទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងហ្នឹងឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យទេ លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្ត នឹងសង្ឃភេទឡើយ ចិត្តរបស់លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃវិញទៅ ព្រោះថា សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងតែនៅជាសុខសប្បាយ" កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុទាំងនោះ អស់កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់អំពើនោះចេញ ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ សង្ឃាទិសេសោ ។

១២- ភិក្ខុ បនេវ ទុព្វចជាតិកោ ហោតិ ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុ ភិក្ខូហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ មា មំ អាយស្មន្តោ កិញ្ចិ អវចុត្ថ កល្យាណំ វា បាបកំ វា អហម្បាយស្មន្តេ ន កិញ្ចិ វក្ខាមិ កល្យាណំ វា បាបកំ វា វិរមថាយស្មន្តោ មម វចនាយាតិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា អត្តានំ អវចនីយំ អកាសិ វចនីយមេវ អាយស្មា អត្តានំ ករោតុ អាយស្មាបិ ភិក្ខូ វទេតុ សហធម្មេន ភិក្ខូបិ អាយស្មន្តំ វក្ខន្តិ សហធម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍា ហិ តស្ស ភគវតោ បរិសា យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញមញ្ញវុដ្ឋាបនេនាតិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមគ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ លះបង់ អំពើនោះចេញ ការលះបង់បានដូច្នេះនុ៎ះជាការប្រពៃ បើពុំលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១២- បើភិក្ខុ មានភាពជាអ្នកដែលគេពិបាកស្តីថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលប្រដៅតាមធម៌ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលរាប់ចូលក្នុងឧទ្ទេស (បាតិមោក្ខ) ក៏ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅផងពុំបាន ដោយពាក្យថា "សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យអ្វីៗ ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំឡើយ ចំណែកខ្ញុំក៏មិនពោលពាក្យអ្វីៗ ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយដែរ សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំទៅ" ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅពុំបាន (ដូច្នេះ)ឡើយ លោកអ្នកមានអាយុ ចូរធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបានផង ចំណែកលោកអ្នកមានអាយុ ចូរនិយាយស្តី (ទៅរក) ភិក្ខុទាំងឡាយតាមសហធម៌ គឺពុទ្ធប្បញ្ញត្តិទៅ ទាំងពួកភិក្ខុ ក៏នឹងនិយាយស្តី មករកលោកអ្នកមានអាយុតាមសហធម៌ដែរ ព្រោះថាបរិស័ទរបស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ តែងចម្រើនឡើងដោយអាការៈយ៉ាងនេះ គឺដោយពាក្យ ជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានិងគ្នា និងដោយការញ៉ាំងគ្នានិងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិ" ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ

ឯវញ្ច[1] សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ សង្ឃាទិសេសោ ។

១៣- ភិក្ខុ បនេវ អញ្ញតរំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ ។ តស្ស ខោ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ច តេន ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ អាយស្មា ខោ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា អលន្តេ ឥធ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេយ្យ ឆន្ទគាមិនោ ច ភិក្ខូ ទោសគាមិនោ ច ភិក្ខូ មោហគាមិនោ ច ភិក្ខូ ភយគាមិនោ ច ភិក្ខូ តាទិសិកាយ អាបត្តិយា ឯកច្ចំ បព្វាជេន្តិ ឯកច្ចំ ន បព្វាជេន្តីតិ ។

(១) ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា "ឯវញ្ចេ" តែបិដក ភាគ២ ទំព័រ ៣១៥ ថា "ឯវញ្ច" ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ នៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះអស់កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់អំពើនោះចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមគ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះលះបង់អំពើនោះចេញ ការលះបង់បាន ដូច្នេះនុ៎ះ ជាការល្អប្រពៃ បើពុំលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១៣- ភិក្ខុចូលទៅនៅអាស្រ័យនឹងស្រុកណាមួយ ឬនិគមណាមួយ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ទាំងត្រកូលទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុ លោកជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ពិត ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកអ្នកមានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ទាំងត្រកូលទាំងឡាយ ដែលលោកអ្នកមានអាយុទ្រុស្តហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ លោកអ្នកមានអាយុ ចូរចេញចាកអាវាសនេះទៅ លោកពុំគួរនឹងនៅក្នុងទីនេះទេ" ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ត្រឡប់ជាថាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះ យ៉ាងនេះវិញថា "ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅផង ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង ព្រោះភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ ដោយអាបត្តិដូចតែគ្នា ។

៤២

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច ន ច ភិក្ខូ ឆន្ទគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ ទោសគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ មោហគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ ភយគាមិនោ អាយស្មា ខោ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ ទិស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា អលន្តេ ឥធ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ សង្ឃាទិសេសោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកអ្នកមានអាយុកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្ដីស្រឡាញ់ទេ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្ដីស្អប់ទេ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្ដីល្ងង់ខ្លៅទេ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្ដីខ្លាចទេ លោកអ្នកមានអាយុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ពិត ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកអ្នកមានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ទាំងត្រកូលទាំងឡាយដែលលោកអ្នកមានអាយុទ្រុស្តហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ លោកអ្នកមានអាយុ ចូរចេញចាកអាវាសនេះទៅ លោកពុំគួរនឹងនៅក្នុងទីនេះទេ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ នៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះ អស់កំណត់បីដង ដើម្បីអោយលះបង់អំពើនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមប្រាម ដរាបអស់កំណត់បីដងហើយ លះបង់អំពើនោះចេញបាន ការលះបង់បានដូច្នេះនុ៎ះ ជាការប្រពៃ តែបើលះបង់ពុំបានទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ តេរស សង្ឃាទិសេសា ធម្មា នវ បឋមាបត្តិកា ចត្តារោ យាវតតិយកា យេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរំ វា អញ្ញតរំ វា អាបជ្ជិត្វា យាវតិហំ ជានំ បដិច្ឆាទេតិ តាវតិហំ តេន ភិក្ខុនា អកាមា បរិវត្ថព្វំ ។ បរិវុត្ថបរិវាសេន ភិក្ខុនា ឧត្តរឹ ឆារត្តំ ភិក្ខុមានត្តាយ បដិបជ្ជិតព្វំ ។ ចិណ្ណមានត្តោ ភិក្ខុ យត្ថ សិយា វីសតិគណោ ភិក្ខុសង្ឃោ តត្ថ សោ ភិក្ខុ អព្ភេតព្វោ ។ ឯកេនបិ ចេ ឩនោ វីសតិគណោ ភិក្ខុសង្ឃោ តំ ភិក្ខុំ អព្ភេយ្យ សោ ច ភិក្ខុ អនព្ភិតោ តេ ច ភិក្ខូ គារយ្ហា ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ អាបត្តិ ៩ ហៅថា "បឋមាបត្តិកា" (គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាធ្វើឲ្យកន្លងបញ្ញត្តិជាដំបូង) អាបត្តិ ៤ ហៅថា "យាវតតិយកា" (គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហាម គ្រប់៣ដងហើយ ក៏នៅតែពុំព្រមលះបង់អំពើអាក្រក់នោះចេញ), បណ្តាអាបត្តិទាំង ១៣ នោះ បើភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិណាមួយហើយ ដឹងច្បាស់ បិទបាំងទុកអស់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅបរិវាស អស់ប៉ុណ្ណោះថ្ងៃ ដោយដាច់ខាត[១]។ ភិក្ខុអ្នកនៅបរិវាស គ្រប់កំណត់ថ្ងៃដែលបិទបាំងហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តភិក្ខុមានត្ត[២] អស់ ៦ រាត្រីតទៅទៀត ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្តហើយ ភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូប មានក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុសង្ឃចំនួន ២០ រូប ឲ្យអព្ភានកម្ម[៣] ក្នុងទីនោះ ។ បើភិក្ខុសង្ឃមិនគ្រប់ ២០ រូបទេ សូម្បីខ្វះតែ ១ រូប ហើយឲ្យអព្ភានកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះមិនបានឈ្មោះថា ភិក្ខុសង្ឃឲ្យអព្ភានកម្មផង ទាំងពួកការកភិក្ខុនោះ ក៏ឈ្មោះថា ត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្មះតិះដៀលផង[៤] ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះ ជាការសមគួរក្នុងកម្មនោះ ។

---

(១) បើទុកជាភិក្ខុនោះ មិនចង់នៅបរិវាសក៏ដោយ ត្រូវតែនៅ ខានពុំបាន ។ (២) ភិក្ខុមានត្ត ប្រែថា កម្ម ជាគ្រឿងប្រព្រឹត្តដើម្បីឲ្យបានជាទីរាប់អានរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ។ (៣) អព្ភានកម្ម ប្រែថា កម្មដែលសង្ឃសូត្រប្រកាស ហៅភិក្ខុដែលបាននៅបរិវាស ព្រមទាំងមានត្តរួចហើយនោះ មកបញ្ចូលជាពួកវិញ ។ (៤) គឺថា ភិក្ខុជាការកសង្ឃនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដទាំងអស់គ្នា ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ

កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ

កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ

កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ

តស្មា តុណ្ហី ។

ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសង្ឃាទិសេសាបត្តិទាំង១៣នោះ

លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ?

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរ ជាគម្រប់ពីរដងផង

លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ?

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់បីដងផង

លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ?

លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងសង្ឃាទិសេសាបត្តិទាំង១៣នោះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស ។

៤៤

អនិយតុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បណាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិយតា ជម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ តមេនំ សទ្ធេយ្យវចសា ឧចាសិកា ជិស្វា តិណ្ណំ ជម្មានំ អញ្ញតរេន វទេយ្យ ចារាជិកេន វា សង្ឃាជិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា និសជ្ជំ ភិក្ខុ បដិជានមានោ តិណ្ណំ ជម្មានំ អញ្ញតរេន ការេតព្វោ ចារាជិកេន វា សង្ឃាជិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា សទ្ធេយ្យវចសា ឧចាសិកា វទេយ្យ តេន សោ ភិក្ខុ ការេតព្វោ ។ អយំ ជម្មោ អនិយតោ ។

២- ន ហេវ ខោ បន បដិច្ឆន្នំ អាសនំ ហោតិ ណាលំកម្មនិយំ អលញ្ច ខោ ហោតិ មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសិតុំ ។

អនិយតុទ្ទេស

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌ឈ្មោះអនិយតៈ ទាំងឡាយ ២ នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

១- ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់និងម្នាក់ អង្គុយលើអាសនៈ ដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្វើសេវនកិច្ចបាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះហើយ គប្បីចោទ ដោយអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយៈក្តី កាលបើភិក្ខុ ទទួលប្តេជ្ញា ការអង្គុយមែន វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយៈក្តី មួ្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាននោះ ចោទដោយអាបត្តិណា វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ ធម៌នេះឈ្មោះថា អនិយតៈ(មិនទៀង) ។

២- បើអាសនៈជាទីដែលគេមិនបានបិទបាំង មិនល្មមនឹងធ្វើសេវនកិច្ចបានក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែថា ជាទីគួរនឹងនិយាយបែចង់មាតុគ្រាម ដោយពាក្យអាក្រក់ៗបាន ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេ អាសនេ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ តមេនំ សទ្ធេយ្យវចសា ឧបាសិកា ទិស្វា ទ្វិន្នំ ធម្មានំ អញ្ញតរេន វទេយ្យ សង្ឃាទិសេសេន វា បាចិត្តិយេន វា និសជ្ជំ ភិក្ខុ បដិជានមានោ ទ្វិន្នំ ធម្មានំ អញ្ញតរេន ការេតព្វោ សង្ឃាទិសេសេន វា បាចិត្តិយេន វា យេន វា សា សទ្ធេយ្យវចសា ឧបាសិកា វទេយ្យ តេន សោ ភិក្ខុ ការេតព្វោ ។ អយម្បិ ធម្មោ អនិយតោ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិយតា ធម្មា ។

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។

ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

អនិយតុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់និងម្នាក់ អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ លើអាសនៈមានសភាពដូច្នោះ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះហើយ គប្បីចោទ ដោយអាបត្តិ ២ យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយៈក្តី កាលបើភិក្ខុ ទទួលប្តេជ្ញា ការអង្គុយមែន វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យ ដោយអាបត្តិ ២ យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយៈក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាននោះ ចោទដោយអាបត្តិណា វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យ ដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ ទាំងធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះថា អនិយតៈដែរ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌ឈ្មោះអនិយតៈទាំង ២ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុក នូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ អនិយតុទ្ទេស ។

៤៧

និស្សគ្គិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ តឹស និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- និដ្ឋិតចីវរស្មឹ ភិក្ខុនា ឧព្ភតស្មឹ កឋិនេ ទសាហបរមំ អតិរេកចីវរំ ធារេតព្វំ តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១។[១]

២- និដ្ឋិតចីវរស្មឹ ភិក្ខុនា ឧព្ភតស្មឹ កឋិនេ ឯករត្តម្បិ ចេ ភិក្ខុ តិចីវរេន វិប្បវសេយ្យ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មុតិយា និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។២។

៣- និដ្ឋិតចីវរស្មឹ ភិក្ខុនា ឧព្ភតស្មឹ កឋិនេ ភិក្ខុនោ បនេវ អកាលចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យ អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្វំ បដិគ្គហេត្វា ខិប្បមេវ ការេតព្វំ នោ ចស្ស បារិបូរិ មាសបរមន្តេន ភិក្ខុនា តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ឩនស្ស បារិបូរិយា សតិយា បច្ចាសាយ តតោ ចេ ឧត្តរឹ និក្ខិបេយ្យ សតិយាបិ បច្ចាសាយ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៣។

---

(១) លេខរៀងខាងដើម ប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងកណ្ឌមួយៗ លេខរៀងខាងចុង ប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងវគ្គមួយៗ ។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយទាំងឡាយ ៣០នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស (គឺបាតិមោក្ខដែលសង្ឃត្រូវសម្តែងរាល់កន្លះខែ) ។

១- កាលបើចីវរសម្រេចហើយ កឋិនដោះហើយ ភិក្ខុត្រូវទុកដាក់អតិរេកចីវរ យ៉ាងយូរបំផុតបានត្រឹម ១០ ថ្ងៃ (បើទុក)ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២- កាលបើចីវរសម្រេចហើយ កឋិនដោះហើយ បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សូម្បីតែមួយយប់ វៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានអវិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣- កាលបើចីវរសម្រេចហើយ កឋិនដោះហើយ បើអកាលចីវរកើតឡើងដល់ភិក្ខុ កាលបើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការ ក៏គប្បីទទួលចុះ លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវរៀសរវៃធ្វើឲ្យឆាប់ បើសំពត់នោះនៅខ្វះ ធ្វើមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ភិក្ខុនោះត្រូវទុកសំពត់នោះយ៉ាងយូរបំផុត បានត្រឹមមួយខែ បើមានបំណងថា នឹងរកសំពត់ មកបំពេញចីវរខ្វះនោះ បើទុកឲ្យលើសពីមួយខែនោះទៅ បើទុកជាមានបំណងទៅទៀតក៏ដោយ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

៤- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា បុរាណចីវរំ ធោវាបេយ្យ វា រជាបេយ្យ វា អាកោដាបេយ្យ វា និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៤។

៥- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ អញ្ញត្រ ចារិវដ្ដកា និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៥។

៦- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតកំ គហបតឹ វា គហបតានឹ វា ចីវរំ វិញ្ញាបេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ អច្ឆិន្នចីវរោ វា ហោតិ ភិក្ខុ នដ្ឋចីវរោ វា អយំ តត្ថ សមយោ ។៦។

៧- តញ្ចេ អញ្ញាតកោ គហបតិ វា គហបតានី វា ពហូហិ ចីវរេហិ អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យ សន្តរុត្តរបរមន្តេន ភិក្ខុនា តតោ ចីវរំ សាទិតព្វំ តតោ ចេ ឧត្តរឹ សាទិយេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៧។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៤- ភិក្ខុណាមួយ ប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងក្តី ឲ្យជ្រលក់ក្តី ឲ្យបោកគក់ក្តី នូវចីវរចាស់ ចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

៥- ភិក្ខុណាមួយ ទទួលយកចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ វៀរលែងតែប្តូរគ្នា ចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

៦- ភិក្ខុណាមួយ សូមចីវរចំពោះគហបតី[១]ក្តី គហបតានី[២]ក្តី មិនមែនជាញាតិ វៀរលែងតែមានសម័យ ចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ ភិក្ខុមានចីវរដែលចោរដណ្តើមយកទៅ ឬមានចីវរខូច នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៧- បើគហបតីក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិ គេបវារណាភិក្ខុនោះដើម្បីនាំយកចីវរជាច្រើនមកប្រគេន ភិក្ខុនោះត្រូវត្រេកអរ តែនឹងចីវរដែលមានកំណត់យ៉ាងច្រើនបំផុត បានត្រឹមអន្តរវាសកៈ និងឧត្តរាសង្គៈប៉ុណ្ណោះ អំពីចីវរដែលគេនាំមកនោះ បើត្រេកអរលើសអំពីកំណត់នោះទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១) បុរស ជាម្ចាស់ផ្ទះ ។ (២) ស្ត្រី ជាម្ចាស់ផ្ទះ ។

៨៩

និស្សគ្គិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៨- ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស អញ្ញាតកស្ស គហបតិស្ស វា គហបតានិយា វា ចីវរចេតាបនំ ឧបក្ខដំ ហោតិ ឥមិនា ចីវរចេតាបនេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរេន អច្ឆាទេស្សាមីតិ ។ តត្រ ចេ សោ ភិក្ខុ បុព្វេ អប្បវារិតោ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ សាធុ វត មំ អាយស្មា ឥមិនា ចីវរចេតាបនេន ឯវរូបំ វា ឯវរូបំ វា ចីវរំ ចេតាបេត្វា អច្ឆាទេហីតិ កល្យាណកម្យតំ ឧបាទាយ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៨។

៩- ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស ឧភិន្នំ អញ្ញាតកានំ គហបតីនំ វា គហបតានីនំ វា បច្ចេកចីវរចេតាបនា ឧបក្ខដា ហោន្តិ ឥមេហិ មយំ បច្ចេកចីវរចេតាបនេហិ បច្ចេកចីវរានិ ចេតាបេត្វា ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរេហិ អច្ឆាទេស្សាមាតិ ។

វិត្ថារទោស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

៨- បើមានគហបតីក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិ គេបម្រុងតម្លៃសម្រាប់ទិញចីវរ ចំពោះភិក្ខុថា

"ខ្ញុំនឹងទិញចីវរ ដោយតម្លៃចីវរនេះហើយ នឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចីវរ" ។ បើភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាជាមុននោះ ចូលទៅក្នុងទីនោះហើយកំណត់ចីវរ ដោយពាក្យថា "ល្អហើយលោកអ្នកមានអាយុ អ្នកចូរទិញចីវរមានបែបយ៉ាងនេះៗ ដោយតម្លៃចីវរនេះហើយ ចូរឲ្យមកអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចុះ" ព្រោះអាស្រ័យ សេចក្តីចង់បាន នូវចីវរល្អ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៩- បើមានតម្លៃចីវរផ្សេងគ្នា ដែលគហបតីក្តី គហបតានីក្តី ពីរនាក់មិនមែនជាញាតិ គេឧទ្ទិសចំពោះភិក្ខុមួយរូបហើយ តម្កល់ទុកថា

"យើងនឹងទិញចីវរផ្សេងគ្នា ដោយតម្លៃចីវរផ្សេងគ្នាទាំងនេះហើយ នឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះស្លៀកដណ្តប់ចីវរទាំងឡាយ" ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

តត្រ ចេ សោ ភិក្ខុ បុព្វេ អប្បភារិតោ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ សាធុ វត មំ អាយស្មន្តោ ឥមេហិ បច្ចេកចីវរចេតាបនេហិ ឯវរូបំ ភា ឯវរូបំ ភា ចីវរំ ចេតាបេត្វា អច្ឆាទេថ ឧភោវ សន្តា ឯកេនាតិ កល្យាណកម្យតំ ឧចាទាយ និស្សត្តិយំ ចាចិត្តិយំ ។៩។

១០- ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស ភជា ភា ភជភោគ្គោ ភា ព្រាហ្មណោ ភា គហបតិកោ ភា ទូតេន ចីវរចេតាបនំ បហិណេយ្យ ឥមិនា ចីវរចេតាបនេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរេន អច្ឆាទេហីតិ ។ សោ ចេ ទូតោ តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ ឥទំ ខោ ភន្តេ អាយស្មន្តំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរចេតាបនំ អាភតំ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ចីវរចេតាបនន្តិ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ ទូតោ ឯវមស្ស វចនីយោ ន ខោ មយំ អាវុសោ ចីវរចេតាបនំ បដិគ្គណ្ហាម ចីវរញ្ច ខោ មយំ បដិគ្គណ្ហាម កាលេន កប្បិយន្តិ ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

បើភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាជាមុននោះ ចូលទៅក្នុងទីនោះ ហើយកំណត់ចីវរដោយពាក្យថា "ល្អហើយអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងពីរចូររួបរួមជាមួយគ្នា ទិញចីវរបែបយ៉ាងនេះៗ ដោយតម្លៃចីវរផ្សេងគ្នាទាំងនេះហើយ ចូរឲ្យមកអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចុះ" ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បាននូវចីវរល្អ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១០- ព្រះរាជាក្តី រាជអាមាត្យក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី គហបតីក្តី បានឧទ្ទិសចំពោះភិក្ខុមួយរូបហើយ បញ្ជូនតម្លៃចីវរទៅប្រគេន តាមអ្នកបម្រើថា "អ្នកឯងចូរទិញចីវរ ដោយតម្លៃចីវរនេះហើយ ចូរប្រគេនភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់ចីវរចុះ" ។ បើបម្រើនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា "លោកម្ចាស់ តម្លៃចីវរនេះ ខ្ញុំព្រះករុណានាំមក ចំពោះលោកអ្នកមានអាយុ សូមលោកអ្នកមានអាយុទទួលយកតម្លៃចីវរចុះ" ។ ភិក្ខុនោះត្រូវនិយាយនឹងបម្រើនោះ យ៉ាងនេះថា "ម្នាលអាវុសោ! យើងទទួលយកតម្លៃចីវរពុំបានទេ យើងទទួលបានតែចីវរដ៏សមគួរ ដោយកាលគួរ ។

៦១

និស្សគ្គិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

សោ ចេ ទូតោ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេយ្យ អត្ថិ បនាយស្មតោ កោចិ វេយ្យាវច្ចករោតិ ។ ចីវរត្ថិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វេយ្យាវច្ចករោ និទ្ទិសិតព្វោ អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា ឯសោ ខោ អាវុសោ ភិក្ខូនំ វេយ្យាវច្ចករោតិ ។ សោ ចេ ទូតោ តំ វេយ្យាវច្ចករំ សញ្ញាបេត្វា តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ យំ ខោ ភន្តេ អាយស្មា វេយ្យាវច្ចករំ និទ្ទិសិ សញ្ញត្តោ សោ មយា ឧបសង្កមតុ អាយស្មា កាលេន ចីវរេន តំ អច្ឆាទេស្សតីតិ ។ ចីវរត្ថិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វេយ្យាវច្ចករោ ឧបសង្កមិត្វា ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ ចោទេតព្វោ សារេតព្វោ អត្ថោ មេ អាវុសោ ចីវរេនាតិ ។ ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ ចោទយមានោ សារយមានោ តំ ចីវរំ អភិនិប្ផាទេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ អភិនិប្ផាទេយ្យ ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ ឆក្ខត្តុបរមំ តុណ្ហីភូតេន ឧទ្ទិស្ស ឋាតព្វំ ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ ឆក្ខត្តុបរមំ តុណ្ហីភូតោ ឧទ្ទិស្ស តិដ្ឋមានោ តំ ចីវរំ អភិនិប្ផាទេយ្យ

វិត្ថារទោស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

បើបម្រើនោះ សួរភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុ មានវេយ្យាវច្ចករណាមួយដែរឬ" ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីបង្ហាញប្រាប់វេយ្យាវច្ចករ គឺញោមវត្តឬឧបាសកថា "ម្នាលអាវុសោ អ្នកនេះឯងហើយ ជាវេយ្យាវច្ចកររបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ" ។ បើបម្រើនោះ បាននិយាយពន្យល់វេយ្យាវច្ចករនោះ ឲ្យចូលចិត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា "បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកអ្នកមានអាយុបង្ហាញប្រាប់នូវវេយ្យាវច្ចករណា វេយ្យាវច្ចករនោះ គឺខ្ញុំព្រះករុណា បានពន្យល់ឲ្យចូលចិត្តហើយ សូមលោកអ្នកមានអាយុ ចូលទៅរកគេចុះ គេនឹងឲ្យលោកស្លៀកដណ្តប់ចីវរតាមកាល" ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីវរ គប្បីចូលទៅតឿនទារ រំឭកវេយ្យាវច្ចករ ពីរបីលើកថា "ម្នាលអាវុសោ អាត្មាត្រូវការចីវរ" ។ កាលបើភិក្ខុ ទៅតឿនទាររំឭក អស់ពីរបីលើក ក៏ញ៉ាំងចីវរនោះឲ្យសម្រេចបាន ការបានសម្រេច ដូច្នេះនុ៎ះ ជាការប្រពៃ បើពុំបានសម្រេចទេ ភិក្ខុគប្បីទៅឈរស្ងៀម ចំពោះមុខ បួនលើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើកយ៉ាងច្រើន កាលបើភិក្ខុឈរស្ងៀម ចំពោះមុខ បួនលើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើក យ៉ាងច្រើនបំផុតហើយ ក៏ញ៉ាំងចីវរនោះ ឲ្យសម្រេចបាន

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ អភិនិប្ផាទេយ្យ តតោ ចេ ឧត្តរឹ វាយមមានោ តំ ចីវរំ អភិនិប្ផាទេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ នោ ចេ អភិនិប្ផាទេយ្យ យតស្ស ចីវរចេតាបនំ អាភតំ តត្ថ សាមំ វា គន្តព្វំ ទូតោ វា បាហេតព្វោ យំ ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរចេតាបនំ បហិណិត្ថ[១] ន តំ តស្ស ភិក្ខុនោ កិញ្ចិ អត្ថំ អនុភោតិ យុញ្ជន្តាយស្មន្តោ សកំ មា វោ សកំ វិនស្សាតិ ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។១០។

ចីវរវគ្គោ បឋមោ ។

១១- យោ បន ភិក្ខុ កោសិយមិស្សកំ សន្ថតំ ការាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១១។

១២- យោ បន ភិក្ខុ សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមានំ សន្ថតំ ការាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១២។

១៣- នវំ បន ភិក្ខុនា សន្ថតំ ការយមានេន ទ្វេ ភាគា សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមានំ អាទាតព្វា តតិយំ ឱទាតានំ ចតុត្ថំ គោចរិយានំ ។

១- បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា បហិណិត្ថ តែក្នុងបិដកភាគ៣ទំព័រ៨៤ថា បហិណិត្ថ បែបនេះ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

ការបានសម្រេច ដូច្នេះនុ៎ះ ជាការប្រពៃ បើពុំបានសម្រេចទេ កាលបើភិក្ខុនោះ ចេះតែព្យាយាម ឲ្យលើសពីកំណត់នោះ ទាល់តែបានសម្រេចចីវរនោះមក ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បើពុំបានសម្រេចទេ បម្រើនោះ នាំតម្លៃចីវរមក ដើម្បីភិក្ខុនោះ អំពីសម្នាក់អ្នកណា ភិក្ខុគប្បីទៅខ្លួនឯង ឬប្រើ បម្រើឲ្យទៅក្នុងសម្នាក់ អ្នកនោះថា " ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយបញ្ជូនតម្លៃចីវរទៅ ចំពោះភិក្ខុរូបណា តម្លៃចីវរនោះ ពុំសម្រេច ប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុរូបនោះទេ អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរទារយក របស់អ្នកវិញចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំវិនាសខូចឡើយ" ។ នេះជា សាមីចិកម្ម គឺសេចក្ដីប្រព្រឹត្តដ៏សមគួរ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

ចីវរវគ្គទី១ (ចប់) ។

១១- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើសន្ថ័ត លាយដោយសូត្រ សន្ថ័តនោះជា និស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១២- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើសន្ថ័ត ដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ សន្ថ័តនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៣- កាលបើភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើសន្ថ័តថ្មី គប្បីយករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ ពីរភាគ រោមចៀមស (មួយភាគ) ជាភាគទីបី រោមចៀមក្រហម (មួយភាគ) ជាភាគទីបួន ។

និស្សគ្គិយេ ខត្តារុទ្ទេសោ

អជាជា ចេ ភិក្ខុ ទ្វេ ភាគេ សុទ្ធកាឡកានំ ឯឡកលោមានំ តតិយំ ឱទាតានំ ចតុត្ថំ គោចរិយានំ នវំ សន្ថតំ ការាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៣។

១៤- នវំ បន ភិក្ខុនា សន្ថតំ ការាបេត្វា ឆព្វស្សានិ ធារេតព្វំ ។ ឱរេន ចេ ឆន្នំ វស្សានំ តំ សន្ថតំ វិស្សជ្ជេត្វា វា អវិស្សជ្ជេត្វា វា អញ្ញំ នវំ សន្ថតំ ការាបេយ្យ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៤។

១៥- និសីទនសន្ថតំ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បុរាណសន្ថតស្ស សាមន្តា សុគតវិទត្ថិ អាទាតព្វា ទុព្វណ្ណករណាយ ។ អជាជា ចេ ភិក្ខុ បុរាណសន្ថតស្ស សាមន្តា សុគតវិទត្ថឹ នវំ និសីទនសន្ថតំ ការាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៥។

១៦- ភិក្ខុនោ បនេវ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នស្ស ឯឡកលោមានិ ឧប្បជ្ជេយ្យុំ អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្វានិ បដិគ្គហេត្វា តិយោជនបរមំ សហត្ថា ហារេតព្វានិ អសន្តេ ហារកេ តតោ ចេ ឧត្តរឹ ហរេយ្យ អសន្តេបិ ហារកេ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៦។

ចន្លោះទោស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

បើភិក្ខុមិនយករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពីរភាគ រោមចៀមសជាភាគទី៣ រោមចៀមក្រហមជាភាគទីបួនទេ ហើយឲ្យគេធ្វើសន្ថ័តថ្មី សន្ថ័តនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៤- បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថ័តថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យដល់ប្រាំមួយឆ្នាំ ។ បើមិនទាន់ដល់ប្រាំមួយឆ្នាំទេ ភិក្ខុលះបោលសន្ថ័តនោះក្តី មិនលះក្តី ហើយឲ្យគេធ្វើសន្ថ័តថ្មីដទៃទៀត វៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ សន្ថ័តនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៥- កាលបើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថ័តសម្រាប់អង្គុយ គប្បីយកសន្ថ័តចាស់ មួយចំអាមព្រះសុគត ដោយជុំវិញមកផ្សំផង ដើម្បីនឹងធ្វើសន្ថ័តថ្មីនោះឲ្យអន់ពណ៌ ។ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើនិសីទនសន្ថ័តថ្មី មិនយកសន្ថ័តចាស់មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញមកផ្សំលាយនឹងសន្ថ័តថ្មីផងទេ សន្ថ័តនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៦- បើមានរោមចៀមទាំងឡាយ កើតឡើងដល់ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើភិក្ខុចង់បាន ក៏គប្បីទទួលយកចុះ លុះទទួលហើយ បើមិនមានអ្នកនាំយកទៅឲ្យទេ គប្បីនាំយកទៅដោយដៃខ្លួនឯង យ៉ាងឆ្ងាយបំផុតបានត្រឹមបីយោជន៍ បើនាំយកឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ទាំងអ្នកនាំយកទៅឲ្យក៏គ្មាន រោមចៀមនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

១៧- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឯឡកលោមានិ ធោវាបេយ្យ វា រជាបេយ្យ វា វិជដាបេយ្យ វា និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១៧។

១៨- យោ បន ភិក្ខុ ជាតរូបរជតំ ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហាបេយ្យ វា ឧបនិក្ខិត្តំ វា សាទិយេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១៨។

១៩- យោ បន ភិក្ខុ នានប្បការកំ រូបិយសំវោហារំ សមាបជ្ជេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១៩។

២០- យោ បន ភិក្ខុ នានប្បការកំ កយវិក្កយំ សមាបជ្ជេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១០។

កោសិយវគ្គោ ទុតិយោ ។

២១- ទសាហបរមំ អតិរេកបត្តោ ធារេតព្វោ តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១១។

២២- យោ បន ភិក្ខុ ឩនបញ្ចពន្ធនេន បត្តេន អញ្ញំ នវំ បត្តំ ចេតាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ បត្តោ ភិក្ខុបរិសាយ និស្សជ្ជិតព្វោ ។ យោ ច តស្សា ភិក្ខុបរិសាយ បត្តបរិយន្តោ សោ ច តស្ស ភិក្ខុនោ បទាតព្វោ

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

១៧- ភិក្ខុណាមួយ ប្រើភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងក្តី ឲ្យជ្រលក់ក្តី ឲ្យសិតឬត្រដោះក្តី នូវរោមចៀមទាំងឡាយ រោមចៀមនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៨- ភិក្ខុណាមួយ ទទួលខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទទួលក្តី នូវមាសប្រាក់ ឬមួយត្រេកអរ ចំពោះមាសប្រាក់ ដែលគេទុកដាក់ឲ្យ មាសប្រាក់នោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៩- ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេងៗ វត្ថុដែលទិញដូរមកនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២០- ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់ មានប្រការផ្សេងៗ របស់នោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

កោសិយវគ្គទីពីរ (ចប់) ។

២១- ភិក្ខុត្រូវទុកអតិរេកបាត្រ យ៉ាងយូរបំផុតបានត្រឹមដប់ថ្ងៃ (បើទុក) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ បាត្រនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២២- ភិក្ខុណាមួយ មានបាត្រមានចំណងតិចជាងប្រាំមិនទាន់គ្រប់ប្រាំអន្លើ ឲ្យគេរកបាត្រថ្មីទៀត បាត្រនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវលះបង់បាត្រនោះ ក្នុងភិក្ខុបរិស័ទ ។ បាត្រណាជាទីបំផុត របស់ភិក្ខុបរិស័ទនោះ ភិក្ខុដែលសង្ឃបានសន្មត ត្រូវប្រគល់បាត្រនោះ ឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ដោយពាក្យថា

៦៤

និស្សគ្គិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

អយន្តេ ភិក្ខុ បត្តោ យាវ ភេទនាយ ទាតព្វោតិ ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។២។

២៣- យានិ ខោ បន តានិ គិលានានំ ភិក្ខូនំ បដិសាយនីយានិ ភេសជ្ជានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ ។ តានិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហបរមំ សន្និធិការកំ បរិភុញ្ជិតព្វានិ តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៣។

២៤- មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ ភិក្ខុនា វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិតព្វំ ។ អឌ្ឍមាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ កត្វា និវាសេតព្វំ ។ ឱរេន ចេ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសេយ្យ ឱរេនឌ្ឍមាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ កត្វា និវាសេយ្យ និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៤។

២៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ ទត្វា កុបិតោ អនត្តមនោ អច្ឆិន្ទេយ្យ វា អច្ឆិន្ទាបេយ្យ វា និស្សគ្គិយំ ចាចិត្តិយំ ។៥។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

"ម្នាលភិក្ខុ នេះជាបាត្ររបស់លោកហើយ លោកត្រូវប្រើប្រាស់ ត្រាតែបែកចុះ" ។ នេះជាសាមីចិកម្ម ក្នុងការលះបង់បាត្រនោះ ។

២៣- ភេសជ្ជៈណាមួយ ដែលពួកភិក្ខុមានជំងឺគប្បីឆាន់បាន ភេសជ្ជៈទាំងនោះគឺ ទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ។ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងនោះហើយ គួរទុកឆាន់យ៉ាងយូរបំផុត បានត្រឹមប្រាំពីរថ្ងៃ (បើទុក)ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ភេសជ្ជៈទាំងនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៤- ភិក្ខុ(ដឹង) ថា គិម្ហរដូវ នៅសល់មួយខែទៀត គប្បីស្វែងរកសាដិកចីវរសម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងបាន ។ (ដឹង) ថា គិម្ហរដូវនៅសល់កន្លះខែទៀត គប្បីធ្វើឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ ។ បើភិក្ខុ (ដឹង) ថា នៅមិនទាន់ដល់ខែមួយ ជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវទេ ហើយស្វែងរកសាដិកចីវរ សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង (ដឹង) ថា មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវទេ ក៏ធ្វើឲ្យសម្រេចហើយប្រើប្រាស់សាដិកចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៥- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយខ្លួនឯងហើយ ខឹងអន់ចិត្តដណ្តើមយកមកវិញក្តី ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកមកវិញក្តី ចីវរនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៦

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

២៦- យោ បន ភិក្ខុ សាមំ សុត្តំ វិញ្ញាបេត្វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។

២៧- ភិក្ខុំ បនេវ ឧទ្ទិស្ស អញ្ញាតកោ គហបតិ វា គហបតានី វា តន្តវាយេហិ ចីវរំ វាយាបេយ្យ ។ តត្រ ចេ សោ ភិក្ខុ បុព្វេ អប្បវារិតោ តន្តវាយេ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ ឥទំ ខោ អាវុសោ ចីវរំ មំ ឧទ្ទិស្ស វីយតិ អាយតញ្ច ករោថ វិត្ថតញ្ច អប្បិតញ្ច សុវីតញ្ច សុប្បវាយិតញ្ច សុវិលេខិតញ្ច សុវិតច្ឆិតញ្ច ករោថ អប្បេវ នាម មយម្បិ អាយស្មន្តានំ កិញ្ចិមត្តំ អនុបទជ្ជេយ្យាមាតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ វត្វា កិញ្ចិមត្តំ អនុបទជ្ជេយ្យ អន្តមសោ បិណ្ឌបាតមត្តម្បិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

២៦- ភិក្ខុណាមួយ សូមអំបោះមក ដោយខ្លួនឯងហើយ ឲ្យពួកជាងតម្បាញត្បាញចីវរឲ្យ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៧- គហបតីក្តី គហបតានីក្តី មិនមែនជាញាតិ គេឲ្យពួកជាងតម្បាញត្បាញចីវរ ចំពោះភិក្ខុ ។ បើភិក្ខុនោះ ដែលអ្នកម្ចាស់ចីវរ គេពុំបានបវារណាមកពីមុនក្នុងរឿងចីវរនោះទេ អាចហ៊ានចូលទៅរកពួកជាងតម្បាញហើយ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ(១)ថា "ម្នាលលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចីវរនេះគេឲ្យត្បាញចំពោះអាត្មា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើឲ្យវែងផង ឲ្យទូលាយផង ឲ្យមានសាច់ញឹកផង ឲ្យស្មើល្អផង រឹតឲ្យតឹងល្អផង ចូរគ្រដោះក្ឫតឲ្យល្អផង ចូរសិតឲ្យល្អផង សឹមអាត្មាថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួច ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះ លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឲ្យគេ ដោយហោចទៅ សូម្បីត្រឹមតែអាហារបិណ្ឌបាត ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១) គឺរិះគន់ចង់ឲ្យបានល្អហួសហេតុ ។

៦៧

និស្សគ្គិយេ ចត្តារុទ្ទេសោ

២៨- ទសាហានាគតំ កត្តិកតេមាសិបុណ្ណមំ ភិក្ខុនោ បនេវ អច្ចេកចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យ អច្ចេកំ មញ្ញមានេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្វំ បដិគ្គហេត្វា យាវ ចីវរកាលសមយំ និក្ខិបិតព្វំ តតោ ចេ ឧត្តរឹ និក្ខិបេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៨។

២៩- ឧបវស្សំ ខោ បន កត្តិកបុណ្ណមំ ។ យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនាសនានិ សាសង្កសម្មតានិ សប្បដិភយានិ តថារូបេសុ ភិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ អាកង្ខមានោ តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ អន្តរឃរេ និក្ខិបេយ្យ ។

៦៧

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងនិស្សគ្គិយ

២៨- នៅខ្វះដប់ថ្ងៃទៀត នឹងដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិកដែលជាខែទី ៣ នៃវស្សានរដូវ[១] បើអច្ចេកចីវរ[២]កើតឡើងដល់ភិក្ខុ ភិក្ខុសម្គាល់ថា ជាអច្ចេកចីវរ គប្បីទទួលទុកបាន លុះទទួលហើយគប្បីទុកដាក់ដរាបដល់អស់សម័យនៃចីវរកាល[៣] បើទុកឲ្យយូរហួសកំណត់នោះទៅ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៩- កាលបើភិក្ខុនៅចាំវស្សារួចហើយ លុះដល់មកថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក (ដែលជាខែទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ) ។ សេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មត ថាជាទីមានសេចក្ដីរង្កៀស ដែលមានភ័យចំពោះមុខ កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នេះ (បើ)មានបំណង គប្បីទុក បណ្ដាចីវរទាំងបី ចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះបាន ។

---

(១) ថ្ងៃពេញបូណ៌មីបឋមកត្តិក គឺថ្ងៃ ១៥ កើត ខែអស្សុជ ។ (២) សំពត់ដែលបុគ្គលណាមួយត្រូវការ ចេញទៅក្នុងកងទ័ពក្ដី ទៅកាន់ទិវាស្ថានក្ដី មានជំងឺក្ដី ស្រីមានគភ៌ក្ដី បុគ្គលឥតមានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយត្រឡប់ជាមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាកើតឡើងក្ដី យកមកប្រគេន គឺចីវរដែលបុគ្គលធ្វើដោយរួសរាន់ ។ (៣) បើភិក្ខុមិនបានទទួលអានិសង្សកឋិនទេ ចីវរកាលមានតែ១ខែ បើបានទទួលអានិសង្សកឋិន ចីវរកាលមាន ៥ ខែគិតតាំងពីថ្ងៃចេញវស្សាទៅ ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

សិយា ច តស្ស ភិក្ខុនោ កោចិទេវ បច្ចយោ តេន ចីវរេន វិប្បវាសាយ ឆារត្តបរមន្តេន ភិក្ខុនា តេន ចីវរេន វិប្បវសិតព្វំ ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ វិប្បវសេយ្យ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៩។

៣០- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ អត្តនោ បរិណាមេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១០។

បត្តវគ្គោ តតិយោ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ តឹស និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានហេតុអ្វីមួយល្មមឲ្យនៅប្រាសចាកចីវរនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅប្រាសចាកចីវរនោះ យ៉ាងយូរបំផុតបានត្រឹមប្រាំមួយរាត្រី ។ បើនៅប្រាសចាកឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ វៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានសម្មតិអំពីសង្ឃ ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣០- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បង្អោនទូវលាភដែលគេប្រុងនឹងបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃ មកដើម្បីខ្លួនវិញ លាភនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បត្តវគ្គ ទី៣ (ចប់) ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយទាំង ៣០ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាលោកនៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុកនូវហេតុនេះដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយ ។

៦៩

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ ទ្វេនវុតិ ចាចិត្តិយា ជម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- សម្បជានមុសាវាទេ ចាចិត្តិយំ ។១។

២- ឱមសវាទេ ចាចិត្តិយំ ។២។

៣- ភិក្ខុបេសុញ្ញេ ចាចិត្តិយំ ។៣។

៤- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្នំ បទសោ ជម្មំ វាចេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៤។

៥- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្នេន ឧត្តរិទ្វិរត្តតិរត្តំ សហ សេយ្យំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៥។

៦- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សហ សេយ្យំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៦។

៧- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ជម្មំ ទេសេយ្យ អញ្ញត្រ វិញ្ញុនា បុរិសវិគ្គហេន ចាចិត្តិយំ ។៧។

៨- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្នស្ស ឧត្តរិមនុស្សជម្មំ អារោចេយ្យ ភូតស្មឹ ចាចិត្តិយំ ។៨។

វិគ្គារទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំងឡាយ ៩២ នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

១- ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក ដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២- ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣- ភិក្ខុពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤- ភិក្ខុណាមួយ បង្រៀនធម៌ជាបទ ចំពោះអនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ[១] ។

៥- ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការដេក ជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន លើសពី២យប់ ឬ៣យប់ឡើងទៅ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦- ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការដេក ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧- ភិក្ខុណាមួយ សម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម លើសពី៥ម៉ាត់ឬ៦ម៉ាត់ឡើងទៅ វៀរលែងតែមានបុរសដែលដឹងក្តី(នៅជាមួយផង) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨- ភិក្ខុណាមួយ ប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដល់អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម៌នោះ[២] ភិក្ខុបានពិតមែន ។

១- ចូរមើល ត្រង់អនាបត្តិ ក្នុងវិន័យបិដក មហាវិភង្គ ភាគទី៣ ទំព័រ២៥៨ ផង។ ២- យកតាមបិដកលេខ៣ ទំព័រ៣១៧។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៩- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ អនុបសម្បន្នស្ស អារោចេយ្យ អញ្ញត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា បាចិត្តិយំ ។៩។

១០- យោ បន ភិក្ខុ បឋវឹ ខណេយ្យ វា ខណាបេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។១០។

មុសាវាទវគ្គោ បឋមោ ។

១១- ភូតគាមបាតព្យតាយ បាចិត្តិយំ ។១។

១២- អញ្ញវាទកេ វិហេសកេ បាចិត្តិយំ ។២។

១៣- ឧជ្ឈាបនកេ ខីយនកេ[១] បាចិត្តិយំ ។៣។

១៤- យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា ភិសឹ វា កោច្ឆំ វា អជ្ឈោកាសេ សន្ថរិត្វា វា សន្ថរាបេត្វា វា តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ អនាបុច្ឆំ វា គច្ឆេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៤។

១៥- យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ សេយ្យំ សន្ថរិត្វា វា សន្ថរាបេត្វា វា តំ បក្កមន្តោ នេវ ឧទ្ធរេយ្យ ន ឧទ្ធរាបេយ្យ អនាបុច្ឆំ វា គច្ឆេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៥។

១- បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា ខិយនកេ តែបិដកភាគ៣ទំព័រ៣៦៤ថា ខីយនកេ បែបនេះ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៩- ភិក្ខុណាមួយ ប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្ន វៀរលែង តែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យប្រាប់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១០- ភិក្ខុណាមួយ ជីកខ្លួនឯង ឬប្រើអ្នកដទៃឲ្យជីក នូវផែនដី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

មុសាវាទវគ្គទី១ (ចប់) ។

១១- ភិក្ខុធ្វើភូតគាម[១] ឲ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១២- ភិក្ខុពោលនូវពាក្យដទៃ ឬធ្វើឲ្យសង្ឃបាននូវសេចក្ដីលំបាក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៣- ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុដទៃ ឲ្យពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ឬតិះដៀលភិក្ខុផងគ្នាខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៤- ភិក្ខុណាមួយ លាតសន្ធឹងខ្លួនឯង ឬឲ្យគេលាតសន្ធឹង នូវគ្រែក្ដី តាំងក្ដី ពូកក្ដី កៅអីក្ដី ដែលជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីវាលហើយ កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬឥតបានប្រាប់អ្នកដទៃ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៥- ភិក្ខុណាមួយក្រាល ឬប្រើគេឲ្យក្រាល នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃហើយ កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬឥតបានប្រាប់អ្នកដទៃ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) សំដៅយកស្មៅ វល្លិ៍ និងដើមឈើស្រស់ ដែលមានពូជ៥យ៉ាងណាមួយ អាចដុះលូតលាស់តទៅទៀតបានជាដើម ។

៧១

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

១៦- យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ជានំ បុព្វុបគតំ ភិក្ខុំ អនុប្បខជ្ជ[១] សេយ្យំ កប្បេយ្យ យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ សោ បក្កមិស្សតីតិ ឯតនេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយំ ។១៦។

១៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ កុបិតោ អនត្តមនោ សង្ឃិកា វិហារា និក្កឌ្ឍេយ្យ វា និក្កឌ្ឍាបេយ្យ វា ចាចិត្តិយំ ។១៧។

១៨- យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបរិវេហាសកុដិយា អាហច្ចចាទកំ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបជ្ជេយ្យ វា ចាចិត្តិយំ ។១៨។

១៩- មហល្លកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមានេន យាវ ទ្វារកោសា អគ្គឡដ្ឋបនាយ អាលោកសន្ធិបរិកម្មាយ ទ្វិត្តិច្ឆទនស្ស បរិយាយំ អបហរិតេ ឋិតេន អធិដ្ឋាតព្វំ តតោ ចេ ឧត្តរឹ អបហរិតេបិ ឋិតោ អធិដ្ឋហេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។១៩។

---

(១) ក្នុងច្បាប់ដទៃថា អនុបខជ្ជ ឬ អនូបខជ្ជ តែតាមដែលបានពិនិត្យមើលទៅ ឃើញថា អនុប្បខជ្ជ ទើបត្រូវ ព្រោះមកពី អនុ+ប+ខទិ+ត្វា>អនុប្បខជ្ជ ប្រែថា ជ្រៀតបៀត, រុករាន (សំស្រ្កឹតជា អនុប្រស្កន្ទ្យ) ។

វិភារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

១៦- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយចូលទៅជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុដែលចូលទៅនៅមុនហើយ សម្រេចនូវទីដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ដោយគិតថា "ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចេញទៅចុះ" ធ្វើនូវសេចក្តីជ្រៀតជ្រៀតនោះឯង ឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៧- ភិក្ខុណាមួយ មានចិត្តក្រោធ ខឹង នឹងភិក្ខុផងគ្នាហើយ ទងទាញខ្លួនឯង ឬប្រើឲ្យគេទងទាញ ចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៨- ភិក្ខុណាមួយ អង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់ដោយរហ័ស នូវគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊កទុកជាបណ្តោះអាសន្ន លើថ្នាក់ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៩- កាលបើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ (គឺកុដិធំដែលមានម្ចាស់) គប្បី (លាបបូកញយៗបាន) កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្ទឹកទ្វារ(១) និងសន្ទឹកបង្អួច ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ(២) និងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ទឹកបង្អួច(៣) ឯដំបូលភិក្ខុត្រូវស្ថិតនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ទើបប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់ បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើនលើសពីកំណត់នោះទៅ ទុកជាស្ថិតនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ក៏គង់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) កំណត់ត្រឹមហត្ថបាស ដោយជុំវិញនៃក្របទ្វារ ។ (២) គឺដើម្បីបើក បិទទ្វារ ។ (៣) សេចក្តីថា ព្រះតថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង្គ និងក្បាច់ភ្ញីផ្សេងៗ ដើម្បីបរិកម្មនូវ សន្ទឹកបង្អួច... ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

២០- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ តិណំ វា មត្តិកំ វា សញ្ចេយ្យ វា សញ្ចាបេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។១០។

ភូតគាមវគ្គោ ទុតិយោ ។

២១- យោ បន ភិក្ខុ អសម្មតោ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១។

២២- សម្មតោបិ ចេ ភិក្ខុ អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ បាចិត្តិយំ ។២។

២៣- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនូបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានា ហោតិ ភិក្ខុនី អយំ តត្ថ សមយោ ។៣។

២៤- យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ អាមិសហេតុ ភិក្ខូ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តីតិ បាចិត្តិយំ ។៤។

២៥- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទទេយ្យ អញ្ញត្រ បារិវត្តកា បាចិត្តិយំ ។៥។

២៦- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេយ្យ វា សិព្វាបេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។៦។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

២០- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យស្រោច នូវស្មៅឬដី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភូតគាមវគ្គ ទី២ (ចប់) ។

២១- ភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២២- ភិក្ខុ បើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយក៏ដោយ កាលបើព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៣- ភិក្ខុណាមួយ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីហើយ ប្រដៅពួកភិក្ខុនី វៀរលែងតែមានសម័យ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ ភិក្ខុនីមានជំងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

២៤- ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា "ភិក្ខុទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមិស" ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៥- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ វៀរលែងតែប្តូរគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៦- ភិក្ខុណាមួយដេរខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរចីវរ ឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

២៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ សត្ថគមនីយោ ហោតិ មគ្គោ សាសង្កសម្មតោ សប្បដិភយោ អយំ តត្ថ សមយោ ។៧។

២៨- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកនាវំ អភិរូហេយ្យ ឧទ្ធង្គាមិនឹ វា អធោគាមិនឹ វា អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយ បាចិត្តិយំ ។៨។

២៩- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនីបរិបាចិតំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ បុព្វេ គិហិសមារម្ភា បាចិត្តិយំ ។៩។

៣០- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១០។

ឱវាទវគ្គោ តតិយោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

២៧- ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ វៀរលែងតែមានសម័យ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ ដោយមានគ្នីគ្នាជាពួក ១ ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្ដីរង្កៀស ១ ដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

២៨- ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនី ឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ទៅច្រាសទឹកក្ដី ទៅបណ្ដោយទឹកក្ដី វៀរលែងតែឆ្លងទទឹង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៩- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ វៀរលែងតែចង្ហាន់ ដែលគ្រហស្ថបានប្រារព្ធជាមុន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣០- ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ឱវាទវគ្គ ទី៣ (ចប់) ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៣១- អគិលានេន[១] ភិក្ខុនា ឯកោ អាវសថបិណ្ឌោ ភុញ្ជិតព្វោ តតោ ចេ ឧត្តរឹ ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១។

៣២- គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ នាវាភិរូហនសមយោ មហាសមយោ សមណភត្តសមយោ អយំ តត្ថ សមយោ ។២។

៣៣- បរម្បរភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោ ។៣។

---

(១) បើតាមសំយោគវិធាន ត្រូវតម្រួត "គ" ជា អគ្គិលានេន ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៣១- ភិក្ខុមិនមានជំងឺ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ក្នុងរោងទាន បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣២- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះ(ទទួល) គណភោជន[១] (ព្រមគ្នា) វៀរលែងតែមានសម័យ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ[២]១ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ[៣]១ សម័យដែលធ្វើចីវរ[៤]១ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ[៥]១ សម័យដែលជិះទូក[៦]១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើនអង្គ[៧]១ សម័យនៃសមណភត្ត[៨]១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៣៣- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន(គឺភោជនដែលគេនិមន្តខាងក្រោយ) វៀរលែងតែមានសម័យ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ[៩] ១ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

---

(១) គឺភិក្ខុ៤រូបឡើងទៅ ទទួលនិមន្តន៍ឆាន់ភោជន៥យ៉ាងណាមួយ ដែលគេចេញឈ្មោះ ភោជននោះឈ្មោះជាគណភោជន ។ (២) សូម្បីតែជើងបែកបាក់ផ្តៅ ក៏ហៅថាមានជំងឺ ។ (៣) គឺក្នុងរដូវចីវរកាល ១ខែ ឬ៥ខែ បើបានក្រាលកឋិន ។ (៤) កាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។ (៥) ពេលដែលភិក្ខុកំពុងដើរផ្លូវឆ្ងាយតាំងពីកន្លះយោជន៍ឡើងទៅ ឬត្រឡប់មកវិញ ។ (៦) ពេលដែលភិក្ខុរៀបនឹងជិះទូក កំពុងជិះ ឬចុះទូក ។ (៧) ភិក្ខុជួបជុំគ្នាច្រើនជាងកំណត់ បិណ្ឌបាតឆាន់មិនឆ្អែត ។ (៨) គឺអ្នកដែលបួសក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនាធ្វើភត្ត ។ (៩) គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងអង្គុយឆាន់ ដរាបទាល់តែឆ្អែត លើអាសនៈមួយបាន ។

បាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៣៤- ភិក្ខុំ បនេវ កុលំ ឧបគតំ បូវេហិ វា មន្ថេហិ[១] វា អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យ ។ អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា ទ្វិត្តិបត្តបូរា បដិគ្គហេតព្វា ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ បដិគ្គណ្ហេយ្យ បាចិត្តិយំ ។ ទ្វិត្តិបត្តបូរេ បដិគ្គហេត្វា តតោ នីហរិត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវិភជិតព្វំ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។៤។

៣៥- យោ បន ភិក្ខុ ភុត្តាវី បវារិតោ អនតិរិត្តំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។៥។

៣៦- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភុត្តាវឹ បវារិតំ អនតិរិត្តេន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យ ហន្ទ ភិក្ខុ ខាទ វា ភុញ្ជ វាតិ ជានំ អាសាទនាបេក្ខោ ភុត្តស្មឹ បាចិត្តិយំ ។៦។

៣៧- យោ បន ភិក្ខុ វិកាលេ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។៧។

---

(១) ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា បន្ថេហិ ។ តែវិនយបិដកភាគ៤ ទំព័រ១១៥ បន្ទាត់ទី៤ ថា មន្ថេហិ បែបនេះ។ ម្យ៉ាងទៀត "មន្ថេហិ" ប្រែថា "ដោយសដូវទ.", ឯ "បន្ថេហិ" ប្រែថា "ដោយផ្លូវទ." ។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

៣៤- ជនបវារណា នូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល ដោយនំទាំងឡាយក្តី ដោយសដូវទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបានតាមប្រាថ្នា ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការ ត្រូវទទួលត្រឹមពេញពីរបីបាត្របាន ។ បើទទួលឲ្យលើស ពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែលបានទទួលនំឬសដូវ កំណត់ត្រឹមពីរបីបាត្រហើយ ត្រូវនាំយកអំពីទីនោះ មកចែកជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែកនំឬសដូវនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៣៥- ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលជាអនតិរិត្តៈ(១) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៦- ភិក្ខុណាមួយ នាំកត្តទៅបវារណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្ត ហើយ ដោយខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលជាអនតិរិត្តៈដោយពាក្យថា "ហ៏! ភិក្ខុ លោកចូរទំពាស៊ីក្តី ចូរបរិភោគក្តី" កាលបើដឹងហើយ រំពៃរកទោស និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់រួចហើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៧- ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ក្នុងវេលាវិកាល ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) អនតិរិត្តភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការៈនៃវិន័យកម្ម ៧ យ៉ាង និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់ សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៣៨- យោ បន ភិក្ខុ សន្និធិការកំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។៨។

៣៩- យានិ ខោ បន តានិ បណីតភោជនានិ សេយ្យថីទំ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ មច្ឆោ មំសំ ខីរំ ទធិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ឯវរូបានិ បណីតភោជនានិ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៩។

៤០- យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហរេយ្យ អញ្ញត្រ ឧទកទន្តបោណា បាចិត្តិយំ ។១០។

ភោជនវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

៤១- យោ បន ភិក្ខុ អចេលកស្ស វា បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វាជិកាយ វា សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទទេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១។

៤២- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេយ្យ ឯហាវុសោ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស ទាបេត្វា វា អទាបេត្វា វា ឧយ្យោជេយ្យ

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

៣៨- ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៩- បណីតភោជនទាំងឡាយ ណាមួយ បណីតភោជនទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។ ភិក្ខុណាមួយគ្មានជំងឺ សូមបណីតភោជនទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤០- ភិក្ខុណាមួយ លេបនូវអទិន្នាហារ[១] តាមទ្វារមាត់ វៀរលែងតែ ទឹកនិងឈើស្ទន់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភោជនវគ្គទី៤ (ចប់) ។

៤១- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដល់អចេលក៍ក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកាក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤២- ភិក្ខុណាមួយ និយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នា យ៉ាងនេះថា "ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត" ហើយឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យអ្វីៗ ដល់ភិក្ខុនោះហើយ បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា

---

(១) អាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ។

បាចិត្តិយេ វគ្គារុទ្ទេសោ

គច្ឆារុសោ ន មេ តយា សទ្ធឹ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតិ ឯកកស្ស មេ កថា វា និសជ្ជា វា ផាសុ ហោតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ បាចិត្តិយំ ។២។

៤៣- យោ បន ភិក្ខុ សភោជនេ កុលេ អនុប្បខជ្ជ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៣។

៤៤- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៤។

៤៥- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៥។

៤៦- យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា កុលេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោ ។៦។

៤៧- អគិលានេន ភិក្ខុនា ចាតុម្មាសប្បច្ចយប្បវារណា សាទិតព្វា អញ្ញត្រ បុនប្បវារណាយ អញ្ញត្រ និច្ចប្បវារណាយ តតោ ចេ ឧត្តរឹ សាទិយេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៧។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

"ម្នាលអាវុសោ លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយ ជាមួយនឹងលោក មិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយតែម្នាក់ឯង ស្រួលជាង" ធ្វើនូវហេតុនុ៎ះឯង ឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៣- ភិក្ខុណាមួយ ចូលរុករាន ទៅសម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងត្រកូលដែលមានតែជន២នាក់ គឺប្តីនិងប្រពន្ធ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៤- ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយ លើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៥- ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់និងម្នាក់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៦- ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តន៍គេហើយ ជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនបានលាឬប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ ហើយដល់នូវការត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី វៀរលែងតែមានសម័យ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៤៧- ភិក្ខុមិនមានជំងឺ ត្រូវត្រេកអរនឹងការបវារណា ដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម៤ខែ វៀរលែងតែគេបានបវារណាថែមទៀត វៀរលែងតែគេបានបវារណាជានិច្ច បើត្រេកអរឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

៨៨- យោ បន ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ឧស្សនាយ គច្ឆេយ្យ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា ចាចិត្តិយំ ។៨។

៨៩- សិយា ច តស្ស ភិក្ខុនោ កោចិទេវ បច្ចយោ សេនំ គមនាយ ទ្វិរត្តតិរត្តំ តេន ភិក្ខុនា សេនាយ វសិតព្វំ ។ តតោ ចេ ឧត្តរឹ វសេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៩។

៥០- ទ្វិរត្តតិរត្តញ្ចេ ភិក្ខុ សេនាយ វសមានោ ឧយ្យោធិកំ វា ពលគ្គំ វា សេនាព្យូហំ វា អនីកទស្សនំ វា គច្ឆេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។១០។

អចេលកវគ្គោ បញ្ចមោ ។

៥១- សុរាមេរយចានេ ចាចិត្តិយំ ។១។

៥២- អង្គុលិប្បតោទកេ ចាចិត្តិយំ ។២។

៥៣- ឧទកេ ហស្សធម្មេ ចាចិត្តិយំ ។៣។

៥៤- អនាទរិយេ ចាចិត្តិយំ ។៤។

៥៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភឹសាបេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៥។

៥៦- យោ បន ភិក្ខុ អគ្គិលានោ វិសីវនាបេក្ខោ ជោតឹ សមាទហេយ្យ វា សមាទហាបេយ្យ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា ចាចិត្តិយំ ។៦។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៤៨- ភិក្ខុណាមួយ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ព គេលើកចេញទៅ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៩- បើភិក្ខុនោះ មានហេតុអ្វីមួយ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ព ភិក្ខុនោះត្រូវទៅនៅក្នុងទ័ពបាន ត្រឹមពីររាត្រីឬបីរាត្រី ។ បើនៅឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥០- កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីររាត្រីឬបីរាត្រី ហើយទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នាក្តី ទីដែលគេត្រួតពលក្តី ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពក្តី ទីសម្រាប់ចាត់ក្បួនទ័ពក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

អចេលកវគ្គ ទី៥ (ចប់) ។

៥១- ភិក្ខុផឹកសុរានិងមេរ័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥២- ភិក្ខុចាក់ក្រឡេកប្រលែងគ្នា ដោយជន្លួញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៣- ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៤- ភិក្ខុមិនអើពើ[១] ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៥- ភិក្ខុណាមួយ បន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៦- ភិក្ខុណាមួយ មិនមានជំងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពដូច្នោះ[២] ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) គឺភិក្ខុមិនអើពើ នឹងភិក្ខុអ្នករំឭកដាស់តឿន ឬនឹងសិក្ខាបទដែលព្រះសុគតបញ្ញត្តទុកហើយ ។

(២) គឺការអុជប្រទីប និងការដុតបាត្រជាដើម ។

៧៩

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៤៧- យោ បន ភិក្ខុ ឱរេនឌ្ឍមាសំ នហាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឌ្ឍតេយ្យមាសា ឧណ្ហសមយោ បរិឡាហសមយោ គិលានសមយោ កម្មសមយោ អទ្ធានគមនសមយោ វាតវុដ្ឋិសមយោ អយំ តត្ថ សមយោ ។៧។

៤៨- នវំ បន ភិក្ខុនា ចីវរលាភេន តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណករណំ អាទាតព្វំ នីលំ វា កទ្ទមំ វា កាឡសាមំ វា ។ អនាទា ចេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញតរំ ទុព្វណ្ណករណំ នវំ ចីវរំ បរិភុញ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៨។

៤៩- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា សិក្ខមានាយ វា សាមណេរស្ស វា សាមណេរិយា វា សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិភុញ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៩។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

៥៧- ភិក្ខុណាមួយ មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយងូតទឹក វៀរលែងតែមានសម័យ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដ៏សេសខាងចុងនៃគិម្ហរដូវ(១) មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ(២) រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្ដៅ សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យដែលមានជំងឺ សម័យដែលធ្វើការងារ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ សម័យដែលមានខ្យល់និងភ្លៀង នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ(៣) ។

៥៨- ភិក្ខុបានចីវរថ្មីមកហើយ គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌៣យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ គឺ ពណ៌ខៀវក្ដី ពណ៌កក់ក្ដី ពណ៌ខ្មៅក្ដី ។ បើភិក្ខុមិនកាន់យក នូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌៣យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយទេ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៩- ភិក្ខុណាមួយ បានវិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផងគ្នាក្ដី ភិក្ខុនីក្ដី សិក្ខមានាក្ដី សាមណេរក្ដី សាមណេរីក្ដី ហើយប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលមិនទាន់ឲ្យគេដកវិកប្បចេញ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) គឺចាប់តាំងពី១កើតខែជេស្ឋ ទៅដល់១៥កើតខែអាសាធ ។ (២) គឺចាប់តាំងពី១រោចខែអាសាធ ទៅដល់១៥កើតខែស្រាពណ៍ ។ (៣) សិក្ខាបទនេះ ជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ព្រះសាស្ដាទ្រង់បញ្ញត្តចំពោះតែភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ក្រៅពីនោះ ដូចនៅប្រទេសយើងជាដើមភិក្ខុអាចងូតទឹកបានជានិច្ច ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៦០- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិឃរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធេយ្យ វា អបនិធាបេយ្យ វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខោបិ បាចិត្តិយំ ។១០។

សុរាបានវគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

៦១- យោ បន ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១។

៦២- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ បរិភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយំ ។២។

៦៣- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ យថាធម្មំ និហតាធិករណំ បុនក្កម្មាយ ឧក្កោដេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៣។

៦៤- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តឹ បដិច្ឆាទេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៤។

៦៥- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេយ្យ សោ ច បុគ្គលោ អនុបសម្បន្នោ តេ ច ភិក្ខូ គារយ្ហា ឥទំ តស្មឹ បាចិត្តិយំ ។៥។

៦៦- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ បាចិត្តិយំ ។៦។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៦០- ភិក្ខុណាមួយ លាក់ទុកខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

សុរាបានវគ្គទី៦ (ចប់) ។

៦១- ភិក្ខុណាមួយ ក្លែងផ្តាច់បង់សត្វ ចាកជីវិត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦២- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយប្រើប្រាស់ទឹក ដែលមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៣- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងថា អធិករណ៍ដែលសង្ឃរំងាប់ សមគួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៤- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយបិទបាំងទុកនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៥- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយឲ្យឧបសម្បទា ដល់បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ បុគ្គលនោះ ក៏នៅពុំមែនជាឧបសម្បន្នផង ទាំងពួកការកភិក្ខុនោះ ក៏ឈ្មោះថា ត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់តិះដៀលផង នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៦៦- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយបបួលពួកឈ្មួញជាចោរ ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨១

បាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៦៧- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យ អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ បាចិត្តិយំ ។៧។

៦៨- យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវញ្ចសោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិយញ្ចេ សមនុភាសិយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៨។

វិត្ថារទោស ក្នុងបាចិត្តិយ

៦៧- ភិក្ខុណាមួយ បបួលមាតុគ្រាម ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៨- ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា "ខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ ដោយបការៈថា "អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនមែនអាចនឹងធ្វើ នូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ" ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយ នឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា "លោកអ្នកមានអាយុ កុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះមានព្រះភាគពុំមែនពោលយ៉ាងនេះទេ ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ នូវអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ដោយអនេកបរិយាយ អន្តរាយិកធម៌ទាំងនោះសោត ក៏អាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែនពិត" ។

កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះនៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្យសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះអស់កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្យសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមគ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះ លះបង់នូវទិដ្ឋិនោះចេញ ការលះបង់បានដូច្នោះនុ៎ះ ជាការប្រពៃ បើពុំលះបង់ទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី

៦៩- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ តថាវាទិនា ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋឹ អប្បដិនិស្សដ្ឋេន សទ្ធឹ សម្ភុញ្ជេយ្យ វា សំវសេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៩។

៧០- សមណុទ្ទេសោបិ ចេ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាវុសោ សមណុទ្ទេស ឯវំ អវច មា ភគវន្តំ អព្ភាចិក្ខិ ន ហិ សាធុ ភគវតោ អព្ភក្ខានំ ន ហិ ភគវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ សមណុទ្ទេស អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវញ្ច សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ អជ្ជតគ្គេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបទិសិតព្វោ

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៦៩- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចការដេករួមក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលមានការពោលដូច្នោះជាប្រក្រតី ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧០- បើសមណុទ្ទេសពោល យ៉ាងនេះថា "ខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ដោយបការៈថា "អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនោះមិនមែនអាចនឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ" ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយនឹងសមណុទ្ទេសនោះ យ៉ាងនេះថា "នែ! អាវុសោសមណុទ្ទេសឯងកុំនិយាយ យ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ ព្រះមានព្រះភាគឡើយការពោលបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះមានព្រះភាគពុំមែនពោលយ៉ាងនេះទេ នែ! អាវុសោសមណុទ្ទេស ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ នូវអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ដោយអនេកបរិយាយ អន្តរាយិកធម៌ទាំងនោះសោត ក៏អាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់អ្នកសេព បានពិតមែន" ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ សមណុទ្ទេសនោះនៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងសមណុទ្ទេសនោះ យ៉ាងនេះថា "នែ! អាវុសោ សមណុទ្ទេស ចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ឯងមិនត្រូវអាង ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ថាជាសាស្តារបស់ឯងទៀតឡើយ

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

យម្បិ ចញ្ញេ សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ ទិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ សាបិ តេ នត្ថិ ចរ បិរេ វិនស្សាតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ តថានាសិតំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេយ្យ វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ វា សម្ភុញ្ជេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។១០។

សប្បាណកវគ្គោ សត្តមោ ។

៧១- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ សហជម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វទេយ្យ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មឹ សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ បរិបុច្ឆាមីតិ ចាចិត្តិយំ ។ សិក្ខមានេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា អញ្ញាតព្វំ បរិបុច្ឆិតព្វំ បរិបញ្ហិតព្វំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។១។

៧២- យោ បន ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេយ្យ កិម្បនិមេហិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកេហិ សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហិ យាវទេវ កុក្កុច្ចាយ វិហេសាយ វិលេខាយ សំវត្តន្តីតិ សិក្ខាបទវិវណ្ណកេ ចាចិត្តិយំ ។២។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

ក៏សាមណេរទាំងឡាយដទៃ តែងបានទូវការដេករួមឯណា អស់ពីររាត្រី ឬបីរាត្រី ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេករួមនោះ មិនមានដល់ឯងទេ នៃ! មនុស្សឥតគេរាប់ ឯងចូរចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ" ។ ភិក្ខុណាមួយ កាល ដឹងហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃបានឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះ ហើយ ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

សប្បាណកវគ្គទី៧ (ចប់) ។

៧១- ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា "ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរ ភិក្ខុដទៃដែលឈ្លាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យដរាបណា ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទនេះ ដរាបនោះ" ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ អ្នកសិក្សា គួរតែដឹងច្បាស់ គួរតែសាកសួរ គួរតែពិចារណា ។ នេះជា សាមីចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៧២- ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែងនូវបាតិមោក្ខ ពោលយ៉ាងនេះថា "ប្រយោជន៍អ្វី ដោយសិក្ខាបទតូចតាច ដែលសម្តែងហើយ ទាំងនេះ សិក្ខាបទទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅគ្រាន់តែ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត និងសេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង" ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ព្រោះពោលបង្អាប់សិក្ខាបទ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៧៣- យោ បន ភិក្ខុ អន្វទ្ធមាសំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ឯវំ វទេយ្យ ឥទានេវ ខោ អហំ ជានាមិ អយម្បិ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្វទ្ធមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ តញ្ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានេយ្យុំ និសិន្នបុព្វំ ឥមិនា ភិក្ខុនា ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ កោ បន វាទោ ភិយ្យោតិ ន ច តស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ញាណកេន មុត្តិ អត្ថិ យញ្ច តត្ថ អាបត្តឹ អាបន្នោ តញ្ច យថាធម្មោ ការេតព្វោ ឧត្តរិញ្ចស្ស មោហោ អារោបេតព្វោ តស្ស តេ អាវុសោ អលាភា តស្ស តេ ទុល្លទ្ធំ យំ ត្វំ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ ន សាធុកំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោសីតិ ឥទំ តស្មឹ មោហនកេ បាចិត្តិយំ ។៣។

៧៤- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទទេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៤។

៧៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុបិតោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧគ្គិរេយ្យ បាចិត្តិយំ ។៥។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៧៣- ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែង នូវបាតិមោក្ខ រាល់កន្លះខែ ពោលយ៉ាងនេះថា "ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹង ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះឯង ថា "ឮថា សិក្ខាបទនេះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់បញ្ចូលក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស រាល់កន្លះខែ" ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ដឹងនូវភិក្ខុនោះថា "ភិក្ខុនេះ ធ្លាប់អង្គុយស្តាប់បាតិមោក្ខ ដែលភិក្ខុសម្តែង អស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងបាច់និយាយថ្វី ដល់ការស្តាប់ច្រើនដង" ភិក្ខុនោះ មិនមានការរួចចាកអាបត្តិ ដោយអាការៈដែលមិនដឹងទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិណា ក្នុងអនាចារនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើអាបត្តិនោះ ដោយសមគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវលើកមោហារោបនកម្ម ចំពោះភិក្ខុនោះថែមទៀតថា "ម្នាលអាវុសោ ការនេះ មិនមែនជាលាភរបស់អ្នកឯងទេ អ្នកឯងនេះ បានទូវរបស់អាក្រក់ហើយ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែងនូវបាតិមោក្ខ អ្នកឯងមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ" ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះក្លែងធ្វើវង្វេង (ពើ) នោះ ។

៧៤- ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារ ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧៥- ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ហើយងារឡើង នូវលំពែងគឺបាតដៃ សំដៅភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៧៦- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៦។

៧៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សញ្ចិច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហេយ្យ ឥតិស្ស មុហុត្តម្បិ អផាសុ ភវិស្សតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយំ ។៧។

៧៨- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ភណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបន្នានំ ឧបស្សុតឹ តិដ្ឋេយ្យ យំ ឥមេ ភណិស្សន្តិ តំ សោស្សាមីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយំ ។៨។

៧៩- យោ បន ភិក្ខុ ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។៩។

៨០- យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយំ វត្តមានាយ ឆន្ទំ អទត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។១០។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

៧៦- ភិក្ខុណាមួយ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឥតមានមូល ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧៧- ភិក្ខុណាមួយ ក្លែងបង្កហេតុ ឲ្យមានសេចក្ដីរងៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយគិតថា "ភិក្ខុនោះ នឹងមានសេចក្ដីមិនសប្បាយចិត្ត មួយរំពេច ដោយហេតុនេះ ពុំខានឡើយ" ធ្វើសេចក្ដីសង្ស័យនោះឯង ឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧៨- ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុ ប្រកួតប្រកាន់ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ទៅឈរអែបចាំស្ដាប់ ដោយគិតថា "ភិក្ខុទាំងនេះ នឹងពោលនូវពាក្យណា អញនឹងស្ដាប់នូវពាក្យនោះ" ធ្វើនូវកិរិយាឈរអែបចាំស្ដាប់នោះឯង ឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧៩- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យឆន្ទៈដើម្បីកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌ហើយ(១) ក៏ដល់នូវធម៌គឺកិរិយាតិះដៀល ជាខាងក្រោយវិញ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨០- ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលពាក្យវិនិច្ឆ័យ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចេញទៅ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

---

(១) បានដល់កម្ម៤យ៉ាងគឺ អបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម១ ដែលសង្ឃធ្វើ តាមធម៌ តាមវិន័យ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៨១- យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបជ្ជេយ្យ យថាសន្ថុតំ ភិក្ខូ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាមេន្តីតិ បាចិត្តិយំ ។១១។

៨២- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១២។

សហធម្មិកវគ្គោ អដ្ឋមោ ។

៨៣- យោ បន ភិក្ខុ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិសិត្តស្ស អនិក្ខន្តរាជកេ អនិគ្គតរតនកេ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោ ឥន្ទខីលំ អតិក្កាមេយ្យ បាចិត្តិយំ ។១។

៨៤- យោ បន ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អញ្ញត្រ អជ្ឈារាមា វា អជ្ឈាវសថា វា ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហាបេយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។ រតនំ វា បន ភិក្ខុនា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧគ្គហេត្វា វា ឧគ្គហាបេត្វា វា និក្ខិបិតព្វំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។២។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៨១- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ ជាមួយ) នឹងសង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏ដល់នូវកិរិយាតិះដៀល ជាខាងក្រោយវិញថា "ភិក្ខុទាំងឡាយបង្អោនលាភរបស់សង្ឃ ទៅតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត" ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨២- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បង្អោនលាភ ដែលគេប្រុងនឹងបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃ ឲ្យត្រឡប់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

សហធម្មិកវគ្គទី៨ (ចប់) ។

៨៣- ភិក្ខុណាមួយ កាលព្រះរាជាជាក្សត្រ បានមុទ្ធាភិសេកហើយ ទ្រង់ពុំទាន់ជ្រាបជាមុន ឈានកន្លងធរណី(១) ចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែលព្រះរាជាមិនទាន់ស្តេចចេញ ទាំងស្ត្រីកែវគឺព្រះមហេសី ក៏មិនទាន់ស្តេចចេញដែរ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨៤- ភិក្ខុណាមួយ រើសខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលសន្មតជារតនៈក្តី វៀរលែងតែខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទីស្នាក់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ តែថា ភិក្ខុ ត្រូវរើសខ្លួនឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទីស្នាក់ ហើយទុកដាក់ ដោយគិតថា "រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ" ។ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(១) សំដៅយកក្រុបទ្វារខាងក្រោមនៃក្រឡាបន្ទំ ។

៨៧

បាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៨៥- យោ បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យ អញ្ញត្រ តថារូបា អច្ចាយិកា ករណីយា បាចិត្តិយំ ។៣។

៨៦- យោ បន ភិក្ខុ អដ្ឋិមយំ វា ទន្តមយំ វា វិសាណមយំ វា សូចិឃរំ ការាបេយ្យ ភេទនកំ បាចិត្តិយំ ។៤។

៨៧- នវំ បន ភិក្ខុនា មញ្ចំ វា បីឋំ វា ការយមានេន អដ្ឋង្គុលបាទកំ ការេតព្វំ សុគតង្គុលេន អញ្ញត្រ ហេដ្ឋិមាយ អដនិយា តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។៥។

៨៨- យោ បន ភិក្ខុ មញ្ចំ វា បីឋំ វា តូលោនទ្ធំ ការាបេយ្យ ឧទ្ទាលនកំ បាចិត្តិយំ ។៦។

៨៩- និសីទនំ បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកំ ការេតព្វំ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ទ្វេ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទិយឌ្ឍំ ទសា វិទត្ថិ ។ តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។៧។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

៨៥- ភិក្ខុណាមួយ ពុំបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ មានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨៦- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្ជុល ជាវិការៈនៃឆ្អឹងក្តី ជាវិការៈនៃភ្លុកក្តី ជាវិការៈនៃស្នែងក្តី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិភេទនកបាចិត្តិយ[១] ។

៨៧- បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែថ្មីក្តី តាំងថ្មីក្តី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង ៨ ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វាស់ពីត្រឹមមេគ្រែខាងក្រោមចុះទៅ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិឆេទនកបាចិត្តិយ[២] ។

៨៨- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិឧទ្ទាឡនកបាចិត្តិយ[៣] ។

៨៩- បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយពីរចំអាម ទទឹងមួយចំអាមកន្លះ និងជាយមួយចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ)ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិឆេទនកបាចិត្តិយ ។

---

(១) អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវបំបែកបំពង់ម្ជុលនោះ ជាវិន័យកម្មសិន ទើបសម្តែងបាន បើមិនបានធ្វើវិន័យកម្មទេ សម្តែងមិនដាច់ឡើយ ។ (២) អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវកាត់ជើងគ្រែ ឬតាំងនោះ ជាវិន័យកម្មសិន ទើបសម្តែងបាន បើមិនបានធ្វើវិន័យកម្មទេ សម្តែងពុំដាច់ឡើយ ។ (៣) អាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវកាយសំឡីនោះចោល ជាវិន័យកម្មសិន ទើបសម្តែងបាន បើមិនបានធ្វើវិន័យកម្មទេ សម្តែងពុំដាច់ឡើយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

៩០- កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទឹ[១] បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកា ការេតព្វា ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ចតស្សោ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ទ្វេ វិទត្ថិយោ តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។៨។

៩១- វស្សិកសាដិកំ[២] បន ភិក្ខុនា ការយមានេន បមាណិកា ការេតព្វា តត្រិទំ បមាណំ ទីឃសោ ឆ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ អឌ្ឍតេយ្យា ។ តំ អតិក្កាមយតោ ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។៩។

៩២- យោ បន ភិក្ខុ សុគតចីវរប្បមាណំ ចីវរំ ការាបេយ្យ អតិរេកំ វា ឆេទនកំ បាចិត្តិយំ ។ តត្រិទំ សុគតស្ស សុគតចីវរប្បមាណំ ទីឃសោ នវ វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា តិរិយំ ឆ វិទត្ថិយោ ។

ឥទំ សុគតស្ស សុគតចីវរប្បមាណំ ។១០។

រតនវគ្គោ នវមោ ។

---

(១) ច្បាប់ខ្លះថា កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទី ។ ខ្លះថា កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ ។ (២) ច្បាប់ខ្លះថា វស្សិកសាដិកា ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

៩០- បើភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ត្រូវឲ្យគេធ្វើ ឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះ យ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយ ៤ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ)ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិឆេទនកបាចិត្តិយ ។

៩១- បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់វស្សិកសាដិកា[១] ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ឯប្រមាណ ក្នុងសំពត់វស្សិកសាដិកានោះ យ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយប្រាំមួយចំអាម ទទឹងពីរចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិឆេទនកបាចិត្តិយ ។

៩២- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគតឬធំជាង ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិឆេទនកបាចិត្តិយ ។ ឯប្រមាណនៃសុគតចីវររបស់ព្រះសុគតនោះ យ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។

នេះជាប្រមាណនៃសុគតចីវររបស់ព្រះសុគត ។

រតនវគ្គទី ៩ (ចប់) ។

---

(១) គឺសំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើ សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងអស់ ៤ ខែ នៃវស្សានរដូវ ។

៨៩

ចាចិត្តិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេនវុតិ ចាចិត្តិយា ជម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ? បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

បាចិត្តិយា និដ្ឋិតា ។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងបាចិត្តិយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំងកៅសិបពីរ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរអស់វារៈ ជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរអស់វារៈ ជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

២- ភិក្ខូ បនេវ កុលេសុ និមន្តិតា ភុញ្ជន្តិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនី វោសាសមានរូបា ឋិតា ហោតិ ឥធ សូបំ ទេថ ឥធ ឱទនំ ទេថាតិ ។ តេហិ ភិក្ខូហិ សា ភិក្ខុនី អបសាទេតព្វា អបសក្ក តាវ ភគិនិ យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តីតិ ។ ឯកស្សបិ ចេ ភិក្ខុនោ នប្បដិភាសេយ្យ តំ ភិក្ខុនឹ អបសាទេតុំ អបសក្ក តាវ ភគិនិ យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តីតិ បដិទេសេតព្វំ តេហិ ភិក្ខូហិ គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជិម្ហា អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមាតិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយទាំងឡាយ ៤ នេះ ឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

១- ភិក្ខុណាមួយ ទទួលយកខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា "ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយ នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអាបត្តិនោះចេញ" ។

២- ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជនបាននិមន្តហើយ កំពុងឆាន់ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ។ បើមានភិក្ខុនី មកឈរបង្គាប់គេ ជិតទីនោះថា "អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកប្រគេនសម្លក្នុងទីនេះ ចូរមកប្រគេនបាយក្នុងទីនេះ" ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ដោយពាក្យថា "នែនាង! នាងចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួច" ។ សូម្បីភិក្ខុមួយរូប បើមិនបានបណ្តេញភិក្ខុនីនោះ ដោយពាក្យថា "នែនាង! នាងចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួច" ដូច្នេះទេ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា "ម្នាលអាវុសោ! យើងត្រូវហើយ នូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយ យើងសូមសម្តែងនូវអាបត្តិនោះចេញ" ។

ចាដិទេសនីយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៣- យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិតោ អគិលានោ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ ចាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

៤- យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនាសនានិ សាសង្កសម្មតានិ សប្បដិភយានិ យោ បន ភិក្ខុ តថារូបេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា អជ្ឈារាមេ សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា អគិលានោ ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា គារយ្ហំ អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជឹ អសប្បាយំ ចាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។

វិត្ថារទោស ក្នុងបាដិទេសនីយ

៣- ត្រកូលទាំងឡាយណា ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូល ហើយ បើភិក្ខុណាមួយ ឥតមានគេនិមន្តមុន ហើយឥតទាំងមានជំងឺ បានទទួលយកខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូលបែបនោះហើយ យកមកទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសម្ដែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា "ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយ នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយ ខ្ញុំសូមសម្ដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ" ។

៤- ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្ដីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយបែបនោះ មិនមានជំងឺ បានទទួលយកខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួន ក្នុងអារាម យកមកទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសម្ដែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា "ម្នាលអាវុសោ! ខ្ញុំត្រូវហើយ នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយ ខ្ញុំសូមសម្ដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ" ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ចត្តារោ ចាដិទេសដីយា ធម្មា ។

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។

ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

បាដិទេសនីយា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិ បាដិទេសនីយទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្តែងរួចហើយ ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរអស់វារៈ ជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងអាបត្តិទាំងនុ៎ះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ អាបត្តិបាដិទេសនីយ ។

សេក្ខិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បញ្ចសត្តតិ (បញ្ចសត្តតិ[១]) សេក្ខិយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- បរិមណ្ឌលំ និវាសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១។

២- បរិមណ្ឌលំ បារុបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។២។

៣- សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៣។

៤- សុប្បដិច្ឆន្នោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៤។

៥- សុសំវុតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៥។

៦- សុសំវុតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៦។

៧- ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

៨- ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

---

(១) បាលីក្នុងវង់ក្រចកនេះ បញ្ចូលថ្មីដើម្បីប្រាប់ឲ្យដឹងចំនួន សេក្ខិយសិក្ខាបទ ៧៥ ឯក្នុងវិន័យបិដក មិនមានបាលីនេះទេ ។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងសេក្ខិយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ (៧៥) នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការសម្តែងឡើង) ។

១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា[១] "អាត្មាអញ នឹងស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល" ។

២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងដណ្តប់ (គឺគ្រង) ចីវរឲ្យជាបរិមណ្ឌល" ។

៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គឺឃ្លុំ)ឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គឺឃ្លុំ)ឲ្យល្អ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសម្លឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសម្លឹងចុះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

---

(១) ពាក្យនេះបានសេចក្តីថា បើភិក្ខុណាមួយមិនអើពើ មិនប្រព្រឹត្តតាមទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

៩- ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៩។

១០- ន ឧក្ខិត្តកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ បឋមោ ។

១១- ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១១។

១២- ន ឧជ្ជគ្ឃិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១២។

១៣- អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៣។

១៤- អប្បសទ្ទោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៤។

១៥- ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៥។

១៦- ន កាយប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៦។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសើយចីវរ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

បរិមណ្ឌលវគ្គ ទី ១ (ចប់) ។

១១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងនិយាយសំឡេងតិចដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងនិយាយសំឡេងតិចអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រវែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រវែងកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

សេក្ខិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

១៧- ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

១៨- ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

១៩- ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៩។

២០- ន សីសប្បចាលកំ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គោ ទុតិយោ ។

២១- ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១។

២២- ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។២។

២៣- ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៣។

២៤- ន ឱគុណ្ឋិតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៤។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងសេក្ខិយ

១៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រវីដៃអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

១៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

២០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាលអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គ ទី ២ (ចប់) ។

២១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនយកដៃស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

២២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនយកដៃស្ទឹមចង្កេះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

២៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

២៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាលអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

២៥- ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៥។

២៦- ន បល្ហត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៦។

ឆព្វីសតិ សារុប្បា ។

១- សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៧។

២- បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៨។

៣- សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៩។

៤- សមតិត្តិកំ បិណ្ឌបាតំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។១០។

ខម្ភកតវគ្គោ តតិយោ ។

៥- សក្កច្ចំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។១។

៦- បត្តសញ្ញី បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។២។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

២៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

២៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយត្របោមក្បាល ជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

(ចប់) សារុប្បម្ភៃប្រាំមួយ ។

១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងទទួលអាហារ បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ទទួលបិណ្ឌបាត" ។

៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល" ។

៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យ ស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ" ។

ខម្ពកតវគ្គ ទី ៣ (ចប់) ។

៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដោយ សេចក្តីគោរព ។

៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ឆាន់បិណ្ឌបាត" ។

៩៧

សេក្ខិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

៧- សបទានំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៣។

៨- សមសូបកំ បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៤។

៩- ន ថូបតោ ឱមទ្ទិត្វា បិណ្ឌបាតំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៥។

១០- ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱទនេន បដិច្ឆាទេស្សាមិ ភិយ្យោកម្យតំ ឧបាទាយាតិ សិក្ខា ករណីយា ។៦។

១១- ន សូបំ វា ឱទនំ វា អគ្គិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

១២- ន ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

១៣- នាតិមហន្តំ កពឡំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៩។

១៤- បរិមណ្ឌលំ អាលោបំ ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

សក្កច្ចវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងសេខិយ

៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាត រាបឲ្យស្មើ" ។

៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាត ឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល" ។

៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនប្រមូលត្រង់កំពូលបាយ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត" ។

១០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន" ។

១១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ ឥតមានជំងឺ នឹងមិនសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ។

១២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនប្រុងលើកទោស ហើយសម្លឹងមើលបាត្រ ពួកភិក្ខុដទៃ ។

១៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យធំពេក ។

១៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងធ្វើពំនូតបាយ ឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺឲ្យមូល ។

សក្កច្ចវគ្គ ទី ៤ (ចប់) ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

១៥- ន អនាហដេ កពឡេ(១) មុខទ្វារំ វិវរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១១។

១៦- ន ភុញ្ជមានោ សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១២។

១៧- ន សកពឡេន មុខេន ព្យាហរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៣។

១៨- ន បិណ្ឌុក្ខេបកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៤។

១៩- ន កពឡាវច្ឆេទកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៥។

២០- ន អវគណ្ឌការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៦។

២១- ន ហត្ថនិទ្ធូនកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៧។

២២- ន សិត្ថាវការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៨។

២៣- ន ជិវ្ហានិច្ឆារកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៩។

២៤- ន ចបុចបុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

កពឡវគ្គោ បញ្ចមោ ។

---

(១) ជា កវឡេ ក៏មាន ។ កពឡ និង កវឡ ប្រើបានដូចគ្នា ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខប្រែ

១៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ កាលពំនូតបាយមិនទាន់មកដល់ នឹងមិនបើកទ្វារមាត់ចាំ" ។

១៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ កាលឆាន់ នឹងមិនញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់" ។

១៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់" ។

១៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ បោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់" ។

១៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់កាត់ពំនូតបាយ" ។

២០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់បៀមពំនូតបាយ" ។

២១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់រលាស់ដៃ" ។

២២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះពោយរាយ" ។

២៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លៀនអណ្ដាត" ។

២៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើសូរឲ្យឮផ្ចប់ៗ" ។

កពឡវគ្គ ទី ៥ (ចប់) ។

សេខិយេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

២៥- ន សុរុសុរុការកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១។

២៦- ន ហត្ថនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។២។

២៧- ន បត្តនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៣។

២៨- ន ឱដ្ឋនិល្លេហកំ ភុញ្ជិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៤។

២៩- ន សាមិសេន ហត្ថេន បានីយថាលកំ បដិគ្គហេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៥។

៣០- ន សសិត្ថកំ បត្តធោវនំ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៦។

សមត្តឹស ភោជនប្បដិសំយុត្តា ។

១- ន ឆត្តបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

២- ន ទណ្ឌបាណិស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងសេខិយ

២៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើសូរឲ្យឮគ្រូកៗ" ។

២៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធដៃ" ។

២៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធបាត្រ" ។

២៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់" ។

២៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិស នឹងមិនទទួលភាជន៍ទឹកសម្រាប់ឆាន់" ។

៣០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រ ដែលមានគ្រាប់បាយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ" ។

(ចប់) ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០ គត់ ។

១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្ដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានឆត្រនៅក្នុងដៃ" ។

២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្ដីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្ដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានដំបងនៅក្នុងដៃ" ។

ភិក្ខុបា្បតិមោក្ខចាលី

៣- ន សត្ថបាណិស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៩។

៤- ន អាវុធបាណិស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

សុរុសុរុវគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

៥- ន បាទុការូឡ្ហស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១។

៦- ន ឧបាហនារូឡ្ហស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។២។

៧- ន យានគតស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៣។

៨- ន សយនគតស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៤។

៩- ន បល្លត្ថិកាយ និសិន្នស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៥។

១០- ន វេឋិតសីសស្ស អគិ្គលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៦។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ" ។

៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធក្នុងដៃ" ។

សុរុសុរុវគ្គ ទី ៦ (ចប់) ។

៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ពាក់ទ្រនាប់ជើង" ។

៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ពាក់ស្បែកជើង" ។

៧- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ នៅលើយាន" ។

៨- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ នៅលើដំណេក" ។

៩- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់" ។

១០- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ជួតក្បាល" ។

សេខិយេ វគ្គោ ឆដ្ឋោ

១១- ន ឱគុណ្ឋិតសីសស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

១២- ន ឆមាយំ និសីទិត្វា អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

១៣- ន នីចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៩។

១៤- ន ឋិតោ និសិន្នស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

១៥- ន បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ បុរតោ គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១១។

១៦- ន ឧប្បថេន គច្ឆន្តោ បថេន គច្ឆន្តស្ស អគិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១២។

សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា ។

១- ន ឋិតោ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៣។

២- ន ហរិតេ អគិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៤។

វិគ្គារុទ្ទេស ក្នុងសេខិយ

១១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ទទូរក្បាល" ។

១២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយលើអាសនៈ" ។

១៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់" ។

១៤- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនឈរសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដែលអង្គុយ" ។

១៥- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនដើរខាងក្រោយ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដើរខាងមុខ" ។

១៦- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញ នឹងមិនដើរក្រៅផ្លូវ សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដើរតាមផ្លូវ" ។

(ចប់) ទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦ ។

១- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនឈរបន្ទោបង់ ឧច្ចារៈ ឬ បស្សាវៈ" ។

២- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬក៏ស្តោះទឹកមាត់ លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់" ។

១០២

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

៣- ន ឧនកេ អគ្គិលាជោ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា ការិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

តយោ បកិណ្ណកា និដ្ឋិតា ។

បាទុការវគ្គោ សត្តមោ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា ។

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

សេខិយា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

៣- ភិក្ខុ គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា "អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬ បស្សាវៈ ឬ ស្តោះទឹកមាត់ លើទឹក" ។

ចប់បកិណ្ណកៈ ៣ ។

បាទុកាវគ្គ ទី ៧ (ចប់) ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំង (៧៥) ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសេខិយវត្តទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងសេខិយវត្តទាំងនុ៎ះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ សេខិយវត្ត ។

១០៣

អធិករណសមថេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

ឧប្បន្នុប្បន្នានំ អធិករណានំ សមថាយ វូបសមាយ សម្មុខាវិនយោ ទាតព្វោ សតិវិនយោ ទាតព្វោ អមូឡ្ហវិនយោ ទាតព្វោ បដិញ្ញាយ ការេតព្វំ យេភុយ្យសិកា តស្ស ចាបិយសិកា តិណវត្ថារកោតិ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងអធិករណសមថៈ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណ៍ទាំងឡាយប្រាំពីរយ៉ាងនេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

ដើម្បីរម្ងាប់ ដើម្បីផ្សះផ្សារ នូវអធិករណ៍ទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មុខាវិន័យ ១[១] សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ១[២] សង្ឃត្រូវឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ១[៣] សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្ដេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យ តាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ ១ សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តលាមក ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកភិក្ខុដែលវិវាទទាស់ទែងគ្នា លុបលាងបំបាត់ ហើយអត់ឱនគ្នាទៅវិញទៅមកដូចជាគ្របមូត្រលាមកដោយស្មៅ ១ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណ៍ទាំងប្រាំពីរយ៉ាង ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ ។

---

(១) ធម្មវាទីពន្យល់ប្រាប់អធម្មវាទីថា "នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាសត្ថុសាសនៈ លោកចូរកាន់តាមធម៌វិន័យនេះចុះ" ការរំងាប់អធិករណ៍នេះ ឈ្មោះសម្មុខាវិន័យ ។ (២) សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលជាព្រះខីណាស្រពបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិដែលមានភិក្ខុដទៃចោទ ។ (៣) សង្ឃត្រូវឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលជាពីឆ្កួតហើយ ដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុណាមួយ ចោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(មានសេចក្ដីពិស្ដារក្នុងសមថក្ខន្ធកចុល្លវគ្គ វិន័យបិដកភាគទី១០)

១០៤

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខចាលី

តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

អធិករណសមថា ធម្មា និដ្ឋិតា ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌ទាំងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់បីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនោះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ធម៌សម្រាប់រំងាប់នូវអធិករណ៍ ។

ឧទ្ទេសសមោធានេ វិត្ថារុទ្ទេសោ

ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ,
ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា តេរស សង្ឃាទិសេសា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេ អនិយតា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា តឹស និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា,
ឧទ្ទិដ្ឋា សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។

ឯត្តកំ តស្ស ភគវតោ សុត្តាគតំ សុត្តបរិយាបន្នំ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តត្ថ សព្វេហេវ សមគ្គេហិ សម្មោទមានេហិ អវិវទមានេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

វិត្ថារុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ[១] ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខំ និដ្ឋិតំ ។

(១) បាលីនេះ ច្បាប់ខ្លះមាន ខ្លះគ្មាន ត្រូវការសូត្រក៏បាន មិនបាច់សូត្រក៏បាន ។

វិត្ថារុទ្ទេស ក្នុងការប្រជុំឧទ្ទេស

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ និទាន ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, អាបត្តិបារាជិកទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, ធម៌ឈ្មោះអនិយតៈទាំង ២ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយទាំង ៣០ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, អាបត្តិបាចិត្តិយ[១] ទាំង៩២ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, អាបត្តិបាដិទេសនីយទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, សេខិយវត្តទាំង (៧៥) ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្ដែងរួចហើយ, ធម៌សម្រាប់រំងាប់នូវអធិករណ៍ទាំង៧យ៉ាង ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្ដែងរួចហើយ ។ សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ (មាតិកា) រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការសម្ដែងបាតិមោក្ខ) រាល់កន្លះខែ ។ លោកអ្នកមានអាយុគ្រប់អង្គ គប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយរកគ្នា កុំវិវាទទាស់ទែងគ្នា គប្បីសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ។

ចប់ វិត្ថារុទ្ទេស ។

ចប់ ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខ ។

---

(១) សុទ្ធិកបាចិត្តិយ ។

១០៦

ការសម្ដែងបាតិមោក្ខសង្ខេប

សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ

ការសម្ដែងបាតិមោក្ខសង្ខេប

ព្រះបរមសាស្ដាសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្ដីក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ(មហាវគ្គ) ថា ៖

"ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! បាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងនេះមាន ៥ គឺ

ភិក្ខុត្រូវសម្ដែង នូវនិទានហើយ សូធ្យនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ១ ។

ភិក្ខុត្រូវសម្ដែង នូវនិទានហើយ សម្ដែងនូវបារាជិកទាំង ៤ ហើយសូធ្យនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ២ ។

ភិក្ខុត្រូវសម្ដែង នូវនិទានហើយ សម្ដែងនូវបារាជិកទាំង ៤ សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ហើយ សូធ្យនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៣ ។

ភិក្ខុត្រូវសម្ដែង នូវនិទានហើយ សម្ដែងបារាជិកទាំង៤ សង្ឃាទិសេសទាំង១៣ អនិយតៈទាំង២ ហើយ សូធ្យឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី៤ ។ ឧទ្ទេសដោយពិស្ដារ ជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៥" ។

ទោះបីមានបែបបាតិមោក្ខុទ្ទេសដល់ទៅ ៥ ដូច្នេះ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយពុំត្រូវសម្ដែងបាតិមោក្ខសង្ខេប តាមបែបបាតិមោក្ខុទ្ទេស ៤ យ៉ាងខាងដើម រាល់ថ្ងៃ

ការសម្ដែងបាតិមោក្ខសង្ខេប

ឧបោសថឡើយ ព្រោះមានព្រះពុទ្ធដីកាថា

"ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! ភិក្ខុមិនត្រូវសម្ដែងបាតិមោក្ខ ដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសម្ដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសម្ដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន តែក្នុងពេលដែលមានអន្តរាយ ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសម្ដែងបាតិមោក្ខនោះ មាន១០យ៉ាងគឺ អន្តរាយអំពីព្រះរាជា គឺមានស្ដេចយាងចូលមក១, អន្តរាយអំពីចោរ គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ១ អន្តរាយអំពីភ្លើង គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាលមក ឬភ្លើងរន្ទះជាដើមកើតឡើង១, អន្តរាយអំពីទឹក គឺមានភ្លៀងខ្លាំង ឬជំនន់ហូរមក១, អន្តរាយអំពីមនុស្ស គឺមានមនុស្សច្រើនចូលមក១, អន្តរាយអំពីអមនុស្ស គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ១, អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ១, អន្តរាយអំពីសត្វទីឃជាតិ គឺសត្វលូនវារ១, អន្តរាយដល់ជីវិត គឺភិក្ខុកើតជំងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានពៀរប៉ងសម្លាប់ភិក្ខុ១, អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សឹក១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! កាលបើពុំមានអន្តរាយបែបយ៉ាងនេះទេ ត្រូវតែភិក្ខុសម្ដែងបាតិមោក្ខដោយពិស្ដារ" ។

ការសម្ដែងបាតិមោក្ខសង្ខេប តាមបែបបាតិមោក្ខឧទ្ទេសទី ២ ដូច្នេះ គឺ

១០៨

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ,

ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា, សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ តេរស សង្ឃាទិសេសា ធម្មា, ទ្វេ អនិយតា ធម្មា, តឹស និស្សគ្គិយា បាចិត្តិយា ធម្មា, ទ្វេនវុតិ បាចិត្តិយា ធម្មា, ចត្តារោ បាដិទេសនីយា ធម្មា (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។

ឯត្តកំ តស្ស ភគវតោ សុត្តាគតំ សុត្តបរិយាបន្នំ អន្វឌ្ឍមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តត្ថ សព្វេហេវ សមគ្គេហិ សម្មោទមានេហិ អវិវទមានេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុបាតិមោក្ខប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ! និទាន ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួច ហើយ អាបត្តិបារាជិកទាំង៤ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ចំណែក ខាងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង១៣ ធម៌ឈ្មោះអនិយតៈទាំង២ អាបត្តិនិស្សគ្គិយ បាចិត្តិយទាំង៣០ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំង៩២ អាបត្តិបាដិទេសនីយទាំង៤ សេក្ខិយវត្តទាំង(៧៥) ធម៌សម្រាប់រំងាប់នូវអធិករណ៍ទាំង៧ យ៉ាង លោកអ្នក មានអាយុទាំងឡាយសឹងធ្លាប់បានស្តាប់ហើយ ។

សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ មកហើយ ក្នុងសុត្តៈ រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ។ លោកអ្នកមានអាយុគ្រប់អង្គ គប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយរកគ្នា កុំវិវាទទាស់ ទែងគ្នា គប្បីសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ។

ចប់ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខ ។

១០៩

បារិសុទ្ធិឧបោសថោ

តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថោ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៣រូប ធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថយ៉ាងនេះ គឺ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយនោះឲ្យដឹងដោយពាក្យថា

សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជុចោសថោ បណ្ណរសោ(១) យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថំ ករេយ្យាម ។

ត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំងពីររូបនោះថា

បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ ។

ត្រូវភិក្ខុខ្ចីជាងគ្នាជាលំដាប់ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំងពីររូបនោះថា

បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ ។

ឯភិក្ខុដែលខ្ចីជាងគេបង្អស់ ក៏ត្រូវធ្វើអាការៈ ហើយពោលនឹងភិក្ខុទាំង២រូបនោះដូចពាក្យភិក្ខុទី២នោះដែរ ។

---

(១) បើថ្ងៃទី១៤រោច ត្រូវថា ចាតុទ្ទសោ ។

បារិសុទ្ធិឧបោសថ

ភិក្ខុ៣រូប (ធ្វើ) បារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានិងគ្នា

សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ស្តាប់ខ្ញុំករុណា ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃឧបោសថទី១៥[១] បើឧបោសថកម្មនេះមានកាលគួរ ដល់លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានិងគ្នា ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ចូរលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំករុណាថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា៣ដង) ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះករុណា ថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា៣ដង) ។

---

(១) បើថ្ងៃទី១៤រោច ត្រូវប្រែថា ទី១៤ ។

១១០

បារិសុទ្ធិឧបោសថោ

ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថោ

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា "ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ២រូប ធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថយ៉ាងនេះ គឺត្រូវភិក្ខុចាស់ជាងធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុខ្ចីជាងថា

បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ ។

ត្រូវភិក្ខុខ្ចីជាង ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុចាស់ជាងថា

បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ ។

បារិសុទ្ធិឧបោសថ

ភិក្ខុ២រូប (ធ្វើ) បារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានិងគ្នា

ម្នាលអាវុសោ! ខ្ញុំករុណាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ចូរលោកចាំទុកនូវខ្ញុំករុណាថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា៣ដង) ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុក នូវខ្ញុំព្រះករុណាថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា៣ង) ។

១១១

អធិដ្ឋានឧបោសថ

អធិដ្ឋានឧបោសថោ

ឧបោសថដោយអធិដ្ឋាន

ព្រះមានបុណ្យ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា "ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុតែ១រូប នៅក្នុងអាវាស១ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ត្រូវភិក្ខុនោះបោសសម្អាតទីកន្លែង ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ តែងត្រឡប់មកនៅអាស្រ័យ គឺ ឧបដ្ឋានសាលាក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី រួចត្រូវចូលទៅតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ក្រាលអាសនៈ អុជប្រទីបហើយ ត្រូវអង្គុយចាំ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះ ធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានឧបោសថថា

"អជ្ជ មេ ឧបោសថោ"

ប្រែថា "ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ" ។

បើមិនអធិដ្ឋានដូច្នេះទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១១៣

សង្ឃប្បវារណា

តេវាចិកា បវារណា

លុះធ្វើបុព្វករណៈ និងបុព្វកិច្ច ដូចបានពោលខាងដើមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល សូធ្យញត្តិ ឲ្យសង្ឃដែលមានភិក្ខុ តាំងពី៥រូបឡើងទៅដឹងដោយពាក្យថា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជប្បវារណា (បណ្ណរសី) ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេយ្យ ។

បន្ទាប់មក ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈ មានវស្សាចាស់ជាងសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោល៣ដងនឹងសង្ឃថា

សង្ឃំ អាវុសោ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បវារណានៃសង្ឃ

បវារណា៣ដងៗ ១រូប

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា (ទី១៥) ។ បើបវារណាកម្ម មានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវបវារណា៣ដងៗ ១រូប ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណា សូមបវារណា[១] នឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណា សូមបវារណា នឹងសង្ឃ ជាគម្រប់២ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

---

(១) ពាក្យថា បវារណាក្នុងទីនេះ សំដៅសេចក្តីថា បើកឱកាសឲ្យសង្ឃពោលថាបាន ដោយហេតុ៣យ៉ាង ។

សង្ឃប្បវារណា

តតិយម្បិ អាវុសោ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

លុះព្រះថេរៈបវារណារួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលមានវស្សាខ្ចី ជាបន្ទាប់ៗ ចុះមក ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោល៣ដងៗ ១រូប នឹងសង្ឃ ដរាបដល់ភិក្ខុដែលខ្ចីវស្សាជាងគេបំផុត យ៉ាងនេះថា

សង្ឃំ ភន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ កំពុងអង្គុយច្រហោង បវារណា ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយរាបលើអាសនៈទេ ភិក្ខុណាអង្គុយរាប ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុត្រូវតែអង្គុយច្រហោង ដរាបដល់ពេលដែលខ្លួនត្រូវបវារណា លុះបវារណារួចហើយ ទើបអង្គុយរាបលើអាសនៈបាន ។

បវារណានៃសង្ឃ

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណា សូមបវារណា នឹងសង្ឃ ជាគម្រប់៣ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបវារណា នឹងសង្ឃ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបវារណា នឹងសង្ឃ ជាគម្រប់២ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបវារណា នឹងសង្ឃ ជាគម្រប់៣ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

១១៤

ព្រះឱវាទ

នៃសម្តេចព្រះសុគន្ធាសង្ឃរាជាធិបតី

បញ្ញាសីលោ ប៉ាន

១)- លោកសង្ឃ ត្រូវរក្សាពូជពង្សខ្លួនជាអ្នកបួស ។

២)- លោកសង្ឃ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យដូចជារុយដែលចូលចិត្តលាមក ។

៣)- លោកសង្ឃ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យដូចជាស្ពាន ។

សេចក្តីអធិប្បាយ

១) លោកសង្ឃ ត្រូវបដិបត្តិឲ្យល្អតាមធម៌វិន័យ ទើបទៅជាអ្នកបួសរក្សា ពូជពង្សរបស់ខ្លួនបាន បើមិនបដិបត្តិតាមធម៌វិន័យមិនឈ្មោះជាអ្នកបួសទេ ជាអ្នក បំផ្លាញពូជរបស់អ្នកបួសចោល ។

២) លោកសង្ឃ កុំជាប់ជំពាក់នឹងលាភសក្ការៈ បើជាប់ជំពាក់ហើយ នឹងស្លាប់ខ្លួនដូចជារុយ ដែលចូលចិត្តលាមក តែកាលណាគេបន្ទោបង់ថែមមក ទៀតនឹងសង្កត់ស្លាប់ជាមិនខាន ។

៣) ស្ពានសម្រាប់ចម្លងពីម្ខាងទៅម្ខាង ប៉ុន្តែស្ពាននៅនឹងកន្លែងដដែល មិនទៅមុខទេ លោកសង្ឃមិនមែនគ្រាន់តែជាកន្លែងសម្រាប់ឲ្យឧបាសក ឧបា-សិកា ឆ្លងទៅកាន់ឋានសួគ៌ និងនិព្វានទេ កុំនឹងនៅកន្លែងដដែល ត្រូវប្រឹងរក ស្ថានសួគ៌ និងនិព្វានខ្លួនឯងផង ។

សម្រង់ចាកបដិបត្តិសទ្ធម្មកថា

ជាស្នាព្រះហស្តសម្តេចព្រះសុគន្ធាសង្ឃរាជាធិបតី ប៉ាន

ព.ស ២៥១៦-គ.ស ១៩៧៣

បវារណានៃសង្ឃ

ទេ្វាចិកាជិកា បវារណា

បវារណា២ដង។ ១រូប ជាដើម

កាលបើមានសញ្ចរភ័យ គឺភ័យដែលកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃក្តី មានពួកមនុស្សមកឲ្យទាន ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ អស់យប់យូរក្តី ពួកភិក្ខុផ្ទៀងផ្ទាត់ព្រះសូត្រក្តី វិនិច្ឆ័យវិន័យក្តី សាកច្ឆាធម៌ក្តី ឈ្លោះគ្នាក្តី សង្ឃប្រជុំគ្នាច្រើនមានទីដែលគត់ភ្លៀងតិច ហើយភ្លៀងធំរៀបនឹងបង្អុរចុះមកក្តី ឬមានអន្តរាយ១០យ៉ាងណាមួយដូចបានពោលហើយក្នុងការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេបនោះក្តី ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ បើសង្ឃនឹងបវារណា ជាតេវាចិកាបវារណាទៅ ឃើញថាមិនហើយ ជាប្រាកដហើយមុខជានឹងមានអន្តរាយពុំខាន ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតឲ្យបវារណាជាទេ្វាចិកា (គឺបវារណា២ដង។ ១រូប) បាន បើហេតុនោះប្រញឹកខ្លាំងនឹងបវារណាជាឯកវាចិកា (គឺបវារណាតែម្តង។ ១រូប) ឬបវារណាជាសមានវស្សិកា (គឺឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើៗគ្នា បវារណាព្រមគ្នា) ក៏បាន ។

ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ផ្តៀងសង្ឃ ឲ្យដឹងថា

១១៦

សង្ឃប្បវារណា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

សង្ឃោ { ទ្វេវាចិកំ[១] / ឯកវាចិកំ / សមានវស្សិកំ } បវារេយ្យ។

(សេចក្តីនេះ សំដៅចំពោះហេតុដែលមានមនុស្សច្រើនឲ្យទានអស់យប់យូរពេក)

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ អប្បវារិតោ វ សង្ឃោ ភវិស្សតិ ។ អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ភវិស្សតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

សង្ឃោ { ទ្វេវាចិកំ[១] / ឯកវាចិកំ / សមានវស្សិកំ } បវារេយ្យ ។

(សេចក្តីនេះ សំដៅចំពោះអន្តរាយ ដល់ព្រហ្មចារ្យ បើមានហេតុ ឬ អន្តរាយដទៃ បណ្ឌិតគួរសន្និដ្ឋានតាមន័យនេះចុះ) ។

---

(១) ត្រូវថាពាក្យណាមួយ តាមសមគួរដល់កាល ។

បវារណានៃសង្ឃ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា (ដ្បិតមាន) ពួកមនុស្សឲ្យទានអស់រាត្រីជាច្រើន ។

បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកា សង្ឃនឹងបវារណា មិនហើយជាប្រាកដ កាលបើដូច្នេះ រាត្រីនេះមុខជានឹងភ្លឺពុំខាន ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ

សង្ឃត្រូវបវារណា
- ជាទ្វេវាចិកា ។
- ឯកវាចិកា ។
- សមានវស្សិកា ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា នេះជាអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ បើសង្ឃនឹងបវារណាជាតេវាចិកា សង្ឃនឹងបវារណា មិនហើយជាប្រាកដ កាលបើដូច្នេះ អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះ មុខជានឹងកើតឡើងមិនខាន ។ បើបវារណាកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ

សង្ឃត្រូវបវារណា
- ជាទ្វេវាចិកា ។
- ឯកវាចិកា ។
- សមានវស្សិកា ។

គណប្បវារណា

គណាប្បវារណា

ព្រះមានបុណ្យទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុ៤រូប បវារណាដល់គ្នានិងគ្នាបាន ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឲ្យដឹងដោយពាក្យថា

សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជប្បវារណា (បណ្ណរសី) ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាម ។

ត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំង៣រូបនោះថា

អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បវារណានៃគណៈ

បវារណានៃគណៈគឺភិក្ខុ៤រូប

សូមលោកមានអាយុទាំងឡាយ ស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា (ទី១៥) ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាទៅវិញទៅមក៣ដងៗ ១រូប ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់២ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់៣ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

តិណ្ណាន្នំ បវារណា

តិណ្ណន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារណា

ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយនោះឲ្យដឹង ដោយពាក្យថា

សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ អជ្ជប្បវារណា (បណ្ណរសី) ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ តេវាចិកំ បវារេយ្យាម ។

ត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំង២រូបនោះថា

អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បវារណានៃភិក្ខុ៣រូប

ភិក្ខុ៣រូបបវារណានឹងគ្នាទៅវិញទៅមក

សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា (ទី១៥) ។ បើបវារណាកម្មមានកាលគួរ ដល់លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយហើយ យើងទាំងឡាយ ត្រូវបវារណាទៅវិញទៅមក ៣ដង១រូប ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់២ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់៣ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

១១៩

តិណ្ណន្នំ បវារណា

ត្រូវភិក្ខុទី២ និងទី៣ ធ្វើអាការដូចបានពោលហើយ រួចពោលមួយរូប ៣ដងៗ យ៉ាងនេះថា

អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧចាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧចាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧចាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បវារណានៃភិក្ខុ៣រូប

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់២ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាគម្រប់៣ដងផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំង-ឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទ្វិន្នំ បវារណា

ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារណា

ត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុខ្ចីជាងថា

អហំ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ អាវុសោ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ត្រូវភិក្ខុខ្ចីជាង ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលនឹងភិក្ខុចាស់ជាងថា

អហំ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បវារណានៃភិក្ខុ២រូប

ភិក្ខុ២រូបបវារណានឹងគ្នាទៅវិញទៅមក

ម្នាលអាវុសោ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុជាគម្រប់២ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្នាលអាវុសោ! ខ្ញុំករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុជាគម្រប់៣ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ចូរលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

១២១

ទ្វិន្នំ បវារណា

ទុតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ ភន្តេ អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា វទន្តុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ[១] ។

(១) ការបវារណារបស់ភិក្ខុ៤រូប ៣រូប ២រូប មិនមានអនុញ្ញាតឲ្យពោលជាទ្វេវាចិកា ឯកវាចិកា និងសមានវស្សិកាឡើយ ព្រោះមានគ្នាតិច ។

បវារណានៃភិក្ខុ២រូប

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជាគម្រប់២ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជាគម្រប់៣ដង ផង ដោយឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី សូមលោកអ្នកមានអាយុអាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

១២២

អធិដ្ឋានប្បវារណា

អធិដ្ឋានប្បវារណា

បវារណាដោយអធិដ្ឋាន

បើភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស១តែម្នាក់ឯង ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ត្រូវធ្វើតាមរបៀបដូចបានពោលក្នុង "អធិដ្ឋានឧបោសថ" ហើយត្រូវអធិដ្ឋានបវារណាថា

អជ្ជ មេ បវារណា

ប្រែថា "ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃបវារណារបស់អញ" ។

ប៉ុណ្ណោះជាការស្រេច ។

សមានវស្សិកា បវារណា

សមានវស្សិកាបវារណាកម្ម

កាលបើភិក្ខុសង្ឃ មានចំនួនច្រើនពេក បើបវារណា ១រូបៗ ដោយខ្លួនៗទៅ នឹងយូរណាស់ មិនងាយនឹងហើយ ឃើញថាព្រះថេរៈចាស់ៗ នឹងធន់ទ្រាំចាំគ្នាមិនកើត គួរតាំងញត្តិជាសមានវស្សិកាថា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជ បវារណា បណ្ណរសី អយញ្ច ភិក្ខុសង្ឃសន្និចាតោ ពហុតរោ ហោតិ សចេ ឯកកោ ភិក្ខុ បច្ចេកំ បច្ចេកំ បវារិស្សតិ

អជ្ជាគាំ[១] បវារណាកម្មំ អតិចិរំ បវត្តិស្សតិ មហល្លកា ច ថេរា ចិរំ និសីទិតុំ ន សក្ខិស្សន្តិ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ សមានវស្សិកំ បវារេយ្យ ។

"បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបវារណា ទី១៥កើត ក៏ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃនេះ ច្រើនហួសពេក បើភិក្ខុ១រូបៗនឹងបវារណាដោយខ្លួនៗទៅ បវារណាកម្មរបស់យើង មុខជានឹងយូរណាស់(ក្រហើយ) ទាំងព្រះថេរៈចាស់ៗទាំងឡាយ ក៏នឹងពុំអាចគង់យូរបានឡើយ បើបវារណាកម្មមានកាលសមគួរ ដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវបវារណា ជាសមានវស្សិកា" ។

(សូធ្យ៣ដងក៏បាន សូធ្យបាលីតែម្តងហើយ ប្រែជាសម្រាយផង ឲ្យសង្ឃស្តាប់បានពាល់គ្នាក៏បាន) ។

លុះតាំងញត្តិយ៉ាងនេះរួចហើយ ត្រូវព្រះថេរៈចាស់ៗ បវារណា១រូបៗដោយខ្លួនៗ ឲ្យបាន៤រូបសិន ឬឲ្យបានច្រើនរូបជាងនោះក៏បាន រួចហើយត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ បវារណាដោយពួកៗ តាមលំដាប់វស្សា តៗទៅ ដរាបដល់គ្រប់រូប ។ ក្នុង១ពួកៗ បវារណាបានតាំងពី ៣ដងៗ រហូតដល់ម្តងៗក៏បាន ។ បើឃើញ គួរបវារណា៣ដងៗបាន ក៏ត្រូវបវារណា តាមសមគួរដល់វេលាចុះ[២] ។

---

(១) ប្រើជា សង្ឃស្ស ក៏បាន ប្រែថា របស់សង្ឃ ។ (២) បើជំនុំសង្ឃមានភិក្ខុសង្ឃច្រើនពេក ក៏គប្បីប្រើញត្តិតាមបែបនេះ ។ នេះជាមតិរបស់សម្តេចព្រះមហាសុមេធាធិបតី ជ.ណ. ជោតញ្ញាណោ ។

របៀបចូលវស្សា

អំពីការចូលវស្សា

តាមទំនៀមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា តែដល់វស្សានរដូវហើយ ចាប់តាំងពីថ្ងៃ ១រោច ខែអាសាឍ (ឬខែទុតិយាសាឍ បើឆ្នាំនោះមានអធិកមាស) រហូតទៅទល់នឹងថ្ងៃ១៥កើត ខែកត្តិក គឺក្នុងរយៈកាលនៃរដូវភ្លៀង ៤ ខែ ភិក្ខុទាំងអស់ពុំត្រូវចេះតែត្រាច់ចររហេតរហូត ទៅកាន់ទីផ្សេងៗឡើយ ត្រូវរកទីលំនៅឈប់សម្រាកនៅនឹងកន្លែង១ អស់កំណត់៣ខែ ដែលលោកហៅថា ចាំវស្សា ។

ដោយហេតុរដូវភ្លៀង មានដល់ទៅ៤ខែ ហើយការនៅចាំវស្សា មានត្រឹមតែ ៣ខែ នេះហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតឲ្យមាន ការចូល-ចេញវស្សា ២បែប ឬ២លើក តាមបំណងរបស់ភិក្ខុ ។

ការចាំវស្សាលើកដំបូង ភិក្ខុត្រូវចូលវស្សា ពីថ្ងៃ១រោច ខែអាសាឍ (ឬខែទុតិយាសាឍ) រហូតទៅទល់នឹងថ្ងៃ១៥កើត ខែអស្សុជ ទើបចេញវិញ លោកហៅថា "**បុរិមិកាវស្សា**" ។

ការចាំវស្សាលើកក្រោយ ភិក្ខុត្រូវចូលវស្សាពីថ្ងៃ១រោច ខែស្រាពណ៍ រហូតទៅទល់នឹងថ្ងៃ១៥កើត ខែកត្តិក លោកហៅថា "**បច្ឆិមិកាវស្សា**" ។

នៅថ្ងៃចូលវស្សា ភិក្ខុត្រូវបោសច្រាស សម្អាតទីសេនាសនៈ និងទីបរិវេណ រៀបចំឲ្យមានរបៀបរៀបរយល្អ តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ឲ្យហើយស្រេច រួចត្រូវចូលទៅប្រជុំគ្នា ក្នុងឧបោសថាគារ (វិហារ) អធិដ្ឋានចូលវស្សាព្រមគ្នា

របៀបចូលវស្សា

"ឥមស្មឹ អាវាសេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេម"(១)

ប្រែថា "យើងទាំងឡាយនៅចាំវស្សាអស់៣ខែនេះ ក្នុងអាវាសនេះ" ។

ក្នុងពេលអធិដ្ឋាន ត្រូវតាំងចិត្តថា នឹងនៅក្នុងវេលារាត្រី រក្សាអរុណឲ្យរះឡើង តែក្នុងពេលដែលខ្លួននៅ ក្នុងខេត្តនៃអាវាស រហូតដល់គ្រប់កំណត់៣ខែ ។

បើភិក្ខុនៅចាំវស្សា ក្នុងទីសេនាសនៈណាមួយ ត្រូវកំណត់ខេត្ត និងបរិវេណ ទីសេនាសនៈនោះ បើនៅច្រើនគ្នា ត្រូវអធិដ្ឋានចូលវស្សាថា

"ឥមស្មឹ សេនាសនេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេម"

ប្រែថា " យើងទាំងឡាយនៅចាំវស្សាអស់៣ខែនេះ ក្នុងទីសេនាសនៈនេះ" ។

បើនៅតែម្នាក់ឯង ត្រូវអធិដ្ឋានថា

"ឥមស្មឹ សេនាសនេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេមិ"

ប្រែដូចគ្នា ប្លែកតែត្រង់ពាក្យថា "យើងទាំងឡាយ" ឲ្យផ្លាស់ជា "អញ" ឬ "អាត្មាអញ" វិញ ។

បើនៅក្នុងកុដិធំច្រើនគ្នា ឲ្យថា

"ឥមស្មឹ វិហារេ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេម"

*ប្រែថា "យើងទាំងឡាយនៅចាំវស្សាអស់៣ខែនេះ ក្នុងវិហារនេះ" ។ បើនៅតែម្នាក់ឯង ឲ្យថា "**ឧបេមិ**" ត្រង់ពាក្យថា "**ឧបេម**" ប្រែដូចគ្នា ។*

របៀបចូលវស្សា

ប្ដូរតែពាក្យថា "យើងទាំងឡាយ" ជា "អញ" ឬ "អាត្មាអញ" វិញ ។

បើនៅក្នុងតូប ឬកុដិតូចៗម្នាក់ៗឯងក្នុងព្រៃ ត្រូវកំណត់ខេត្ត និងទីបរិវេណរបស់តូប ឬ កុដិនោះៗ ហើយអធិដ្ឋានថា

"ឥមិស្មឹំ ឬ ឥមាយំ កុដិយំ ឥមំ តេមាសំ វស្សំ ឧបេមិ"

ប្រែថា "អាត្មាអញនៅចាំវស្សា អស់៣ខែនេះ ក្នុងតូបនេះ" ។

ក្នុងអាវាសមួយៗ នៅពេលដែលភិក្ខុសង្ឃ បានអធិដ្ឋានចូលវស្សារួចហើយ គួរភិក្ខុចៅអាវាស ឬមហាថេរ ប្រកាសប្រាប់ខេត្តនៃអាវាស គឺកំណត់ព្រំប្រទល់វត្ត គ្រប់ទិសទាំង៤ ឲ្យភិក្ខុសាមណេរគ្រប់រូបបានដឹងទូទៅ ដើម្បីនឹងបានជៀសវាង អំពីការដាច់វស្សា ព្រោះការបណ្ដោយឲ្យអរុណរះឡើង ក្នុងពេលដែលខ្លួនស្ថិតនៅខាងក្រៅខេត្តនៃអាវាសនោះ ។

ដល់ថ្ងៃចូលវស្សាហើយ បើភិក្ខុនៅតែត្រាច់ទៅមក ឬអែអង់ រារង់ពុំចូលវស្សានៅទីណាមួយនោះ ឃើញថាមិនសមគួរឡើយ លោកថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីណាហើយ ត្រូវតែរក្សារាត្រី នៅក្នុងទីនោះ រហូតដល់គ្រប់កំណត់ ៣ខែ បើមានធុរៈកើតឡើង នាំឲ្យភិក្ខុចេញចាកទីនោះ ក៏គប្បីប្រញាប់ប្រញាល់ ត្រឡប់វិលមកកាន់ទីនោះវិញ ឲ្យទាន់មុនពេលអរុណរះ ។ តែបើមានធុរៈ ចំពោះមាតា-បិតា និងភិក្ខុ-សាមណេរ ដែលខ្លួនបានដឹងហើយ ភិក្ខុត្រូវទៅដោយ **សត្តាហករណីយ** *ដោយមិនបាច់មានការមកនិមន្ត បើឧបាសក ឧបាសិកា បងប្អូនប្រុស-ស្រី ញាតិ ឬ បុរសអ្នកធ្វើការ របស់ភិក្ខុ មានធុរៈ*

១២៧
របៀបចូលវស្សា

ហើយបានបញ្ជូនបម្រើមកនិមន្ត ឲ្យទៅកាន់ទីកន្លែងរបស់ខ្លួន ដែលនៅឆ្ងាយពុំគួរដល់ការត្រឡប់មកកាន់អាវាស ក្នុងថ្ងៃនោះវិញទាន់ ឬ បើមានគេនិមន្តចំពោះសង្ឃករណីយកិច្ចណាមួយ (ដូចមានសេចក្តីពិស្តារ ក្នុងវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ) ភិក្ខុអាចទៅ ដោយ **សត្តាហករណីយ** *បាន មុននឹងចេញផុតអំពីអាវាសទៅ (តាមទម្លាប់) ត្រូវអធិដ្ឋានថា*

"សចេ មេ អន្តរាយោ នត្ថិ សត្តាហព្ភន្តរេយេវ បុន និវត្តិស្សាមិ" ។

ទុតិយម្បិ ... ។

តតិយម្បិ ... ។

ប្រែថា "បើមិនមានអន្តរាយ (ឧបសគ្គ) ដល់អាត្មាអញទេ អាត្មាអញនឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុងចន្លោះសត្តាហៈពុំខាន" ។

... ជាគម្រប់២ដងផង ... ។

... ជាគម្រប់៣ដងផង ... ។

ភិក្ខុលើកសត្តាហៈ ចេញទៅអំពីវត្តហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្ត ខាងក្នុងអរុណនៃថ្ងៃទី៧វិញ (គឺត្រូវទៅនៅក្រៅវត្តបានពេញ៦យប់) កុំទៅនៅក្រៅ ឲ្យហួសអរុណនៃថ្ងៃទី៧ឡើយ បើធ្វេសប្រហែស បេះតែនៅក្រៅវត្តឲ្យកន្លងហួសទៅ នឹងដាច់វស្សា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ហើយខានបានទទួលអានិសង្សកឋិនព្រមទាំងសង្ឃលាភផ្សេងៗ ដែលនឹងកើតឡើងក្នុងវត្តនោះផង ។

ការចូលវស្សានេះ មិនចំពោះតែភិក្ខុទេ ទាំងសាមណេរក៏ត្រូវចូលវស្សាដែរ ទើបត្រូវតាមពុទ្ធានុញ្ញាត ឲ្យចែកសង្ឃលាភ ប៉ុន្តែសាមណេរមិនមានកិច្ច ដោយការបវារណាឡើយ គ្រាន់តែឲ្យអធិដ្ឋានចូលវស្សាប៉ុណ្ណោះ ។

សីលុទ្ទេសបាឋោ

សីលុទ្ទេសបាឋោ

ឧបោសថាវសានេ សជ្ឈាយិតព្វោ

ភាសិតមិទំ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន “សម្បន្នសីលា ភិក្ខវេ វិហរថ សម្បន្នបាតិមោក្ខា បាតិមោក្ខសំវរសំវុតា វិហរថ អាចារគោចរសម្បន្នា អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខថ សិក្ខាបទេសូតិ[១]” តស្មាតិហាម្ហេហិ សិក្ខិតព្វំ:

“សម្បន្នសីលា វិហរិស្សាម សម្បន្នបាតិមោក្ខា បាតិមោក្ខសំវរសំវុតា វិហរិស្សាម អាចារគោចរសម្បន្នា អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខិស្សាម សិក្ខាបទេសូតិ” ។ ឯវញ្ហិ នោ សិក្ខិតព្វំ ។

បាតិមោក្ខំ វិសោធេន្តោ អប្បេវ ជីវិតំ ជហេ
បញ្ញត្តំ លោកនាថេន ន ភិន្ទេ សីលសំវរំ[២] ។
កិកីវ អណ្ឌំ ចាមរីវ វាលធឹ
បិយំវ បុត្តំ នយនំវ ឯកកំ
តថេវ សីលំ អនុរក្ខមានកា
សុបេសលា ហោថ សទា សគារវា[៣] ។

(១) (២) (៣) វិសុទ្ធិមគ្គ សីលនិទ្ទេស ។

១២៨

បាលីសម្តែងប្រារព្ធសីល

ដែលឃើញថា សង្ឃគួរសូធ្យ ក្នុងទីបំផុតនៃឧបោសថកម្ម

សម្តេចព្រះមានព្រះភាគព្រះអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ឃើញ ទ្រង់ជាអរហន្តសម្ពុទ្ធ បានត្រាស់សម្តែងពាក្យនេះថា "ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ! អ្នកទាំងឡាយ ចូរជាអ្នកមានសីលដល់ព្រមហើយ មានបាតិមោក្ខដល់ព្រមហើយ នៅចុះ ចូរជាអ្នកសង្រួម ដោយការសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយអាចារៈ (គឺមារយាទ) និងគោចរ (គឺទីត្រាច់ទៅ) ហើយនៅចុះ ចូរជាអ្នកឃើញភ័យជាប្រក្រតី ក្នុងទោសបន្តិចបន្តួច ហើយសិក្សាម៉ឺងម៉ាត់ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ!" ព្រោះហេតុនោះ យើងទាំងឡាយ (ជាបព្វជិត) ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ គួរសិក្សាថា

"យើងនឹងជាអ្នកមានសីលដល់ព្រមហើយ មានបាតិមោក្ខដល់ព្រមហើយនៅ យើងនឹងជាអ្នកសង្រួម ដោយការសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយអាចារៈ និងគោចរ ហើយនៅ យើងនឹងជាអ្នកឃើញភ័យជាប្រក្រតី ក្នុងទោសបន្តិចបន្តួច ហើយសិក្សាម៉ឺងម៉ាត់ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ" ។ យើងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

សទ្ធាបព្វជិត កាលជម្រះបាតិមោក្ខសំវរសីល ស៊ូប្រថុយលះបង់ជីវិតរបស់ខ្លួន ពុំទម្លាយនូវសីលសំវរៈ ដែលព្រះបរមលោកនាថ ទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តទុកមកនោះឡើយ ។

មេត្រដេវរិចខំរក្សាស៊ុត មេម្រឹគចាមរីខំរក្សារោម ស៊ូប្រថុយជីវិតយ៉ាងណាមិញ កុដុម្ពិកៈខំរក្សាកូនប្រុសសំឡាញ់តែមួយ បុរសពិការភ្នែកម្ខាងខំរក្សាភ្នែកតែមួយ យ៉ាងណាមិញ យើងចូររក្សាសីលយើង ឲ្យបានដូចជាមេត្រដេវរិចជាដើមយ៉ាងនោះឯង ឲ្យបានជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយសេចក្ដីគោរព សព្វវេលា ។

១២៩

វិនយស្ស អត្ថោ

សត្ថា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតិ ទស អត្ថវសេ បដិច្ច ៖

សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សង្ឃផាសុតាយ ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយ បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយ ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ សម្បរាយិកានំ អាសវានំ បដិឃាតាយ អប្បសន្នានំ បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុគ្គហាយ ។

វិនយម្ហិ មហត្ថេសុ   បេសលានំ សុខាវហេ
និគ្គហានញ្ច បាបិច្ឆេ   លជ្ជីនំ បគ្គហេសុ ច
សាសនាធារណេ ចេវ   សព្វញ្ញុជិនគោចរេ
អនញ្ញវិសយេ ខេមេ   សុបញ្ញត្តេ អសំសយេ
ខន្ធកេ វិនយេ ចេវ   បរិវារេ ច មាតិកេ
យថាត្ថការី កុសលោ   បដិបជ្ជតិ យោនិសោ ។
យោ គវំ ន ជានាតិ   ន សោ រក្ខតិ គោគណំ
ឯវំ សីលំ អជានន្តោ   កឹ សោ រក្ខេយ្យ សំវរំ[១] ។
បមុដ្ឋម្ហិ ច សុត្តន្តេ   អភិធម្មេ ច តាវទេ
វិនយេ អវិនដ្ឋម្ហិ   បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ ។

---

(១) វិន័យបិដក មហាខន្ធកៈ ។

ប្រយោជន៍នៃវិន័យ

ព្រះបរមសាស្ដា ទ្រង់ត្រាស់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់សាវ័កទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ ១០យ៉ាងគឺ

ដើម្បីសេចក្ដីល្អដល់សង្ឃ១, ដើម្បីការនៅសប្បាយដល់សង្ឃ១, ដើម្បីសង្កត់សង្កិន នូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលទ្រុស្តសីល១, ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកមានសីល ជាទីស្រឡាញ់១, ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន១, ដើម្បីកម្ចាត់បង់អាសវធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបរលោក១, ដើម្បីញុាំងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១, ដើម្បីញុាំងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង១, ដើម្បីឲ្យព្រះសទ្ធម្មតម្កល់នៅមាំ១ (និង) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ១ ។

កាលបើព្រះវិន័យ មានប្រយោជន៍ដ៏ធំ នាំមកនូវសេចក្ដីសុខ ដល់ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ផង សង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមកផង តម្កល់តម្កើងនូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីខ្មាសផង ជាសភាវៈទ្រទ្រង់ទុកនូវសាសនាផង ជាទីគោចររបស់ព្រះជិនស្រី ជាសព្វញ្ញូផង មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃផង ជាទីក្សេមក្សាន្តផង គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដោយប្រពៃ ដោយឥតសង្ស័យ អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតី ធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សមគួរ តែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយ ក្នុងខន្ធកវិន័យផង ក្នុងបរិវារផង ក្នុងមាតិកាផង ។

បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះនឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្ដេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណាមិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្ដីសង្រួមក្នុងសីលដូចម្ដេចបានយ៉ាងនោះដែរ ។

បើទុកជាព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្ម សាបសូន្យអស់ទៅហើយ តែបើព្រះវិន័យមិនទាន់វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះពុទ្ធសាសនា ឈ្មោះថា ស្ថិតនៅតទៅទៀតបាន ។

អភិណ្ហប្បច្ចវេក្ខណៈ

អភិណ្ហប្បច្ចវេក្ខណធម្មោ

១- ជរាធម្មោម្ហិ ជរំ អនតីតោ,

២- ព្យាធិធម្មោម្ហិ ព្យាធឹ អនតីតោ,

៣- មរណធម្មោម្ហិ មរណំ អនតីតោ,

៤- សព្វេហិ មេ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ,

៥- កម្មស្សកោម្ហិ កម្មទាយាទោ កម្មយោនិ កម្មពន្ធុ កម្មប្បដិ-សរណោ យំ កម្មំ ករិស្សាមិ កល្យាណំ វា បាបកំ វា តស្ស ទាយាទោ ភវិស្សាមិ ។

ទសធម្មសុត្តបាឋោ

១- វេវណ្ណិយម្ហិ អជ្ឈុបគតោ,

២- បរប្បដិពទ្ធា មេ ជីវិកា,

៣- អញ្ញោ មេ អាកប្បោ ករណីយោ,

៤- កច្ចិ នុ ខោ អត្តា សីលតោ ន ឧបវទតិ?

៥- កច្ចិ នុ ខោ មំ អនុវិច្ច វិញ្ញូ សព្រហ្មចារី សីលតោ ន ឧបវទន្តិ?

៦- សព្វេហិ មេ បិយេហិ មនាបេហិ នានាភាវោ វិនាភាវោ

អភិណ្ហប្បច្ចវេក្ខណៈ

ធម៌គួរពិចារណារឿយៗ

១- អាត្មាអញមានការចាស់ជរាជាធម្មតា នឹងកន្លងការចាស់ជរាទៅពុំបានឡើយ

២- អាត្មាអញមានការឈឺថ្កាត់ជាធម្មតា នឹងកន្លងការឈឺថ្កាត់ទៅពុំបានឡើយ

៣- អាត្មាអញមានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា នឹងកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅពុំបានឡើយ

៤- អាត្មាអញគង់តែព្រាត់ប្រាសនិរាស ចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តទាំងអស់ពុំខាន

៥- អាត្មាអញមានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាអ្នកឲ្យផល មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាផៅពង្ស មានកម្មជាទីពំនាក់អាស្រ័យ អាត្មាអញនឹងធ្វើកម្មណា ជាកម្មល្អក្តី អាក្រក់ក្តី អាត្មាអញនឹងត្រូវជាអ្នកទទួល នូវផលនៃកម្មនោះពុំខាន ។

បាលីទសធម្មសូត្រ

១- អាត្មាអញមានភេទផ្សេងពីគ្រហស្ថ

២- ការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អាត្មាអញ ជាប់ដោយសារអ្នកដទៃ

៣- អាត្មាអញត្រូវធ្វើអាកប្បកិរិយា (អំពើដោយកាយ និងវាចា) ផ្សេងដទៃប្លែកពីគ្រហស្ថ

៤- ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មិនតិះដៀលខ្លួនឯងព្រោះសីល (មិនបរិបូរ) ទេឬ?

៥- ពួកសព្រហ្មចារី ជាអ្នកប្រាជ្ញ ពិចារណាហើយ មិនតិះដៀលអាត្មាអញព្រោះសីល (មិនបរិបូរ) ទេឬ?

៦- អាត្មាអញគង់តែព្រាត់ប្រាស និរាស ចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តទាំងអស់ពុំខាន

១៣១

ទសធម្មសុត្តំ

៧-កម្មស្សកោម្ហិ កម្មទាយាទោ កម្មយោនិ កម្មពន្ធុ កម្មប្បដិសរណោ យំ កម្មំ ករិស្សាមិ កល្យាណំ វា ចាបកំ វា តស្ស ទាយាទោ ភវិស្សាមិ

៨- កថម្ភូតស្ស មេ រត្តិន្ទិវា វីតិបតន្តិ?

៩- កច្ចិ នុ ខោហំ សុញ្ញាគារេ អភិរមាមិ?

១០- អត្ថិ នុ ខោ មេ ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ អលមរិយញ្ញាណទស្សនវិសេសោ អធិគតោ? សោហំ បច្ឆិមេ កាលេ សព្រហ្មចារីហិ បុដ្ឋោ ន មង្កុ ភវិស្សាមិ។

ទសធម្មសូត្រ

៧- អាត្មាអញមានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាអ្នកឲ្យផល មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាផៅពង្ស មានកម្មជាទីពំនាក់អាស្រ័យ អាត្មាអញនឹងធ្វើកម្មណា ជាកម្មល្អក្តី អាក្រក់ក្តី អាត្មាអញនឹងត្រូវជាអ្នកទទួល នូវផលនៃកម្មនោះពុំខាន

៨- យប់និងថ្ងៃកន្លងទៅ អាត្មាអញបានធ្វើអ្វីខ្លះ?

៩- អាត្មាអញត្រេកអរ ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ឬទេ?

១០- អាត្មាអញមានឧត្តរិមនុស្សធម៌ដែរឬទេ? អាត្មាអញបានលុះគុណវិសេស គឺញាណនិងទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ជាធម៌អាចកម្ចាត់បង់នូវកិលេសដែរឬទេ? បើពួកសព្រហ្មចារីមកសួរ ក្នុងបច្ឆិមកាល អាត្មាអញឯង នឹងមិនអៀនខ្មាសឡើយ ។

គម្ពីរដែលជាឧបករណ៍ក្នុងការរៀបរៀងសៀវភៅនេះគឺ

១- **ភាណវារៈចាលី**

២- **សមន្តប្បាសាទិកា** (*អដ្ឋកថាវិន័យ*)

៣- **កង្ខាវិតរណី** (*អដ្ឋកថាបាតិមោក្ខ*)

៤- **វិនយត្ថមញ្ជុសា** (*ដីកាបាតិមោក្ខ*)

៥- **វិនយបិដក** (*មហាវិភង្គ*)

៦- **វិនយបិដក** (*ឧបោសថក្ខន្ធកៈ*)

៧- **វិនយបិដក** (*បវារណាខន្ធកៈ*)

ភិក្ខុជម្មាភមោ *បុណ្យ សុម្ភាជ ម.ឧ.*

សីមាវិធី

មុនដំបូង ត្រូវយកដុំថ្ម ដែលមានទម្ងន់ល្មមធ្វើនិមិត្តសីមា ហែប្រទក្សិណរោង ឧបោសថ ៣ជុំ រួចវេរប្រគេនព្រះសង្ឃ ដែលនិមន្តចូលរួម ក្នុងពិធីនោះ ។

បាលីវេរដុំថ្មជានិមិត្តសីមា

ឱកាស មយំ ភន្តេ ឥមេ មហន្តេ ចាសាណបិណ្ឌេ សីមាយ និមិត្តករណត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមេ ចាសាណបិណ្ឌេ បដិគ្គណ្ហាតុ បដិគ្គហិត្វាន ឥមេហិ ចាសាណបិណ្ឌេហិ និមិត្តំ កិត្តេត្វា ខណ្ឌសីមំ សម្មន្នតុ អម្ហាកំ ទីឃរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។

សូមគោរព បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេរនូវដុំថ្មធំៗទាំងឡាយនេះ ប្រគេនចំពោះព្រះសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិរិយាធ្វើ ជានិមិត្តសីមា បពិត្រព្រះគម្ពែងសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយក នូវដុំថ្មទាំងឡាយនេះ ហើយសន្មត នូវខណ្ឌសីមាចុះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។

បន្ទាប់មក និមន្តព្រះសង្ឃចម្រើនព្រះបរិត្ត ចប់ហើយ វេររោងឧបោសថ ប្រគេនព្រះភិក្ខុសង្ឃដែលនិមន្តមកទាំង៨ទិស ។

បាលីវេររោងឧបោសថ

មយំ ភន្តេ ឥមំ (ឧចោសថាគារំ) ការេត្វា ឧចោសថប្បវារណាទិកម្មករណត្ថាយ ចាតុទ្ទិសស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ភន្តេ សង្ឃោ ឥមំ (ឧចោសថាគារំ)

បដិគ្គណ្ហាតុ អម្ហាកំ ឌីឃរត្តំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ។

ទុតិយម្បិ ...។ តតិយម្បិ ...។

បពិត្រព្រះគម្ដែងសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានចាត់ចែងធ្វើ (នូវពោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថ)នេះ ហើយសូមវេរប្រគេន ដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំង៤ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិរិយាធ្វើ នូវសង្ឃកម្ម មានឧបោសថកម្ម និងបវារណាកម្មជាដើម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលយក នូវពោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថនេះ ដើម្បីសេចក្ដីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជាអង្វែងទៅហោង ។ អស់វារៈ២ដងផង ។ អស់វារៈ៣ដងផង ។

រួចលើកដុំថ្មយកទៅ ដាក់នៅមាត់រណ្ដៅ គ្រប់ទិសទាំង៨ ។ បន្ទាប់មករៀបចំធ្វើសីមាសង្ឃកម្ម ។

របៀបធ្វើសីមាសង្ឃកម្ម

មុនដំបូង ត្រូវព្រះសង្ឃទាំងអស់ សម្ដែងអាបត្តិ រួចទៅប្រជុំនៅជុំវិញរណ្ដៅសីមាឥន្ទខីល ត្រូវព្រះមហាថេរ១អង្គ ដែលឈ្លាសប្រតិពល (ធ្វើជាវិសុំគាម) ឈរឡើងប្រកាសប្រាប់សង្ឃថា **អយំ ភូមិប្បទេសោ វិសុំ គាមោ ហោតុ** *ប្រទេសនេះ ចូរជាប្រទេសផ្សេងអំពីស្រុក ។*

រួចហើយ ព្រះសង្ឃជាវិសុំគាម នាំព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គសូត្យ **សព្វេ ពុទ្ធា ពលប្បត្តា បច្ចេកានញ្ច យំ ពលំ អរហន្តានញ្ច តេជេន រក្ខំ ពន្ធាមិ សព្វសោ ។**

សូត្យ៣ចប់ហើយ ទើបផ្ដើមសូត្យដកសីមា ។ ត្រូវដកអវិប្បវាសសីមាមុន សឹមសូត្យដក សមានសំវាសសីមាក្រោយ ។ សូត្យដករួចហើយ ត្រូវសួរនិមិត្តសីមាទាំង៨ទិស ចាប់ពីទិសខាងកើត ទិសបន្ទាប់ ទិសខាងត្បូង ខាងបន្ទាប់ ខាងលិច ខាងបន្ទាប់ ខាងជើង ខាងបន្ទាប់ រួចហើយ សួរ

ទិសខាងកើតម្តងទៀត ។ លុះសួរនិមិត្តរួចហើយ ត្រូវព្រះសង្ឃទាំងអស់ មកជួបជុំគ្នា ក្នុងរោងឧបោសថ រួចសូត្របចង, សូត្របចង ត្រូវសូត្រ សមានសំវាសសីមាមុន ទើបសូត្របចង អវិប្បវាសសីមាក្រោយ រួចហើយ ទើបសូត្រសន្មតរោងឧបោសថ ។ ប៉ុន្តែ មុននឹងសូត្រសន្មត ត្រូវព្រះសង្ឃត្រួតពិនិត្យមើល បើវត្តនោះ មានឧបោសថាគារ ២កន្លែង ដែលសង្ឃសូត្រសន្មតមុនរួចហើយ ត្រូវសង្ឃសូត្រដកមួយចេញ ហើយសូត្រសន្មតតែមួយ ។ ពីព្រោះក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ ដែលមានពុទ្ធានុញ្ញាត ឲ្យសង្ឃសន្មតឧបោសថាគារ គឺរោងឧបោសថក្នុងសីមា មានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ហាមមិនឲ្យសង្ឃសន្មតឧបោសថាគារ២កន្លែង ក្នុងមហាសីមាមួយ ឬ ក្នុងវត្តមួយឡើយ បើមាន ត្រូវសូត្រញត្តិទុតិយកម្មវាចា ដកឧបោសថាគារមួយខ្នងចេញ ។

វិធីសូត្រដកឧបោសថាគារ

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ (...)[១] ឧបោសថាគារំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, សង្ឃោ (...)[២] ឧបោសថាគារំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ, (...)[៣] ឧបោសថាគារស្ស សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតំ សង្ឃេន (...)[៤] ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។ រួចហើយ ទើបសូត្រសន្មត ។

១-២-៣-៤ ក្នុងវង់ក្រចកទាំង៤នេះ សម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះវត្ត ។ ឧទាហរណ៍ៈ វត្តឧណ្ណាលោម ថា ឧណ្ណាលោមំ ។ល។

១៣៥

វិធីសូធ្យសន្មតឧបោសថាគារ

សង្ឃត្រូវប្រជុំគ្នាក្នុងវិហារ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈសង្ឃកម្ម ហើយត្រូវចាត់ភិក្ខុ១រូប អ្នកឈ្លាសប្រតិពល ឲ្យសូធ្យបាលីញត្តិទុតិយកម្មវាចា សន្មតឧបោសថាគារ ដោយយកនាមវត្តជាភាសាបាលីបញ្ចូលផងថា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ (...)[១] វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, សង្ឃោ (...)[២] វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ, (...)[៣] វិហារស្ស ឧបោសថាគារស្ស សម្មតិ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន (...)[៤] វិហារោ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

កាលបើសង្ឃ បានសន្មតដូច្នេះហើយ វិហារនោះ ក៏បានឡើងជាឧបោសថាគារ តាមពុទ្ធានុញ្ញាត ។

១-២-៣-៤ ក្នុងវង់ក្រចកទាំង៤ នេះ សម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះវត្ត ។ ឧទាហរណ៍ៈ វត្តឧណ្ណាលោម ថា ឧណ្ណាលោមំ ។ល។

សីមាវិនិច្ឆ័យសង្ខេប

ដើមហេតុដែលកើតមានពុទ្ធានុញ្ញាត ឲ្យមានសីមានោះ សេចក្តីថា ក្នុងសម័យ១ ព្រះបរមគ្រូជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅទៀបភ្នំគិជ្ឈកូដ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ ប្រជុំគ្នាសម្តែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃ១៤ ឬ ១៥ ក្នុង១បក្ស[១] ម្តង ។ ក្នុងកាលនោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាសម្តែងបាតិមោក្ខ តែក្នុងពួកភិក្ខុជាបរិស័ទរបស់ខ្លួន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានជ្រាបដំណឹងនោះហើយ ទើបទ្រង់បញ្ញត្តហាមដោយទុក្កដវារៈ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមកព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងទី១ ។

ភិក្ខុសង្ឃទាំងពួង ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា “ព្រះមហាករុណាទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុសង្ឃ ដែលមកព្រមព្រៀងគ្នា ក្នុងទី១នោះ គឺព្រមព្រៀងគ្នាតែក្នុងអាវាសមួយៗទេ ឬក៏ត្រូវឲ្យភិក្ខុសង្ឃមកពីអាវាសទាំងអស់ លើផែនដី មកប្រជុំព្រមព្រៀងគ្នា ក្នុងទី១ដែរ?” ទើបនាំគ្នាទៅក្រាបបង្គំ ទូលសួរព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គក៏អនុញ្ញាតទីដែលភិក្ខុសង្ឃ ត្រូវមកប្រជុំព្រមព្រៀងគ្នានោះ តែក្នុងអាវាសមួយៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ទូលទៀតថា “ទីអាវាសមួយៗនោះ នឹងកំណត់ខេត្តដែនទទឹង បណ្តោយប៉ុន្មាន?” ហើយនាំគ្នាចូលទៅទូលសួរព្រះដ៏មានបុណ្យ ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតសីមា ដើម្បីនឹងកំណត់ឲ្យដឹងនូវទីអាវាសរបស់សង្ឃមួយៗថា “**អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីមំ សម្មន្និតុំ** *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ សន្មតនូវសីមា” ។*

(មានសេចក្តីសម្តែងដោយពិស្តារ ក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ ក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គ ព្រមទាំងអដ្ឋកថា ។ ដែលសម្តែងខាងលើនេះ ដោយសេចក្តីសង្ខេប ដើម្បីឲ្យតែបុព្វហេតុដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតសីមាប៉ុណ្ណោះ តអំពីនេះទៅ

(១) គឺក្នុង សុក្កបក្ខ (ខាងខ្នើត) ម្តង ក្នុងកាឡបក្ខ (ខាងរនោច) ម្តង ។

នឹងសម្តែងចំពោះដំណើរសីមាតែម្តង តាមសមគួរដល់សេចក្តីក្នុងបាលី និងអដ្ឋកថា ដែលព្រះអដ្ឋកថាចារ្យ លោកបានវិនិច្ឆ័យហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប ដូចមានតទៅក្នុងខាងក្រោមនេះ) ។

សីមារមានពីរយ៉ាងគឺ

ពទ្ធសីមា សីមាដែលសង្ឃបានសូត្យចង១

អពទ្ធសីមា សីមាដែលសង្ឃមិនបានសូត្យចង១ ។

ពទ្ធសីមា

សីមាឯណា ដែលសង្ឃបានធ្វើ ឲ្យផុតចាកសីមាវិបត្តិទាំង១១យ៉ាង និងឲ្យប្រកបដោយសម្បត្តិទាំង៣យ៉ាង ហើយចងនូវនិមិត្ត ដោយនិមិត្ត ហើយបានសូត្យសន្មត សីមានោះ ឈ្មោះថា ពទ្ធសីមា ។

សីមាវិបត្តិ១១យ៉ាងគឺ

១- អតិខុទ្ទកា សីមាតូចពេក មិនល្មមភិក្ខុ២១រូបអង្គុយបាន ។

២- អតិមហាតី សីមាធំពេក កន្លងទី៣យោជន៍ឡើងទៅ ។

៣- ខណ្ឌនិមិត្តា សីមាមាននិមិត្តដាច់ គឺមាននិមិត្តមិនតគ្នា គឺថា កំណត់និមិត្តទិសខាងកើតរួចហើយ ក៏កំណត់និមិត្តក្នុងទិសជាលំដាប់ ទៅដល់ទិសខាងជើង ឬ ទិសណាមួយ ក៏ឈប់នៅទិសនោះទៅ មិនបានកំណត់និមិត្តទិសខាងកើតត្រួតថែមម្តងទៀត ពុំនោះយករបស់ណាមួយ ដែលមិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបាន មានដើមដូង ត្នោត ឬ ដង្គត់ឈើណាមួយជាដើម ធ្វើជានិមិត្ត ។

៤- ឆាយា និមិត្តា យកស្រមោលអ្វីមួយ មានស្រមោលភ្នំជាដើមធ្វើជានិមិត្ត។

៥- អនិមិត្តា ឥតមានអ្វីមួយជានិមិត្តឡើយ ។

៦- **ពហិសីមេ ឋិតសម្មតា** *កំណត់និមិត្តរួចហើយ ឈរក្រៅនិមិត្តសន្មតសីមា ។*

៧- **នទិយា សម្មតា** *សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹងឬទន្លេ ។*

៨- **សមុទ្ទេ សម្មតា** *សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ ។*

៩- **ជាតស្សរេ សម្មតា** *សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ គឺក្នុងស្រះកើតឯងឥតមានអ្នកណាជីក ។*

សីមាវិបត្តិទាំង៣យ៉ាង តាំងពីទី៧ ដល់ទី៩ នេះ បើទុកជាសង្ឃសន្មតឲ្យជាសីមា ក៏ឈ្មោះថាមិនមែនជាសន្មតិទេ គឺមិនឡើងជាសីមាឡើយ ព្រោះមានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិថា "**សព្វា ភិក្ខវេ នទី អសីមា សព្វោ សមុទ្ទោ អសីមោ សព្វោ ជាតស្សរោ អសីមោ** *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹង ទន្លេទាំងមូល សមុទ្រទាំងមូល ជាតស្រះទាំងមូល មិនមែនជាសីមាទេ" ។*

១០- **សីមាយ សីមំ សម្ភិន្ទន្តេន សម្មតា** *ទម្លាយនូវសីមាចាស់របស់ភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួន ហើយសន្មត គឺសន្មតសីមារបស់ខ្លួនឲ្យប៉ះជាប់ទៅនឹងសីមាដទៃ ឬ ឲ្យគ្របទៅក្នុងទីសីមាដទៃ តាំងពីចំនួនទី១ចម្រៀកសក់ឡើងទៅ ដរាបដល់ទីដែលភិក្ខុ៤រូប អង្គុយមិនបាន ។*

១១- **សីមាយ សីមំ អជ្ឈោត្ថរន្តេន សម្មតា** *គ្របសង្កត់នូវសីមារបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួន ហើយសន្មត គឺសន្មតសីមារបស់ខ្លួនឲ្យគ្របជ្រុលទៅក្នុងទីពទ្ធសីមារបស់ភិក្ខុដទៃ តាំងពីចំនួនទីប្រមាណ ភិក្ខុ៤រូបអង្គុយល្មមឡើងទៅ ឬ ធ្វើឲ្យគ្របទៅក្នុងទីពទ្ធសីមា របស់ភិក្ខុដទៃទាំងមូល ។*

សម្បត្តិមាន៣យ៉ាងនោះគឺ

១- និមិត្តសម្បត្តិ បរិបូណ៌ដោយនិមិត្ត១

២- បរិសសម្បត្តិ បរិបូណ៌ដោយបរិស័ទ១

៣- កម្មវាចាសម្បត្តិ បរិបូណ៌ដោយកម្មវាចា១

និមិត្តសម្បត្តិ

និមិត្តសម្បត្តិនោះ គឺបរិបូណ៌ដោយនិមិត្តមាន៨យ៉ាងគឺ

១- បព្វតនិមិត្តំ យកភ្នំជានិមិត្ត ភ្នំនោះមាន៣យ៉ាងគឺ ភ្នំដីសុទ្ធ១ ភ្នំថ្មសុទ្ធ១ ភ្នំមានដី និងថ្មលាយគ្នា១ ។ ទំហំភ្នំនោះ តាំងពីប៉ុនរូបដំរីឡើងទៅ ដរាបដល់ប៉ុនភ្នំសិនេរុ គួរធ្វើជានិមិត្តបាន បើតូចជាងរូបដំរី ឬ ធំជាង ប៉ុន្តែជាគំនរខ្សាច់ទទេនោះ មិនគួរធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ ។

២- ចាសាណនិមិត្តំ យកថ្មជានិមិត្ត ទំហំថ្មនោះ យ៉ាងតូចបំផុត ប៉ុនដុំស្ករអំពៅ ដែលគេថ្លឹងបានចំនួន៣២បល្ល: គឺ ៦៤នាឡិយើងសព្វថ្ងៃនេះ បើតូចជាងនោះមិនគួរ តែបើធំឡើងទៅប៉ុនរូបគោ ឬ ក្របីយ៉ាងធំក៏គួរ តែធំជាងនោះទៅទៀតក៏មិនគួរដែរ ។ បើយកដុំឥដ្ឋធំប៉ុន្មានក្តី ឬ ដុំថ្មតូចៗ ដែលមិនគួរធ្វើជានិមិត្តបាន យកមកប្រមូលគ្នាជាគំនរឲ្យធំឡើងក្តី ក៏មិនគួរទាំងអស់ ។

៣- វននិមិត្តំ យកព្រៃជានិមិត្ត ព្រៃនោះបើមានសុទ្ធតែស្មៅ ឬ ដើមឈើដែលមានសំបកខាងក្រៅជាខ្លឹម មានដើមត្នោត និងដើមដូងជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ បើព្រៃនោះមានពពួកដើមឈើដែលមានខ្លឹមខាងក្នុង មានដើមរាំងជាដើម យ៉ាងតិចបំផុតត្រឹម៤ដើម ឬ ៥ដើម ទើបគួរធ្វើជានិមិត្តបាន ។

៤- រុក្ខនិមិត្តំ យកឈើជានិមិត្ត ឈើនោះបើមានសំបកក្រៅជាខ្លឹម

មានដើមត្នោត និងដើមដូងជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ បើដើមឈើនោះមានខ្លឹមខាងក្នុង ហើយជាឈើរស់ដុះនៅលើផែនដី ទើបគួរធ្វើជានិមិត្តបាន ។

៥- មគ្គនិមិត្តំ យកផ្លូវជានិមិត្ត ផ្លូវនោះ បើខ្លីៗ តូចៗ មានផ្លូវដើរចូលទៅកាន់ព្រៃ និងទៅកាន់ទីស្រែជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ បើផ្លូវវែងៗ ហើយជាផ្លូវគេតែងដើរដោយជើងជាប្រក្រតី ផ្លូវដែលគេតែងបររទេះទៅមកជាប្រក្រតី នោះទើបគួរធ្វើជានិមិត្តបាន ។

៦- វម្មិកានិមិត្តំ យកដំបូកជានិមិត្ត កម្ពស់និងទំហំ ដំបូកនោះ បើយ៉ាងទាបតូចបំផុត កម្ពស់ត្រឹម៨ធ្នាប់ ទំហំ ប៉ុនស្នែងគោប៉ុណ្ណោះ ល្មមធ្វើជានិមិត្តបាន បើទាបតូចជាងនោះ មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ ។

៧- នទីនិមិត្តំ យកនទី គឺស្ទឹង ឬ ទន្លេជានិមិត្ត គឺស្ទឹង ឬ ទន្លេដែលទឹកហូរមិនដាច់ ពុំនោះទីណាមួយក្នុងវស្សានរដូវ ទឹកភ្លៀងធ្លាក់ចុះរឿយៗមានខ្សែទឹកហូរមិនដាច់ ទីនោះ ក៏ហៅថា នទីបាន ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យសម្ដែងពីលក្ខណៈនៃនទីនោះថា "ក្នុងវស្សានរដូវ៤ខែ ទីណាមួយមានខ្សែទឹកហូរមិនដាច់ទឹកនោះមានជម្រៅល្មមទទឹកដល់ស្នងរបស់នាងភិក្ខុនី ដែលស្លៀកជាបរិមណ្ឌលហើយដើរឆ្លងទៅ ទីនោះក៏ឈ្មោះថា នទីបាន" ទីប៉ុណ្ណោះគួរធ្វើជានិមិត្តបាន ។

៨- ឧទកានិមិត្តំ យកទឹកជានិមិត្ត ទឹកនោះបើយកទៅដាក់ក្នុងវត្ថុណាមួយ មានទូក ឬ ពាង អាង ជាដើម នោះមិនគួរនឹងកំណត់ធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ ឯទឹកនោះចំពោះយកទឹកដែលដាក់នៅផ្ទាល់លើផែនដី គឺទឹកមិនហូរដែលដក់ក្នុងទីទាំងឡាយមានរណ្ដៅ ស្រះបោក្ខរណី ជាតស្រះ និងលោណមហាសមុទ្រជាដើម ទឹកយ៉ាងនេះគួរកំណត់ធ្វើជានិមិត្តបាន ។

ម្យ៉ាងទៀត (ប្រសិនណាបើ ទីនោះមិនមានដក់ទឹកទេ) គប្បីជីកផែនដីធ្វើជារណ្តៅ ហើយដងទឹកមកដាក់ឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅនោះ ទឹកនោះឯង កាលណាបើលោកសូត្យកម្មវាចាចប់ទៅ ក៏ដក់សល់នៅខ្វះ ទើបឡើងពេញជានិមិត្តបាន កាលណាបើទឹករីងអស់ទៅ ក៏គប្បីយកគំនរថ្ម ឬ គំនរខ្សាច់មកដាក់ត្រង់ទីនោះ ពុំនោះដាំសសរឈើក្នុងទីនោះក៏បាន ដើម្បីឲ្យជាគ្រឿងសម្គាល់ថា ជានិមិត្ត ។

វត្ថុទាំង៨យ៉ាងមានភ្នំជាដើម គួរធ្វើជានិមិត្តបានទាំងអស់ បើបានតែវត្ថុ១មុខៗ មកកំណត់ធ្វើជានិមិត្ត មិនលាយប្រឡំ ដោយវត្ថុដទៃក្តី និមិត្តនោះលាយប្រឡំគ្នា គឺ ភ្នំជានិមិត្ត១ ថ្មជានិមិត្ត១ ព្រៃជានិមិត្ត១ លាយប្រឡំគ្នាដូច្នេះក្តី ក៏គួរទាំងអស់ ។

ម្យ៉ាងទៀត ឯចំនួននិមិត្តនោះ មិនមានកំណត់ គិតតាំងពីនិមិត្ត៣ ឡើងទៅដរាបដល់និមិត្តចំនួន១០០ ក៏សឹងតែបាន ឥតមានទាស់ខុសអ្វីឡើយ តែបើតិចជាង៣ គឺនិមិត្តតែ១ ឬ ២ នោះមិនគួរនឹងកំណត់ជានិមិត្តបានឡើយ ។

សីមាណា បើសន្មតដោយនិមិត្តត្រឹមតែ ៣ សីមានោះមានទ្រង់សណ្ឋានជា៣ជ្រុង ឬ សណ្ឋានដូចក្បាលក្របី បើសន្មតដោយនិមិត្ត ៤ សីមានោះមានទ្រង់សណ្ឋានជា៤ជ្រុងខ្វះ សណ្ឋានដូចស្គរសម្ភោរខ្វះ បើសន្មតដោយនិមិត្តច្រើនឡើងទៅ ទីសីមានោះរមែងមានសណ្ឋានផ្សេងៗគ្នា តាមសមគួរដល់ផែនទីដីដែលមានក្នុងទីនោះ ។

ឯវិធីដែលនឹងកំណត់និមិត្តនោះ គឺថា កាលណាបើបាននិមិត្តទាំង៨យ៉ាងនោះ និមិត្តណាមួយល្មមគ្រប់ចំនួនហើយ គប្បីឲ្យភិក្ខុជាវិន័យធរ១រូប សួរដណ្តឹងនិមិត្តក្នុងទិសខាងកើត ជាមុនថា "បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសខាងកើត? លំដាប់នោះ ភិក្ខុ ឬ សាមណេរ ឬ គ្រហស្ថគប្បីឆ្លើយប្រាប់មកវិញ បើនិមិត្តនោះជាថ្ម គប្បីឆ្លើយថា "បាសាណោ ភន្តេ

ថ្មព្រះករុណាម្ចាស់” រួចហើយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ គប្បីកំណត់នូវនិមិត្ត ដោយពាក្យថា “ឯសោ ចាសាណោ និមិត្តំ ថ្មនុ៎ះជានិមិត្ត” (កិច្ចដែលសួរ និង ឆ្លើយ និងកំណត់នូវនិមិត្តក្នុងទិសជាលំដាប់ទៅ ដូចគ្នា ប្លែកគ្នាតែឈ្មោះទិស និង ឈ្មោះនិមិត្តប៉ុណ្ណោះ) ។

បើទិសអាគ្នេយ៍ វិន័យធរគប្បីសួរថា “បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសអាគ្នេយ៍” ។ ទិសទក្សិណ សួរថា “ទក្ខិណាយ ទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសទក្សិណ” ។ ទិសនិរតី សួរថា “ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសនិរតី” ។ ទិសខាងលិច សួរថា “បច្ឆិមាយ ទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសខាងលិច” ។ ទិសពាយ័ព្យ សួរថា “បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសពាយ័ព្យ” ។ ទិសខាងជើង សួរថា “ឧត្តរាយ ទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសខាងជើង” ។ ទិសឦសាណ សួរថា “ឧត្តរាយ អនុទិសាយ កឹ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសឦសាណ” ។

ឯកិច្ចដែលនឹងឆ្លើយតបមកវិញ និងកំណត់នូវនិមិត្តនោះ បើភ្នំ ថា “បព្វតោ ភន្តេ “ឯសោ បព្វតោ និមិត្តំ” ។ បើព្រៃ ថា “វនំ ភន្តេ “ឯតំ វនំ និមិត្តំ” ។ បើឈើ ថា “រុក្ខោ ភន្តេ “ឯសោ រុក្ខោ និមិត្តំ” ។ បើផ្លូវ ថា “មគ្គោ ភន្តេ “ឯសោ មគ្គោ និមិត្តំ” ។ បើដំបូក ថា “វម្មិកោ ភន្តេ

"**ឯសោ វម្មិកោ និមិត្តំ**" ។ បើស្ទឹង ឬ ទន្លេ ថា "**នទី ភន្តេ**" "**ឯសា នទី និមិត្តំ**" ។ បើទឹកមិនហូរ ថា "**ឧទកំ ភន្តេ**" "**ឯតំ ឧទកំ និមិត្តំ**" ។

កាលបើសួរ និងឆ្លើយ និងកំណត់នូវនិមិត្តគ្រប់ទិសជាលំដាប់រួចហើយ គប្បីសួរ និងឆ្លើយ និងកំណត់ នូវនិមិត្តក្នុងទិសខាងកើតត្រួតថែមម្តងទៀត យ៉ាងនេះឈ្មោះថា កំណត់នូវនិមិត្តដោយប្រពៃ បានឈ្មោះថា **និមិត្តសម្បត្តិ** ។

បរិសសម្បត្តិ

បរិសសម្បត្តិនោះ គឺបរិបូណ៌ដោយភិក្ខុជាបរិស័ទ គឺជាភិក្ខុយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹម ៤ រូប ច្រើនឡើងទៅមិនកំណត់ ប្រជុំព្រមគ្នាក្នុងសីមា ហើយសន្មតសីមា យ៉ាងនេះឈ្មោះ **បរិសសម្បត្តិ** ។

កម្មវាចាសម្បត្តិ

កម្មវាចាសម្បត្តិនោះ គឺបរិបូណ៌ដោយកម្មវាចា គឺថាភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសសូធ្យសន្មតសីមា ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាថា "**សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ល។ ឯវមេតំ ធារយាមិ** ដោយត្រឹមត្រូវតាមឋានករណៈនៃអក្ខរៈ និងប្រភេទនៃអក្ខរៈ មានមិនច្រឡំសិថិលទៅជាធនិត។ មកជាសិថិលជាដើម យ៉ាងនេះឈ្មោះថា កម្មវាចាសម្បត្តិ ។

(ឯបាលីញត្តិទុតិយកម្មវាចានោះ មានចារឹកទុកក្នុងខាងមុខឯណោះ) ។

សីមាដែលផុតចាកសីមាវិបត្តិ ១១ យ៉ាង និងប្រកបដោយសម្បត្តិទាំង៣យ៉ាង ដូចបានពោលមកហើយក្នុងខាងលើនេះ ឈ្មោះថា **ពទ្ធសីមា** ។ ពទ្ធសីមានោះមាន៣យ៉ាងគឺ **សមានសំវាសសីមា១ អវិប្បវាសសីមា១ ខណ្ឌសីមា១** ។

សមានសំវាសសីមា គឺសីមាមានសំវាសស្មើគ្នា ជាដែនសម្រាប់សង្ឃធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយព្រមព្រៀងគ្នា ។

អវិប្បវាសសីមា គឺសីមាដែលសង្ឃសន្មតសង្កត់ត្រួតពីលើ សមានសំវាសសីមា ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា ដទៃពីសមានសំវាសសីមា ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃនឹងនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន (បាលីដែលសូធ្យសន្មត សមានសំវាសសីមា និងអវិប្បវាសសីមានោះ មានចារឹកទុកក្នុងខាងមុខ) ។

ខណ្ឌសីមា គឺសីមាតូច ដែលសង្ឃសន្មតទុកក្នុងខាងក្នុងពទ្ធសីមាធំ (មហាសីមា) ដើម្បីនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងឡាយ មានឧបសម្បទាកម្មជាដើម បានដោយងាយ គឺថា មិនរង្កៀសដោយភិក្ខុដទៃ ដែលនឹងចូលមកក្នុងសីមានោះ ។

(ខណ្ឌសីមានោះ គឺសីមាដែលយើងធ្វើក្នុងស្រុកខ្មែរយើងសព្វថ្ងៃនេះ បានសន្មតទីរោងឧបោសថទាំងមូល ឲ្យជាខណ្ឌសីមា ឯទំហំខណ្ឌសីមានោះ បើយ៉ាងតូចបំផុត ត្រឹមភិក្ខុចំនួន ២១ រូបអង្គុយល្មម តូចជាងនោះមិនគួរ បើធំឡើងទៅ ភិក្ខុចំនួន១០០រូបអង្គុយល្មមក៏គួរ ។ ឯវិធីដែលនឹងសូធ្យសន្មតខណ្ឌសីមានោះ គឺត្រូវសន្មតជាសមានសំវាសសីមាជាមុនហើយ សឹមសន្មតអវិប្បវាសសីមា ជាខាងក្រោយ ដូចជាវិធីដែលសន្មតមហាសីមានោះដែរ។ ព្រោះហេតុនោះ បានជាដល់កាលដែលនឹងសូធ្យដក ត្រូវសូធ្យដកអវិប្បវាសសីមាមុន ហើយសឹមសូធ្យដកសមានសំវាសសីមាជាខាងក្រោយ ព្រោះអវិប្បវាសសីមា បិតនៅខាងលើនៃសមានសំវាសសីមា ។)

ឯកិច្ចដែលនឹងសូធ្យដកសីមានោះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ២យ៉ាងគឺ

១- សីមាតូច សង្ឃចង់ធ្វើសីមានោះ ឲ្យធំចម្រើនជាងមុន ទើបសូធ្យដកសីមាតូចនោះចេញ ហើយសន្មតជាថ្មីឡើង ។

២- សីមាធំ សង្ឃចង់ធ្វើសីមានោះឲ្យតូចទៅវិញ ប្រយោជន៍នឹងឲ្យមានឱកាសដល់វិហារនៃភិក្ខុវត្តឯទៀត ទើបសូធ្យដកសីមាធំនោះចេញ ហើយសន្មតជាថ្មីឡើង ។

(បាលីដែលសូធ្យដកអវិប្បវាសសីមា និងសមានសំវាសសីមានោះ មានចារឹកទុកក្នុងខាងមុខ) ។

ឯពទ្ធសីមា ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយស្រេចជាមហាសីមាក្តី ខណ្ឌសីមាក្តី សីមាទាំងនេះដែលនឹងត្រឡប់ទៅជាទីទទេ មិនមែនជាទីសីមាទៅវិញនោះ ដោយហេតុ២យ៉ាងគឺ ដោយសង្ឃត្រូវការសូធ្យដកសីមានោះ ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា១ ដោយផុតអស់ព្រះពុទ្ធសាសនា១ ។

ពទ្ធសីមាចប់ ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ ។

អពទ្ធសីមា

សីមាដែលសង្ឃមិនបានសូធ្យចង់ មិនបានសន្មត ឈ្មោះថា **អពទ្ធសីមា** *ៗនេះមាន៣យ៉ាង* **គាមសីមា១ សត្តព្ភន្តរសីមា១ ឧទកុក្ខេបសីមា១** *។*

គាមសីមា

ទីជាគាមក្ខេត្ត គឺទីស្រុកមួយៗ និគមមួយៗ ឈ្មោះថា **គាមសីមា** *ៗនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ ជាគាមវាសីទាំងឡាយ គឺភិក្ខុដែលអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកជាប្រក្រតី ថា "***អសម្មតាយ ភិក្ខវេ សីមាយ អដ្ឋបិតាយ យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ យា គាមស្ស វា គាមសីមា និគមស្ស វា និគមសីមា**

អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា (សេចក្ដីថា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសីមា សង្ឃមិនទាន់បានសន្មត មិនទាន់បានតាំងទុក ហើយភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យនៅនឹងស្រុកនឹងនិគមឯណាមួយ ទីដែននៃស្រុក និង និគមនោះ មានទំហំធំតូចប៉ុន្មាន ទីដែនប៉ុណ្ណោះជាសីមាទាំងអស់ មានសំវាស ស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ។ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា "**គាម**" ស័ព្ទនេះប្រែ ថា "ស្រុក" ត្រូវសង្គ្រោះយក "**នគរ**" ស័ព្ទដែលប្រែថា "ទីក្រុង" បញ្ចូលក្នុងគាមស័ព្ទ អាស្រ័យហេតុនេះ ទីក្រុងក្ដី ស្រុកក្ដី និគមក្ដី ឈ្មោះថា **គាមសីមា** ទាំងអស់ ។ម្យ៉ាងទៀត បើបរមក្សត្រ ស្ដេចបានកំណត់ទីភូមិប្រទេសណាមួយ ក្នុងគាមក្ខេត្ត ឯណាមួយ ថា "ទីនេះចូរជាវិសុំគាម (ស្រុកផ្សេងចុះ) ហើយបានព្រះរាជទានផ្ដាច់ ដល់អ្នកណាមួយ ទីភូមិប្រទេសនោះឈ្មោះ **វិសុំគាមសីមា** ព្រោះហេតុនោះ វិសុំគាមសីមា ទីសីមាដទៃ គឺគាមសីមា នគរសីមា និគមសីមាក្ដី ក៏អាចសម្រេចនូវ សង្ឃកម្មទាំងពួង មានឧបសម្បទាកម្ម និងឧបោសថកម្មជាដើមដល់ភិក្ខុសង្ឃបាន ដូចជាពទ្ធសីមាដែរ ប៉ុន្តែមិនអាចនឹងរក្សានូវតិចីវរាវិប្បវាស គឺមិនអាចនឹងនៅប្រាស ចាកត្រៃចីវរ ឲ្យឆ្ងាយពីហត្ថបាសក្នុងគាមសីមានោះបានឡើយ គាមសីមាប្លែកគ្នានឹង ពទ្ធសីមាតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។

សត្តព្ភន្តរសីមា

ក្នុងទីព្រៃសុទ្ធមិនមានស្រុក ក្នុងរវាង ៧ អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញ ឈ្មោះថា **សត្តព្ភន្តរសីមា** ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុជាវនវាសីទាំងឡាយ គឺភិក្ខុដែលអាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃជាប្រក្រតី ថា "**អគាមកេ ភិក្ខវេ អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា**

(សេចក្តីថា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទី៧ អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញ ក្នុងព្រៃមិនមានស្រុក ទីប៉ុណ្ណោះជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ។ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា អព្ភន្តរៈមួយៗ នោះ មានប្រវែង ២៨ហត្ថ ក៏ទី ៧អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញនោះ គឺវាស អំពីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ ក្នុងទីបំផុតភិក្ខុជាបរិស័ទទាំងពួង ចេញទៅគ្រប់ៗទិស ដោយជុំវិញ ព្រោះហេតុនោះឯង សីមានោះដែលនឹងចម្រើនធំឡើង ក៏ចម្រើនធំ ឡើងដោយអំណាចភិក្ខុដែលជាបរិស័ទមានច្រើន ដែលនឹងថយតូចចុះទៅ ក៏ថយ តូចចុះដោយអំណាចភិក្ខុជាបរិស័ទមានតិច ។

សត្តព្ភន្តរសីមានោះ បានឈ្មោះថា តិចីវរាវិប្បវាសផង ព្រោះអាចនឹងនៅ ប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន ក្នុងចន្លោះទី ៧ អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញ តែថា កាលនឹងនៅ ប្រាសចាកត្រៃចីវរ ដែលទុកក្នុងវាងទី ៧ អព្ភន្តរៈបាននោះ ឲ្យវាស់អំពីភិក្ខុជា ម្ចាស់របស់ចេញទៅ ក្នុងទិសមួយៗ ៧ អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញផ្សេងៗគ្នា បើវាស់កាត់ត្រង់អំពីទិសម្ខាង ទៅម្ខាងនោះបាន ១៤ អព្ភន្តរៈគ្រប់ៗរូប បើ បែរជាទុកចីវរឲ្យផុតអំពីទី ៧ អព្ភន្តរៈ ដោយជុំវិញខ្លួននោះទៅ លុះអរុណរះឡើង ចីវរនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាត្រូវវាស់ទី ៧ អព្ភន្តរៈដោយជុំវិញ ចំពោះភិក្ខុ១រូបៗ ឯដែលឲ្យវាស់អំពីភិក្ខុ ជាទីបំផុត នៃបរិស័ទចេញទៅនោះ ចំពោះតែសីមាដែលសង្ឃធ្វើសង្ឃកម្មទាំងពួង នោះទេ ។ បើសង្ឃពីរពួកនឹងធ្វើវិនយកម្មផ្សេងគ្នា ដោយអព្ភន្តរសីមាក្នុងព្រៃជិតគ្នា នោះ គប្បីទុកទីទទេចំនួន ៧ អព្ភន្តរៈជាសីមន្តរិក[១] ក្នុងចន្លោះសត្តព្ភន្តរសីមាទាំងពីរ នោះ ដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានសេចក្តីរង្កៀស ដល់សីមាទាំងពីរនោះឯង ។

១- សីមន្តរិក ប្រែថា "ទីជាចន្លោះនៃសីមា" គឺទីដីទំនេរ មិនមែនជាសីមាដែលសង្ឃទុកឲ្យរាំងសីមា មិនឲ្យប៉ះគ្នា។

ឧទកុក្ខេបសីមា

ក្នុងនទី គឺ ស្ទឹង ឬ ទន្លេ សមុទ្រ និងជាតស្រះ ក្នុងរវាងទីដែលសាចទឹកឈ្មោះថា **ឧទកុក្ខេបសីមា** *។ ទីទាំងឡាយមានស្ទឹងជាដើមនោះ កាលពីមុនដំបូង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ហាមមិនឲ្យធ្វើពទ្ធសីមា ថា "***សព្វា ភិក្ខវេ នទី អសីមា សព្វោ សមុទ្ទោ អសីមោ សព្វោ ជាតស្សរោ អសីមោ** *(សេចក្តីថា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នទី គឺ ស្ទឹង ឬទន្លេ ទាំងមូល មិនមែនជាទីសីមាទេ (បើទុកជាសន្មត ក៏ឈ្មោះថា មិនមែនសន្មត គឺមិនឡើងជាសីមាឡើយ) ។ លុះដល់មកខាងក្រោយ ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឧទកុក្ខេបសីមា ក្នុងទីទាំងឡាយមានស្ទឹងជាដើមនោះ ថា* **នទិយា វា ភិក្ខវេ សមុទ្ទេ វា ជាតស្សរេ វា យំ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមន្តា ឧទកុក្ខេបា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា** *សេចក្តីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីឯណាក្នុងស្ទឹង ឬទន្លេ ក្នុងសមុទ្រ ក្នុងជាតស្រះ ទីនោះកំណត់ត្រឹមខាងក្នុងរវាងទីដែលសាចទឹកនៃមជ្ឈិមបុរសដោយជុំវិញ នេះឈ្មោះថា សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ។*

អធិប្បាយដោយសង្ខេបតាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និង ដីកា

ដែលហៅថា **ឧទកុក្ខេប** *"កិរិយាសាចទៅនូវទឹក នោះគឺ បុរសមានកម្លាំងយ៉ាងកណ្តាល យកទឹក ឬ ខ្សាច់សាចទៅ ឬ បាចទៅដោយពេញកម្លាំងដៃ ទឹកឬខ្សាច់ដែលសាចបាចទៅនោះ ធ្លាក់ចុះក្នុងទីត្រឹមណា ទីត្រឹមណោះ*

ហៅថា មួយឧទកុក្ខេប គឺ ១ ជួរទឹសាចទឹក ។ ឧទកុក្ខេបនេះ គិតអំពីទីបំផុត ជុំវិញនៃភិក្ខុបរិស័ទជាប្រមាណ ។ បើមានភិក្ខុច្រើនពួក ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា គប្បីទុកឱកាសចំនួនទី ១ ជួរសាចទឹក ឲ្យជាសីមន្តរិក ក្នុងចន្លោះនៃសីមាទាំងពីរនោះ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយ ចង់ធ្វើសង្ឃកម្មក្នុងស្ទឹង ឬទន្លេៗ នោះមានទឹកច្រើន ក៏គប្បីស្ថិតនៅក្នុងទូក ហើយធ្វើសង្ឃកម្មចុះ បើទូកនោះអណ្តែតចុះឡើង នឹងធ្វើសង្ឃកម្មក៏មិនគួរ ព្រោះថា ប្រមាណនៃទីសីមានោះ កំណត់ត្រឹមទីដែលសាចទឹកដោយជុំវិញប៉ុណ្ណោះ កាលបើទូកអណ្តែតទៅដោយរហ័ស កន្លងហួសទីសីមានោះទៅ ញត្តិក៏នឹងមានក្នុងសីមាដទៃ អនុសាវនៈនឹងមានក្នុងសីមាដទៃ ព្រោះហេតុនោះ គប្បីបោះបង្គោលចងទូក ឲ្យនៅនឹងក្តី ចងជុំថ្មសណ្តូនទៅក្នុងទឹក ឬបោះយុថ្កាទប់ទូក ឲ្យនៅនឹងក្តី ចងទូកនឹងដើមឈើដែលនៅក្នុងទឹកនោះក្តី ហើយសឹមធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ។ បើទូកនោះអណ្តែតចុះឡើង តែក្នុងជួរសាចទឹកដដែលនោះ ក៏គួរធ្វើសង្ឃកម្មបាន ។ម្យ៉ាងទៀត បើចងទូកភ្ជាប់នឹងដើមឈើដែលនៅក្នុងទឹកនោះ សូម្បីឈើនោះនៅខាងក្រៅជួរសាចទឹកក៏គួរ មិនជាទោស ព្រោះទឹកនិងឧទកុក្ខេបនោះជារបស់ត្រូវគ្នា អាស្រ័យគ្នាបាន ហាមដាច់តែមិនឲ្យចងទូកភ្ជាប់នឹងបង្គោល ឬដើមឈើដែលនៅលើច្រាំង ព្រោះទីច្រាំងនិងឧទកុក្ខេបនោះ មិនមែនជារបស់ត្រូវគ្នា អាស្រ័យគ្នាបានឡើយ ។ បើភិក្ខុស្ថិតនៅលើពន លើក្បូន លើផែដែលនៅក្នុងទឹក ក៏គួរធ្វើសង្ឃកម្មបាន ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើបាន តែក្នុងទីជួរសាចទឹក ។ បើភិក្ខុស្ថិតនៅលើស្ពាន ចុងស្ពានក្តី សសរស្ពានក្តី ស្ថិតនៅតែក្នុងនទី នោះគួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មបាន ។ បើចុងស្ពានក្តី សសរស្ពានក្តី ជាប់តគ្នារហូតដល់មាត់ច្រាំង នោះមិនគួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មឡើយ ។ បើសសរស្ពាននៅក្នុងនទី ប៉ុន្តែស្ពានវែងហួស ទៅលើច្រាំងទាំងសងខាង អណ្តែតខ្ពស់ឡើង មិនជាប់នឹងផែនដីមាត់ច្រាំងទេ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ថិតនៅលើស្ពាននោះ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មបាន ។

សីមាវិនិច្ឆ័យ ចប់ដោយសង្ខេប ។

១៥០

បាលីសូធ្យដកតិចីវរាវិប្បវាស

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនេយ្យ, ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ, សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនតិ, យស្សាយស្មតោ ខមតិ, ឯតស្ស តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភូមិប្រទេសឯណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ បើសង្ឃកម្ម នេះមានកាលដ៏សមគួរហើយ សង្ឃគប្បីដក នូវភូមិប្រទេសមិននៅប្រាសចាក ត្រៃចីវរនោះ វាចានេះជាញត្តិ គឺវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាប ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភូមិប្រទេសឯណា ដែលសង្ឃសន្មត ហើយ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ (ឥឡូវ) សង្ឃដកនូវភូមិប្រទេស មិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនោះ កិរិយាដកនូវភូមិប្រទេស មិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ នោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម

(បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវធ្វើយមកចុះ ។ ភូមិប្រទេសមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរនោះ ដែលសង្ឃដករួចហើយ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

បាលីសូធ្យដកសមានសំវាសសីមា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ, ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា, សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ, យស្សាយស្មតោ ខមតិ, ឯតិស្សា សីមាយ សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ[១] សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សីមា សង្ឃេន សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី ឯវមេតំ ធារយាមិ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមាឯណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យជាសីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរហើយ សង្ឃគប្បីដកនូវសីមានោះ វាចានេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ ស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមា

១- បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមមិនមានពាក្យ **ឯកុបោសថាយ** នេះទេ តែក្នុងបិដកលេខ៦ទំព័រ៣៦១ មានពាក្យនេះ។

ឯណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យជាសីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា (ឥឡូវ) សង្ឃដកនូវសីមានោះ កិរិយាដកនូវសីមា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមកចុះ ។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះ ដែលសង្ឃដករួចហើយ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

បាលីសូធ្យសន្មតសមានសំវាសសីមា

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នេយ្យ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ, ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា, សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នតិ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ, យស្សាយស្មតោ ខមតិ, ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមាយ សម្មតិ សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ, សោ តុណ្ហាស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា (សា) សីមា សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

១៥៣

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលគេកំណត់ទុកហើយដោយជុំវិញ ត្រឹមណា បើសង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតសីមាឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ វាចានេះ ជាញត្តិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលកំណត់ទុកហើយដោយជុំវិញ ត្រឹមណា (ឥឡូវ) សង្ឃសន្មតនូវសីមា ឲ្យមាន សំវាស ស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ ។ កិរិយាសន្មត នូវសីមាឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមកចុះ ។ សីមាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

បាលីសូត្យសន្មតតិចីវរាវិប្បវាស

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច[១], ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា

១- បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមមិនមានបាលីថា **ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច** ទេ មានតែពាក្យខ្មែរដែលប្រែចេញពីបាលីទាំងនេះប៉ុណ្ណោះ ឯបិដកលេខ៦ទំព័រ៣៥៩មានបាលីបែបនេះ។

សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ[១] ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ, ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយ សម្មតិ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសា[២] ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមាឯណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ វៀរលែងតែស្រុក និងឧបចារៈនៃស្រុកចេញ វាចានេះ ជាញត្តិ គឺវាចាប្រកាសសង្ឃឲ្យជ្រាប ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា (ឥឡូវ) សង្ឃសន្មតនូវសីមានោះ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ វៀរលែងតែស្រុក និងឧបចារៈនៃស្រុកចេញ ។ កិរិយាសន្មតនូវសីមានុ៎ះ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ វៀរលែងតែស្រុក និងឧបចារៈនៃស្រុកចេញ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ

១- បាតិមោក្ខច្បាប់ដើមថា **សម្មតិ** តែបានពិនិត្យក្នុងបិដកលេខ៦ទំព័រ៣៥៩ ថា **សម្មន្នតិ** បែបនេះ។ ២- បិដកលេខ ៦ ទំ.៣៥៩ ថា **សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ...បែបនេះ តែហាក់មានគម្លាតពីវេយ្យាករណ៍ បើធៀបនឹង យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា...។**

នោះ ត្រូវស្មៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមកចុះ ។ សីមានោះដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ឲ្យជាដែនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ វៀរលែងតែស្រុក និងឧបចារៈនៃស្រុកចេញ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្មៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះ ដោយហេតុដែលសង្ឃស្មៀមយ៉ាងនេះ ។

ពាក្យសួរក្នុងរឿងសីមាវិនិច្ឆ័យនេះ

១- ហេតុដូចម្ដេច បានជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតទីសីមា?

២- សីមាមានប៉ុន្មានយ៉ាង?

៣- ដូចម្ដេចហៅថា ពទ្ធសីមា?

៤- ដូចម្ដេចហៅថា អពទ្ធសីមា?

៥- ពទ្ធសីមាមានសេចក្ដីអធិប្បាយដូចម្ដេច?

៦- សីមាវិបត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង? អ្វីខ្លះ?

៧- សីមាវិបត្តិទី១០ និងទី១១ មានសេចក្ដីប្លែកគ្នាដូចម្ដេចខ្លះ?

៨- សម្បត្តិមានប៉ុន្មានយ៉ាង? អ្វីខ្លះ?

៩- និមិត្តសម្បត្តិ ដូចម្ដេច?

១០- និមិត្តនោះ បើយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹមចំនួនប៉ុន្មានទើបអាចនឹងសន្មតសីមាបាន?

១១- និមិត្តថ្មយ៉ាងតូចបំផុត ទំហំ ប៉ុណ្ណា?

១២- បរិសសម្បត្តិដូចម្ដេច?

១៣- កម្មវាចាសម្បត្តិដូចម្ដេច?

១៤- ពទ្ធសីមាមានប៉ុន្មានយ៉ាង?

១៥-សមានសំវាសសីមា អវិប្បវាសសីមា និងខណ្ឌសីមាមានសេចក្ដីប្លែកគ្នាដូចម្ដេចខ្លះ?

១៦- សីមាដែលតែងធ្វើក្នុងស្រុកយើងសព្វថ្ងៃ ហៅថា សីមាអ្វី?

១៧- កិច្ចដែលសូធ្យដកពទ្ធសីមា ដោយអាស្រ័យហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង? ដូចម្ដេចខ្លះ?

១៨- ពទ្ធសីមាដែលនឹងត្រឡប់ទៅជាមិនមែនសីមាវិញនោះ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង? ដូចម្ដេចខ្លះ?

១៩- អពទ្ធសីមា មានប៉ុន្មានយ៉ាង? អ្វីខ្លះ?

២០- គាមសីមា ដូចម្ដេច?

២១- សត្តព្ភន្តរសីមា ដូចម្ដេច?

២២- ឧទកុក្ខេបសីមា ដូចម្ដេច?

២៣- អពទ្ធសីមាទាំង៣យ៉ាង មានសេចក្ដីប្លែកគ្នាដូចម្ដេចខ្លះ?

២៤- ពទ្ធសីមានិងអពទ្ធសីមា មានសេចក្ដីប្លែកគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ?

សីមាវិនិច្ឆ័យសង្ខេប ចប់ ។

ព្រះវិសុទ្ធិវង្ស **ហួត តាត** វត្តឧណ្ណាលោម

រៀបរៀងសម្រេច ពីថ្ងៃ សៅរ៍ ៥កើត ខែអាសាឍ ឆ្នាំរក ចត្វាស័ក ព.ស. ២៤៧៥ ។

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅភិក្ខុបាតិមោក្ខបាលី និងសេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ ដែលជាស្នាដៃ របស់លោកអ្នកប្រាជ្ញជំនាន់មុន គឺអាស្រ័យដោយការមើលឃើញនូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ដោយកុសលផលបុណ្យទាំងអម្បាលមាណ ដែលកើតអំពីធម្មទាននេះ

សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទៅគ្រប់ទិសទីទូទាំងសកលលោក

សូមឲ្យសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួងបាននូវសេចក្តីសុខសួស្តី

សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍មានភាតរភាពនឹងគ្នា

សូមឲ្យពិភពលោកទាំងមូលមានសុខសន្តិភាព ។

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមៈ

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ

លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៥២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៥២៩

អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com

គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org